

Strategia de Dezvoltare Locală 2021-2027 a comunei Gratia, județul Teleorman

Completare :Cap.IV Analiza socio-economica a comunei –situatia existenta la nivel local

Punctul :4.11-Administratia Locala

Se modifica cu,,Dezvoltarea infrastructurii ITS/ TIC a comunei Gratia ,finantat prin PNRR component C10-Fond local investitia I.1.2

**PRESEDINTE DE SEDINTA
DINICU STAN**

**COMTRASEMNAT
Secretar General UAT GRATIA,
CAMEN MARIANA**

CUPRINS

I. Cadrul strategic general

- 1.1. Strategia U.E pentru dezvoltare durabilă-Agenda 2030..... pag.6-7
1.2. Strategia Națională pentru Dezvoltarea Durabilă a României 2030..... pag.8-22
1.3 Planul Național de redresare și reziliență -finanțări pentru autoritățile publice
Locale..... pag 23-31

II. Direcțiile de dezvoltare stabilite la nivelul Regiunii Sud Muntenia

- 2.1. Caracteristicile Regiunii de dezvoltare Sud-Muntenia pag.32-35

III. Contextul județean general privind dezvoltarea comunităților rurale

- 3.1. Caracterizarea generala a Judetului Teleormanpag.36-44

IV. Analiza socio-economica a comunei - situația existenta la nivel local

- »
4.1. Introducere pag.45-46
4.2. Prezentarea generala a localitatii..... pag.47-49
4.3. Populatia, resursele umane si piata muncii pag.50-51
4.4. Educatie, cultura si arta pag.52-53
4.5. Sanatate si servicii medicale. Asistenta sociala pag.54-55
4.6. Conditii de locuit si alte dotari pag. 56
4.7. Cadrul socio-economic pag.57-61
4.8. Infrastructura pag. 62-66
4.9. Managementul si amenajarea teritoriului pag. 67-69
4.10. Mediul inconjurator..... pag.70
4.11. Administratia locala..... pag.72-74

- V. Analiza SWOT..... pag.75-84**

VI. Directiile strategice de dezvoltare durabila

- 6.1. Obiective strategice de dezvoltare națională..... pag.85-93
6.2. Potențiale Surse de finanțare pag.94-108
6.3 Directiile strategice de dezvoltare a localității pag.109-136
6.4 Coordonare, implementare, monitorizare și evaluare pag. 137-140
6.5 Anexe-fișe de proiecte identificate pentru perioada 2021-2027 pag. 141-170

INTRODUCERE

Dezvoltarea durabila este conceputa ca menținerea posibilităților și condițiilor de viață pentru generațiile viitoare, în special a resurselor naturale regenerabile, cel puțin la nivelul celor existente pentru generațiile actuale, și reducerea factorilor de mediu afectați de poluare.

Elementul central al conceptului de dezvoltare durabilă este reprezentat de interacțiunea dintre populație, progres economic și potențialul de resurse naturale, evidențiindu-se ca probleme esențiale: optimizarea raportului nevoi –resurse, obiective de atins, mijloace necesare, pe baza compatibilității lor reciproce în timp și spațiu.

Obiectivul general al dezvoltării durabile este de a găsi un optim de interacțiune și compatibilitate a patru sisteme: economic, uman, ambiental și tehnologic, într-un proces dinamic și flexibil de funcționare. Nivelul optim corespunde acelei dezvoltări de lungă durată care poate fi susținută de către cele patru sisteme. Pentru ca sistemul să fie operațional, este necesar ca această susținere sau viabilitate să fie aplicată în toate subsistemele ce formează cele patru dimensiuni ale dezvoltării durabile – plecând de la energie, agricultură, industrie până la investiții, așezării umane și biodiversitate.

Cerințele minime pentru realizarea dezvoltării durabile includ: redimensionarea creșterii economice, având în vedere accentuarea laturilor calitative ale producției; eliminarea sărăciei în condițiile satisfacerii nevoilor esențiale – loc de muncă, hrană, energie, apă, locuința și sănătate; asigurarea creșterii populației la un nivel acceptabil (reducerea creșterii demografice necontrolate); conservarea și sporirea resurselor naturale, întreținerea ecosistemelor.

Dezvoltarea durabilă nu este un scop în sine, ci un mijloc pentru a stimula progresul tehnic și economic, prin distribuirea mai echitabilă a efectelor sale asupra generațiilor prezente și viitoare.

România, în calitate de stat membru al Organizației Națiunilor Unite (ONU) și Uniunii Europene (UE), și-a exprimat adevărată angajare la cele 17 Obiective de Dezvoltare Durabilă (ODD) ale Agendei 2030, adoptată prin Rezoluția Adunării Generale a ONU /RES/70/1, în cadrul Summit-ului ONU pentru Dezvoltare Durabilă din septembrie 2015. Concluziile Consiliului UE, adoptate în data de 20 iunie 2017, „Un viitor durabil al Europei: răspunsul UE la Agenda 2030 pentru Dezvoltare Durabilă” reprezintă documentul politic asumat de statele membre ale UE privind implementarea Agendei 2030 pentru Dezvoltare Durabilă.

România are nevoie de o schimbare a paradigmei prezente de dezvoltare pentru a face față provocărilor secolului XXI. Trăim o perioadă marcată de procesul de globalizare, de accentuare a inegalităților și de agravare a problemelor de mediu.

Dacă în ultimii zece ani țintele României erau stabilite în raport cu evoluția economiei mondiale și în concordanță cu politicile UE, acum, atât România, cât și UE, trebuie să-și reprojecționeze prioritățile pe termen mediu și lung pentru atingerea obiectivelor din Agenda 2030 pentru Dezvoltare Durabilă, adoptată în cadrul Summit-ului Organizației Națiunilor Unite, în septembrie 2015. Aceasta este o cale sigură prin care se poate realiza un viitor mai bun generațiilor viitoare. România, alături de alte 192 de state, și-a asumat stabilirea cadrului național pentru susținerea Agendei 2030 pentru Dezvoltare Durabilă, care include un set de 17 Obiective de Dezvoltare Durabilă și Agenda de Acțiune de la Addis-Abeba. Planul de acțiune global, pe care România alege să-l susțină în următorii ani, se adresează ameliorării sărăciei, combaterii inegalităților, injustiției sociale și protejării planetei până în anul 2030. Este un plan de acțiune pentru oameni, planetă și

prosperitate, prin care se urmărește consolidarea unui climat de siguranță și libertate, în care „nimeni nu va fi lăsat în urmă”.

Strategia de dezvoltare locala a comunei Gratia pentru perioada 2021 – 2027, este realizata pentru o perioada de 7 ani si urmareste dezvoltarea durabila prin valorificarea potentialului local pentru a fi in concordanta cu obiectivul strategic al Strategiei Nationale pentru Dezvoltare Durabila a României - Orizonturi 2013-2020-2030, respectiv „Orizont 2020: Atingerea nivelului mediu actual al tarilor Uniunii Europene la principalii indicatori ai dezvoltarii durabile”, constituindu-se intr-un instrument de planificare a obiectivelor care reflecta nevoile actuale ale comunitatii si atingerea acestora in viitor.

Ca parte a comunitatii europene, comuna Gratia trebuie sa adopte si sa implementeze o viziune strategica privitor la dezvoltarea sa pe termen scurt si mediu. Strategia de Dezvoltare Economico - Sociala Durabila constituie un document de importanta majora pentru administratia publica locala in vederea proiectarii principalelor directii de dezvoltare ale localitatii, in acord cu strategiile de dezvoltare regionala si nationala, cu directivele, valorile si principiile europene. Identificarea problemelor, constituirea unui portofoliu de solutii posibile, aplicarea solutiilor celor mai potrivite cu ajutorul unor proiecte, constituie drumul simplificat cel mai potrivit in politica de dezvoltare locala pentru ridicarea standardului de viata al cetatenilor comunitatii.

Elaborarea strategiei de dezvoltare locala are ca scop identificarea, analiza si implementarea obiectivelor strategice de dezvoltare a comunitatii locale in domeniile de actiune identificate la nivel local, si integrate in cele la nivel judetean, regional, national si european. Realizarea obiectivelor strategice, in special in sfera economica au ca rezultat dezvoltarea economica locala, cresterea calitatii vietii si bunastarii sociale.

Odata elaborata o astfel de strategie este mult mai usor de stabilit o ordine de prioritati si de alocare optima a resurselor financiare care, intotdeauna sunt insuficiente. De asemenea, *pe baza strategiei se fundamenteaza si se justifica cererile de finantare pentru atragerea de resurse financiare nerambursabile din diferite fonduri structurale si de coeziune ale Uniunii Europene.*

Procesul de elaborare a strategiei a cuprins urmatoarele etape:

1. Colectarea datelor și analiza acestora

În această etapă s-a urmărit evaluarea nevoilor pieței forței de muncă, baza economică a localității, analiza capacității instituționale locale, premisele dezvoltării economice locale. Aceste informații au fost obținute fie direct de la beneficiarii strategiei (angajații primăriei și locuitorii COMUNEI GRATIA), fie din surse statistice oficiale. Pentru această etapă principalul tip de activitate este culegerea datelor care să permită o diagnoză cât mai clară a spațiului pentru care s-a elaborat planul de dezvoltare locală. Pentru aceasta s-au urmărit elemente fizico-geografice (forme de relief, plasare geografică, factori de risc natural, zone naturale protejate etc), populație (mărimea populației, densitatea, evoluția și factori de creștere ai populației), locuințele (dotarea locuințelor cu apă și canalizare, vechimea și siguranța locuințelor, materialele de construcție folosite etc), echiparea localității în sistem centralizat (apă, iluminat public, racordarea la rețele de telefonie, acces la căile de transport publice sau private), sociale

(învățământ, comunicații, mortalitate infantilă etc), mediu și ecologie (apă, aer, sol, păduri). S-a urmărit, de asemenea, și identificarea atractivității localității din punct de vedere al turismului, a posibilităților de petrecere a timpului liber, s-au identificat spațiile verzi și evenimentele culturale anuale specifice zonei.

2. Stabilirea strategiei de dezvoltare locală

Analiza SWOT evidențiază punctele forte (Strengths), slabe (Weaknesses), oportunitățile (Opportunities) și amenințările (Threats) existente la nivelul comunei Gratia. Au fost, de asemenea, identificate forțele externe ce ar putea avea fie un efect pozitiv, fie negativ în dezvoltarea ulterioară a localității. Se obțin, așadar, direcțiile de dezvoltare locală.

Identificarea obiectivelor strategice de dezvoltare - enumerarea obiectivelor pentru care a fost elaborată strategia; menționarea metodologiei de elaborare și a agenților de dezvoltare locală implicați în procesul elaborării strategiei de dezvoltare, precum și identificarea câtorva domenii strategice de dezvoltare. Aceste domenii vor fi utilizate cu prioritate și în identificarea obiectivelor operaționale.

3. Selectarea proiectelor de dezvoltare locală

În această etapă se analizează posibilele programe sau proiecte de dezvoltare ce vor fi prinse în strategia de dezvoltare locală. Ele sunt grupate în mai multe scenarii, în funcție de gradul de implicare a agenților de dezvoltare, de perioada necesară pentru implementare și de locul acestora pe agenda persoanelor sau a organizațiilor însărcinate cu implementarea lor. Este obligatorie o discuție și o analiză constructivă cu autoritățile publice locale, deoarece ele sunt cele care pot da răspuns privitor la fondurile disponibile în bugetul local pentru finalizarea proiectelor propuse.

Metodologia folosită a asigurat Strategiei un pronunțat caracter practic, fundamentat pe date prelucrate din cele mai diverse surse și orientat în special pe oportunitatea de a accesa prin proiecte resursele financiare puse la dispoziție prin Fondurile structurale de care va beneficia România în perioada 2014 - 2020, ca membru cu drepturi depline, dar și cu îndatoriri, a Uniunii Europene.

Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă va avea ca **rezultate principale:**

- 1) Analiza socio-economică a comunei - situația existentă la nivel local
- 2) Analiza SWOT
- 3) Plan local de acțiune pentru atingerea obiectivelor strategiei
- 4) Portofoliu de proiecte pentru perioada 2021-2027

CAPITOLUL I CADRUL STRATEGIC GENERAL

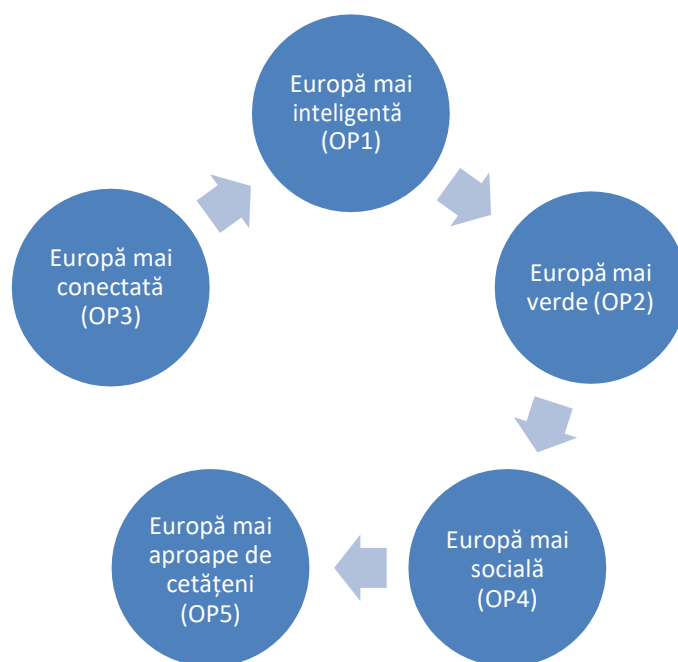
I.1 STRATEGIA UE PENTRU DEZVOLTARE DURABILĂ-AGENDA 2030

Încă în septembrie 2015, în cadrul Summit-ului ONU pentru Dezvoltare Durabilă, a fost adoptat un document istoric - *Agenda 2030 pentru Dezvoltare Durabilă*, prin Rezoluția Adunării Generale a ONU A/RES/70/1.

Concluziile Consiliului UE, adoptate în data de 20 iunie 2017, „Un viitor durabil al Europei: răspunsul UE la Agenda 2030 pentru Dezvoltare Durabilă” reprezintă documentul politic asumat de statele membre ale UE privind implementarea Agendei 2030 pentru Dezvoltare Durabilă. *Agenda 2030 pentru Dezvoltare Durabilă* este structurată pe cei trei piloni ai dezvoltării durabile - economic, social și de mediu.

Pentru perioada 2021-2027, Uniunea Europeană a făcut o propunere ambițioasă pentru bugetul european care să sprijine domenii importante precum **inovarea și mediul înconjurător**, urmărind o **simplificare** nu doar de ordin administrativ, ci și a concentrării investițiilor în **5 obiective principale de politică (OP)**:

- ✓ **Europă mai inteligentă - OP1** (Propunerea Logica intervenției – Cercetare- dezvoltare-inovare, ITC și IMM-uri - o transformare economică inovatoare și inteligentă),
- ✓ **Europă mai verde - OP2**, (Propunerea Logica intervenției Mediu; Propunerea Logica intervenției – Energie; Propunerea Logica intervenției – Mobilitate urbană - fără emisii de carbon),
- ✓ **Europă mai conectată - OP3** (Propunerea Logica intervenției – Transporturi; Propunerea Logica intervenției – Broadband - mobilitate și conectivitate TIC regională),
- ✓ **Europă mai socială - OP4** (Propunere Logica intervenției – Educație; Propunere Logica intervenției – Ocupare - implementarea Pilonului european al drepturilor sociale)
- ✓ **Europă mai aproape de cetățeni - OP5** (Logica intervenției – Dezvoltare regională și locală - dezvoltarea sustenabilă și integrată a zonelor urbane, rurale și de coastă prin inițiative locale).

Și în perioada 29-30 mai 2018 Comisia Europeană a publicat propunerea privind *Pachetul legislativ privind Politica de Coeziune (PC) 2012-2027*. Acesta cuprinde:

- Regulamentul privind prevederile comune (CPR)
- Regulamentul privind Fondul european de dezvoltare regională (FEDR) și Fondul de coeziune (FC)
- Regulamentul privind cooperarea teritorială;
- Regulamentul privind mecanismul de cooperare transfrontalieră;
- Regulamentul privind „Fondul social european plus” (FSE+).

Ca urmare a evaluării implementării la nivelul UE a Agendei 2030 pentru dezvoltare durabilă, în data de 18 octombrie 2018, Consiliului European a emis un nou set de concluzii: *„12. UE și statele sale membre își mențin angajamentul ferm față de Agenda 2030 pentru dezvoltare durabilă și față de punerea în aplicare a acesteia. Consiliul European salută intenția Comisiei de a publica, în 2018, documentul său de reflecție, care ar trebui să deschidă calea către adoptarea în 2019 a unei strategii cuprinzătoare de punere în aplicare”*.

Adoptarea Concluziilor Consiliului UE „Către o Europă tot mai sustenabilă până în 2030” este una dintre cele mai importante realizări. Cele 27 de articole reafirmă angajamentul Uniunii Europene pentru Agenda 2030 și schițează un cadru prin care poate fi implementată. Concluziile Consiliului UE au fost incluse și în discuțiile ce au stat la baza Agendei strategice a Comisiei Europene, care cuprinde o parte importantă dedicată dezvoltării durabile.

I.2 Strategia Națională pentru Dezvoltarea Durabilă a României 2030

Priorități naționale de investiții pentru finanțarea din Fondurile Europene post-2020

OP 1 - *O Europă mai inteligentă*

OP 1. CERCETARE ȘI INOVARE

Obiectiv Specific
Dezvoltarea
capacităților
de **cercetare
și inovare** și
adoptarea
tehnologiilor
avansate

1. Integrarea ecosistemului CDI național în Spațiu de Cercetare European (European Research Area)
2. Crearea unui sistem atractiv de inovare în industrie, pentru toate tipurile de inovare (de produs, de proces, organizațională și de marketing)
3. Sprijinirea creării de noi companii inovative și creșterea ratei de supraviețuire a acestora
4. Consolidarea CDI în domeniul **sănătății**

- 1.1 Integrarea organizațiilor CDI românești în programe de colaborare transfrontaliere și internaționale (Sinergii Horizon Europe, Piața Unică, Interreg etc.) – *intervenții naționale/regionale*
- 1.2 Dezvoltarea și utilizarea infrastructurii de CDI – *intervenții naționale/regionale*
- 2.1 Consolidarea capacității CDI a întreprinderilor și promovarea colaborării între organizațiile CDI și mediul de afaceri – *intervenții naționale/regionale*
- 2.2 Susținerea proceselor de transfer tehnologic pentru creșterea gradului de inovare a întreprinderilor – *intervenții naționale*
- 3.1 Dezvoltarea unui ecosistem antreprenorial care favorizează apariția și maturizarea start-up/spin-off inovative – *intervenții regionale*
- 3.2 Dezvoltarea serviciilor aferente infrastructurilor de sprijin a afacerilor (incubatoare, acceleratoare etc.) – *intervenții regionale*
- 4.1 Dezvoltarea capacității de cercetare/inovare și adoptarea sistemelor SMART în sănătate – *intervenții naționale*

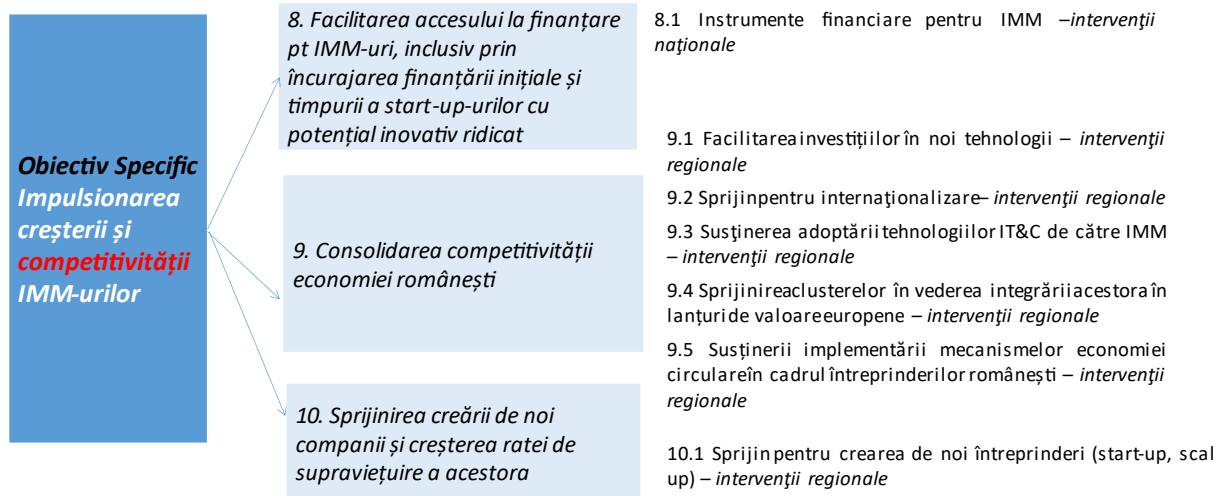
OP 1. DIGITALIZARE

Obiectiv Specific
Fructificarea
avantajelor
digitalizării în
beneficiul
cetățenilor, al
companiilor și
al guvernelor

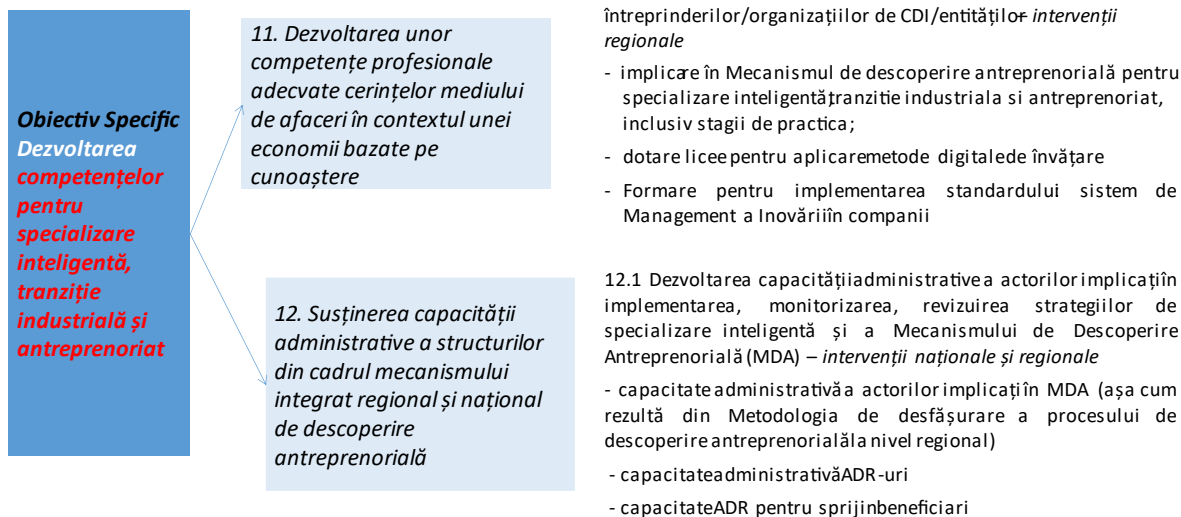
5. Creșterea gradului de digitalizare a serviciilor publice pentru societatea românească
6. Digitalizare pentru creșterea siguranței și îmbunătățirii serviciilor de mobilitate și transport
7. Soluții IT și digitalizare în sănătate

- 5.1 Implementarea măsurilor pentru dezvoltarea serviciilor de e-governare (evenimente de viață) – *intervenții naționale*
- 5.2 Digitalizare în administrația publică și competențe digitale avansate – *intervenții naționale*
- 5.3 Digitalizarea serviciilor publice la nivel local – *intervenții regionale*
- 6.1 Dezvoltarea de instrumente de digitalizare pentru îmbunătățirea siguranței și securității pentru toate modurile de transport – *intervenții naționale*
- 6.2 Finanțarea instrumentelor de digitalizare, inclusiv implementare sisteme ERTMS/ ETCS, RIS/VTMIS pentru toate modurile de transport – *intervenții naționale*
- 7.1 Refacere și modernizare sistem informatic (CNAS) – *intervenții naționale*
- 7.2 Observatorul național pentru date în sănătate – (Construcție, achiziție echipamente/dezvoltarea de sisteme informatice) – *intervenții naționale*
- 7.3 Soluții digitale în infrastructură din sănătate (digitalizare internă și externă a instituțiilor medicale) – *intervenții naționale*
- 7.4 Uniformizarea fluxurilor informaționale (up-grade soft, dezvoltarea sistemelor informatice/achiziție echipamente – *intervenții naționale*

OP 1. COMPETITIVITATE

OP 1. SPECIALIZARE INTELIGENTĂ, TRANZIȚIE INDUSTRIALĂ ȘI ANTREPRENORIAL

OP 2 - O Europă mai verde

OP 2 - Energie

Obiectiv Specific

Promovarea eficienței energetice și reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră

Renovarea clădirilor publice și rezidențiale în vederea îmbunătățirii eficienței energetice

Măsuri de sprijin pentru industriile energointensive pentru a -și îmbunătăți performanța energetică

Îmbunătățirea performanței energetice în industriile energointensive

Măsuri de sprijin pentru ESCOs

Îmbunătățirea eficienței energetice în domeniul încălzirii centralizate, alături de promovarea energiei din surse regenerabile pentru încălzirea și răcirea centralizată

Consolidarea capacității AM, a dezvoltatorilor de proiecte și a autorităților

OP 2 - Energie

Obiectiv Specific

Promovarea energiei din surse regenerabile

Creșterea ponderii de surse regenerabile în consumul de energie al clădirilor

Măsuri de creștere a adecvantei rețelei naționale de energie electrică pentru a crește capacitatea de integrare a energiei provenite din surse regenerabile, de natură variabilă

Echipamente și sisteme inteligente pentru asigurarea calității energiei electrice

Implementarea de soluții digitale pentru izolarea defectelor și realimentarea cu energie

Obiectiv Specific

Dezvoltarea de sisteme inteligente de energie, rețele și stocare în afara TEN-E

Digitalizarea stațiilor de transformare și soluții privind controlul rețelei de la distanță și integrare stații în SCADA (Trebuie decisă mutarea în OP1)

Creșterea capacității disponibile pentru comerțul transfrontalier

OP 2. Schimbări climatice, riscuri, apă

Obiectiv Specific

Promovarea adaptării la schimbările climatice, a prevenirii riscurilor și a rezilienței în urma dezastrelor

Managementul inundațiilor

Reducerea impactului manifestării secetei și furtunilor asupra populației, proprietății și mediului.

Măsuri pentru sistemul de gestionare a riscurilor, inclusiv creșterea rezilienței la nivel național și adaptarea continuă la realitatea operațională

Măsuri de limitare a efectelor negative ale eroziunii costiere

Obiectiv Specific

Promovarea gestionării sustenabile a apei

Continuarea acțiunilor integrate de dezvoltare a sistemelor de apă și apă uzată, inclusiv prin consolidarea suplimentară și extinderea a operatorilor regionali.

Finanțarea acțiunilor de consolidare a capacității de reglementare economică a sectorului de apă și apă uzată, astfel încât să se eficientizeze procesul de realizare a planurilor de investiții pentru conformare

Continuarea investițiilor în managementul nămolului rezultat în cadrul procesului de epurare a apelor uzate/tratate a apei potabile.

OP2. Economia circulară

Obiectiv specific
Promovarea tranziției către o
economie circulară

Extinderea schemelor de gestionare a deșeurilor la nivel de județ, inclusiv îmbunătățirea sistemelor integrate existente de gestionare a deșeurilor, pentru a crește reutilizarea și reciclarea, pentru a preveni generarea deșeurilor și devierea de la depozitele de deșeuri, în conformitate cu nevoile identificate în PNGD și PJGD-uri.

Investiții individuale suplimentare pentru închiderea depozitelor de deșeuri.

Investiții în consolidarea capacității părților interesate fie publice sau private, pentru a susține tranziția la economia circulară și care să promoveze acțiuni/măsuri privind economia circulară, inclusiv conștientizarea publicului, prevenirea deșeurilor, colectarea separată și reciclarea.

OP 2. Biodiversitate

Obiectiv specific
Îmbunătățirea protecției
naturii și a biodiversității, a
infrastructurii verzi în special
în mediul urban și reducerea
poluării

Investiții în rețeaua Natura 2000 – Elaborarea, revizuirea și implementarea planurilor de management, măsuri de menținere și de refacere a siturilor Natura 2000 pentru specii și habitate, precum și a ecosistemelor degradate și a serviciilor furnizate situate în afara ariilor naturale protejate. Acțiuni de completare a nivelului de cunoaștere a biodiversității și ecosistemelor și realizarea de studii științifice

Măsuri pentru implementarea infrastructurii verzi

Consolidarea capacității administrative a autorităților și entităților cu rol în managementul rețelei Natura 2000 și a altor arii naturale protejate

OP 2. Aer

Obiectiv specific

Îmbunătățirea protecției naturii și a biodiversității, a infrastructurii verzi în special în mediul urban și reducerea poluării

Dotarea Rețelei Naționale de Monitorizare a Calitatii Aerului cu echipamente noi astfel încât să se continue conformarea cu cerințele de asigurare și controlul calității datelor și de raportare a RO la CEs și achiziția de echipamente pentru măsurarea poluanților în aerului ambiental cu respectarea prevederilor Directivei 2008/50/CE

Implementarea măsurilor care vizează creșterea calitatii aerului :

- *măsuri legate de îmbunătățirea sau înlocuirea instalațiilor individuale (casnice) de încălzire a locuințelor/ gospodăriilor din mediul urban cu instalații mai performante ;*
- *finanțarea sistemelor de încălzire pentru scopuri de atenuare a schimbărilor climatice, atât la nivelul agenților economici cât și la nivelul sistemelor de alimentare centralizată cu energie termică la nivelul autorităților publice și/ sau altor entități publice (spitale, unități de învățământ etc.) sau a instalațiilor individuale de încălzire a locuințelor/ gospodăriilor, utilizând gaz natural.*

OP 2. Situri contaminate

Obiectiv specific

Îmbunătățirea protecției naturii și a biodiversității, a infrastructurii verzi în special în mediul urban și reducerea poluării

Măsuri de remediere a siturilor contaminate, inclusiv refacerea ecosistemelor

Regenerarea spațiilor urbane degradate și abandonate, reconversia funcțională a terenurilor virane degradate/ neutilizate/ abandonate și reincluderea acestora în circuitul social/ economic sau ca rezervă de teren pentru viitoare investiții la nivelul orașelor, în vederea creării condițiilor necesare pentru o dezvoltare durabilă urbană.

OP 2. Mobilitate urbana

Obiectiv specific

Mobilitate națională, regională și locală sustenabilă, rezilientă în fața schimbărilor climatice, inteligentă și intermodală, inclusiv îmbunătățirea accesului la TEN-T și a mobilității transfrontaliere

Dezvoltarea rețelelor regionale și locale de transport pe cale ferată și cu metroul și de acces la TEN -T centrală și globală de transport, inclusiv soluții combinate.

Reducerea emisiilor de carbon în municipiile reședință de județ și în municipii și zone lor funcționale prin investiții bazate pe planurile de mobilitate urbană durabilă

OP 3 - O Europă mai conectată

OP 3. CONECTIVITATE

Obiectivul Specific

Dezvoltarea unei rețele TEN-T durabilă, rezilientă în fața schimbărilor climatice, inteligentă sigură și intermodală

Dezvoltarea rețelelor TEN-T centrală și globală de **transport rutier**

Dezvoltarea rețelelor TEN-T centrală și globală de **transport pe calea ferată**

Îmbunătățirea serviciilor de transport pe calea ferată pe scurt și lung parcurs, prin creșterea capacității de transport și măsuri de reformă

Îmbunătățirea siguranței și securității pentru toate modurile de transport și punerea în aplicare a strategiei adoptată privind siguranța traficului, pentru reducerea numărului de decese din accidente rutiere și diminuarea

Investiții în infrastructură și suprastructură portuară situate pe rețeaua TEN-T central și globală, inclusiv acces în porturi, investiții multimodale în porturi și pentru îmbunătățirea conectivității transfrontaliere

Investiții în dezvoltarea de terminale intermodale inclusiv acces și echipamente

Investiții în modernizarea punctelor de trecere transfrontaliere pe rețeaua TEN-T central și globală și crearea de noi conexiuni de transport suplimentare peste Dunăre, inclusiv măsuri de îmbunătățire a impilor de trecere, includerea de noi servicii și proceduri operaționale.

Asistență tehnică acordată principalilor beneficiari din domeniul transportului, cu precădere Compania Națională de Căi Ferate și Compania Națională de Administrare a Infrastructurii Rutiere, alte autorități de transport și Ministerul Transporturilor

OP 3. CONECTIVITATE

Obiectivul Specific

Dezvoltarea unei mobilități naționale, regionale și locale durabile, reziliente în fața schimbărilor climatice, inteligente și intermodale, inclusiv îmbunătățirea accesului la TEN-T și a mobilității transfrontaliere

Dezvoltarea rețelelor rutiere naționale de acces la TEN-T centrală și globală de transport

Dezvoltarea rețelelor feroviare de acces la TEN-T centrală și globală de transport

OP 3. BROADBAND

Obiectivul Specific
îmbunătățirea
conectivității digitale

Dezvoltarea infrastructurii de bandă largă Broadband - Investiții în infrastructură de bandă largă de foarte mare capacitate, conform rezultatelor "Planului național sau regional privind banda largă" (condiție favorizantă)

OP 4 - O EUROPĂ MAI SOCIALĂ

OP 4. OCUPARE

OS (i) Îmbunătățirea accesului pe piața muncii pentru toate persoanele aflate în căutarea unui loc de muncă, în special pentru tineri, șomeri de lungă durată și grupurile dezavantajate pe piața muncii, persoane inactive, prin promovarea angajării pe cont propriu și a economiei sociale

(i)1. Dezvoltarea **mecanismului de integrare multidisciplinară a politicilor din ocupare, educație, asistența socială și sănătate** prin armonizarea cadrului legal între serviciile oferite forței de muncă de cele patru sectoare

(i)2. **Noi abordări de furnizare de servicii integrate de ocupare**, adaptate nevoilor grupurilor dezavantajate pe piața muncii (persoane inactive, cu dizabilități, șomeri de lungă durată, persoane reîntoarse în țară, migranți etc.), prin **pachete de servicii personalizate și adaptate nevoilor**

(i) 3. **Valorificarea potențialului economic al tinerilor** (inclusiv NEETs)

(i) 4. Asigurarea **forței de muncă necesare în zonele care înregistrează deficite**

(i)5. Promovarea **spiritului antreprenorial, sprijinirea inițiativelor antreprenoriale și a economiei sociale**

(i) 6. Facilitarea accesului la ocupare a **persoanelor dezavantajate**

OP 4. OCUPARE

OS (ii) Modernizarea instituțiilor și a serviciilor pieței muncii pentru a evalua și anticipa necesarul de competențe și a asigura asistența personalizată și în timp real urmărind asigurarea medierii/plăsării (matching), tranziției și a mobilității forței de muncă.

OS (iii) Promovarea participării echilibrate după gen pe piața muncii și a asigurării echilibrului dintre viața profesională și cea privată,

OS (iii) Bis Promovarea adaptării la schimbare a lucrătorilor, întreprinderilor și antreprenorilor, a îmbătrânirii active și în condiții bune de sănătate, precum și a unui mediu de lucru sănătos și adaptat care să reducă riscurile la adresa sănătății

(ii) 1. Dezvoltarea unui **mecanism coerent și sustenabil** de agregare și integrare a informațiilor furnizate de diversele instrumente folosite **în anticipare** și de utilizare a rezultatelor pentru întâmpinarea nevoilor de competențe pe piața muncii

(iii) 1. Crearea de oportunități pentru **integrarea femeilor** pe piața muncii

(iibis) 1. Crearea unui **mediu de muncă sănătos, sigur, accesibil și prietenos pentru angajați**, în special pentru cei cu nevoi speciale (din grupul țintă)

22

OP 4. EDUCAȚIE

OS (iv) Îmbunătățirea calității, eficacității și a relevanței sistemului de educație și formare pentru piața muncii, pentru a sprijini dobândirea de competențe cheie, inclusiv a competențelor digitale

(iv) 0. **Adaptarea** programelor de pregătire din educație și formare la cerințele pieței, în competențe cheie și digitale

(iv)1. Creșterea **calității, eficacității și relevanței ofertei și serviciilor de educație** (la toate nivelurile)

(iv)2. Corelarea dintre nevoile elevilor și studenților, **serviciile de consiliere, sprijin, acompaniere**

(iv)3. Îmbunătățirea **formării cadrelor didactice** pentru creșterea calității și eficacității procesului educativ

23

OP 4. EDUCAȚIE

OS (v) Promovarea **accesului egal la educație și formare de calitate și favorabile incluziunii**, completarea studiilor și a absolvirii acestora, în special pentru grupurile defavorizate, începând de la educația și îngrijirea copiilor preșcolari, continuând cu educația și formarea generală și profesională și până la învățământul terțiar

(v).1. Creșterea **accesului** la educație și formare de calitate și favorabile incluziunii.

(v)2. **Formarea (inițială și continuă) cadrelor didactice** pentru o educație incluzivă

(v)3. Proiectarea și furnizarea unor **servicii suport pentru prevenirea și combaterea abandonului școlar și a părăsirii timpurii a școlii**

(v)4. Creșterea **accesului la educație** (la toate nivelurile) și formare de calitate pentru **persoanele cu dizabilități**

24

OP 4. EDUCAȚIE

OS (vi) Promovarea **învățării pe tot parcursul vieții**, în special a unor oportunități flexibile de perfecționare și reconversie profesională pentru toți luând în considerare competențele digitale

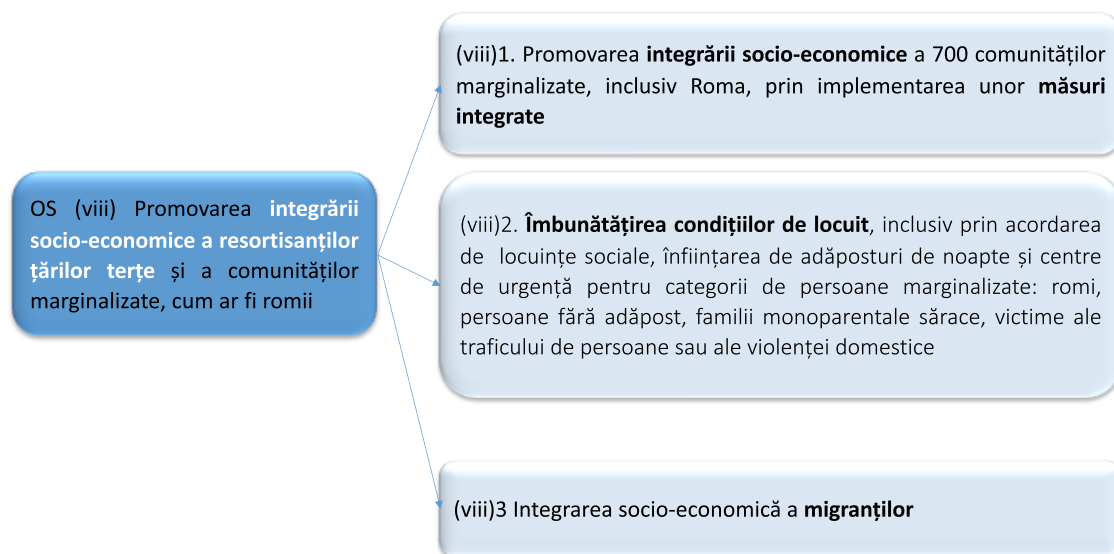
(vi) 1 Creșterea **participării la formare profesională continuă** (sistem de educație)

(vi) 2. Sprijinirea **tranzițiilor în educație și pe piața muncii**, în contextul participării la formare pe tot parcursul vieții.

(vi) 3. Consolidarea participării populației în **procesul de învățare pe tot parcursul vieții și de reconversie profesională pentru facilitarea tranzițiilor și a mobilității de pe piața muncii**

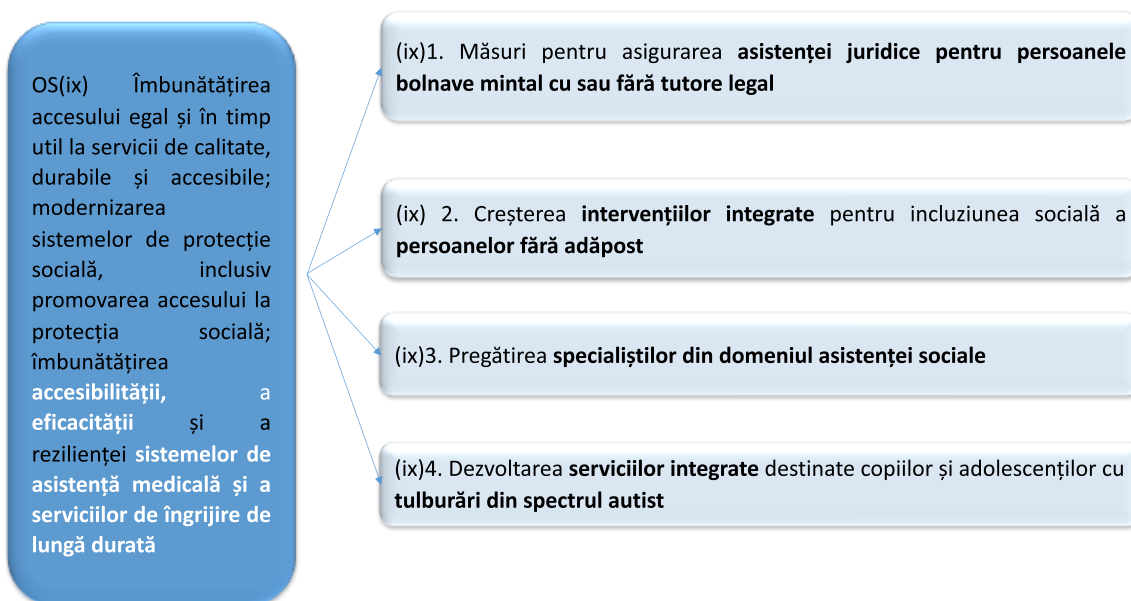
25

OP 4. INCLUZIUNE SOCIALA

26

OP 4. INCLUZIUNE SOCIALA

27

OP 4. SANATATE

OS(ix) Îmbunătățirea accesului egal și în timp util la servicii de calitate, durabile și accesibile; modernizarea sistemelor de protecție socială, inclusiv promovarea accesului la protecția socială; îmbunătățirea accesibilității, a eficacității și a rezilienței sistemelor de asistență medicală și a serviciilor de îngrijire de lungă durată

(ix) 1. Continuarea **investițiilor în spitalele regionale/ județene și spitale prioritare naționale** (lista scurtă MS în baza unor criterii de prioritizare– Reabilitarea/ Constructia spitalelor județene și spitale prioritare naționale și dotarea cu echipamente de specialitate, pregătire și perfecționare resursa umana

(ix) 2. Creșterea accesului la servicii medicale de calitate prin sprijinirea unor măsuri care vizează prevenirea și controlul **bolilor netransmisibile**

(ix) 3. Sprijinirea **programelor dedicate de sănătate**, de exemplu, programe pentru mamă și copil, programe în domeniul transplantului de organe, țesuturi și celule, sănătate mintală, boli rare, prevenirea problemelor dentare

(ix) 4. Creșterea accesului la **servicii medicale primare la nivelul comunității/ Asistență medicală de bază** în comunitățile sărace/marginalizate/dezavantajate

(ix) 5. Dezvoltarea și îmbunătățirea sistemului de **pregătire pentru personalul** cu atribuții în **domeniul asistentei medicale de urgență**. Acordarea de prim ajutor calificat și asistența medicală de urgență

(ix) 6. Dezvoltarea serviciilor de **îngrijire la domiciliu, îngrijire pe termen lung** și servicii și infrastructuri comunitare, în special pentru persoanele în vârstă și pentru persoanele cu handicap; sprijinirea măsurilor naționale eficiente de îmbătrânire activă

(ix) 7. Creșterea accesului la servicii medicale de calitate prin sprijinirea unor măsuri care vizează îmbunătățirea capacităților de diagnostic și supraveghere a **bolilor transmisibile**, raportarea acestora și îmbunătățirea măsurilor de prevenire și control

28

OP 4. INCLUZIUNE SOCIALA

(x). Promovarea integrării sociale a persoanelor aflate în risc de sărăcie sau excluziune socială, inclusiv a persoanelor cele mai defavorizate și a copiilor

(x)1. Îmbunătățirea **accesului tuturor copiilor la servicii de calitate**

(x) 2. **Integrarea socială** a unor **grupuri specifice aflate în risc de excluziune**

(x)3. Incurajarea **incluziunii active a persoanelor în vârstă** prin măsuri privind asigurarea îmbătrânirii active

(x)4. Sprijinirea **dezinstitutionalizare**

29

OP 5-O EUROPĂ MAI APROAPE DE CETĂȚENII SĂI

OP 5. Turism, patrimoniu, cultură, securitate urbană

Obiectiv specific

Promovarea dezvoltării integrate în domeniul social, economic și al mediului, a patrimoniului cultural și a securității în zonele urbane

Investiții în turism – stațiuni turistice urbane de interes național

Investiții în infrastructura din domeniul cultural

Investiții în patrimoniul cultural

Investiții pentru regenerarea urbană și securitatea spațiilor publice

OP 5 - Dezvoltare teritorială integrată

Obiectiv specific

Promovarea dezvoltării integrate în domeniul social, economic și al mediului la nivel local, a patrimoniului cultural și a securității, inclusiv în zonele rurale și de coastă și inclusiv prin dezvoltarea locală plasată sub responsabilitatea comunității

Sprijin pentru structurile de guvernare ITI (Delta Dunării și Valea Jiului) - sprijin pentru pregătirea și conceperea strategiilor teritoriale

Sprijin pentru structurile de guvernare CLLD (ZUM-uri) – pregătire, gestiune și animare

Sprijin pentru SIDU – pregătire, gestiune și animare

I.3 PLANUL NAȚIONAL DE REDRESARE ȘI REZILIENȚĂ - FINANȚĂRI PENTRU AUTORITĂȚILE PUBLICE LOCALE

Declanșarea epidemiei de COVID-19 la începutul anului 2020 a modificat perspectivele economice, sociale și bugetare în lume, fiind necesar un răspuns urgent și coordonat atât la nivelul Uniunii, cât și la nivel național pentru a face față consecințelor economice și sociale, precum și efectelor asimetrice asupra statelor membre. În contextul crizei provocate de COVID-19 este necesar să se consolideze cadrul actual pentru furnizarea de și sprijin financiar statelor membre, prin intermediul unui instrument inovator. În acest scop Uniunea Europeană a instituit un mecanism de redresare și reziliență („mecanismul”), pentru a furniza un sprijin financiar semnificativ și eficace menit să accelereze implementarea reformelor sustenabile și a investițiilor publice conexe în statele membre. Mecanismul trebuie să fie un instrument special conceput pentru a aborda efectele și consecințele negative ale crizei provocate de COVID-19 în Uniune. Acesta trebuie să fie cuprinzător și trebuie să beneficieze de experiența dobândită de Uniune și de statele membre în urma utilizării celorlalte instrumente și programe.

Principalele direcții de dezvoltare stabilite de Guvernul României în luna martie 2021 în cadrul PNRR sunt următoarele:

A.Sistemul national de gestionare a apei-acces la apă și canalizare

Dezvoltarea sectorului de apă și apă uzată:

Extinderea accelerată a rețelelor de apă și canal pentru UAT-urile mai mari de 2.000 de locuitori;

Demararea programului ”prima conectare la apă și canalizare”;

Colectarea și tratarea apelor uzate în UAT-urile mai mici de 2.000 de locuitori, folosind fosele comunitare.

Irigații Dezmlăștiniri

Lucrări de combatere a eroziunii solului Intervenții active în atmosferă

Buget inițial de negociere: 4 miliarde euro.

B. Împădurim România și protejăm biodiversitatea

Împădurirea României prin plantarea de păduri noi și perdele forestiere și agrosilvice:

Înființarea de pepiniere publice și private de puieti;

Împădurirea terenurilor pretabile și înființarea de perdele forestiere (zone cu interes ecologic);

Realizarea lucrărilor de împăduriri / completări / refaceri ale plantațiilor calamitate pe terenurile agricole și forestiere

Limitarea taierilor ilegale Protejarea biodiversității

Buget inițial de negociere: 1,5 miliarde euro.

C.Managementul deșeurilor, colectare selectivă și economie circulară

Dezvoltarea unui management al deșeurilor eficient, inclusiv prin:

Dezvoltarea, modernizarea și completarea sistemelor de management integrat al deșeurilor municipale (pentru SMID-uri și pentru localități neasociate)

Dezvoltarea unor "insule ecologice" digitalizate pentru colectarea selectivă a deșeurilor la nivel local;

Includerea în circuitul economic a materiilor prime secundare provenite din materialele recuperate

de la populație sub formă de deșeuri;

Crearea a două programe integrate, de logistică și comunicare, destinate gestionării deșeurilor, unul adresat operatorilor economici, celalalt pentru UAT-uri.

Achiziționarea de scannere mobile pentru camioane și containere de deșeuri Elaborarea și pilotarea Strategiei pentru economie circulară

Sistemul garanție - depozit pentru ambalaje

Valorificarea unor materiale din depozitele de deșeuri industriale

Controlul poluării mediului din sursă agricolă și reducerea gazelor cu efect de seră, inclusiv prin:

Dezvoltarea de platforme în fermele mici și medii pentru colectarea, managementul și valorificarea gunoiului de grajd;

Creșterea operabilității și sustenabilității platformelor existente și reducerea gazelor cu efect de seră, la nivel de fermă sau de UAT;

Investiții în sisteme de stocare, gestionare și compostare anaerobă;

Investiții în stații de compostare și biogaz, ambalare și peletizare;

Legea Națională a Climei

Buget inițial de negociere: 1,3 miliarde euro.

D.Valul Renovării - Fondul pentru Reabilitarea verde și seismică a fondului construit

Instituirea unui fond "Renovation Wave" care să finanțeze adecvat lucrări de îmbunătățire a fondului construit existent în următoarele domenii:

Eficiența energetică și/ sau consolidarea seismică a clădirilor rezidențiale multifamiliale;

Eficiența energetică și/ sau consolidarea seismică a clădirilor publice ale autorităților sau instituțiilor publice centrale și locale din domeniile administrație publică, justiție, cultură, sănătate, educație, ordine publică și securitate națională;

Creșterea eficienței energetice a clădirilor istorice

Buget inițial de negociere: 2,2 miliarde euro.

E. România Educată - digitalizarea educației

Crearea unui mecanism de tip grant pentru dotarea unităților școlare cu echipamente pentru asigurarea condițiilor optime pentru învățarea în mediul virtual, în funcție de riscul socio-educational identificat, cu o alocare mai mare per elev pentru școlile mai vulnerabile.

Crearea unui mecanism de tip grant pentru dezvoltarea de centre digitale avansate în învățământul preuniversitar și universitar.

Incluziunea prin digitalizare - dezvoltarea unui sistem de educație incluzivă prin elaborarea și implementarea de programe accesibile de alfabetizare digitală pentru elevi cu dizabilități, sportivi și elevi spitalizați.

Alte măsuri ce privesc ministerul educației.

Buget inițial de negociere: 780 milioane euro.

F. România Educată - Învățământul dual, tehnic și profesional

Scheme de sprijin pentru parteneriatele dintre mediul privat, unități și instituții de învățământ, UAT-uri și/sau Camere de Comerț sau alți parteneri sociali pentru facilitarea achiziției de echipamente și a formării de personal în vederea organizării de activități educaționale în regim dual.

Investiții în infrastructura socială (camine, cantine, spații de învățare) care să deservească învățământului profesional dual, atât preuniversitar cât și universitar, inclusiv prin organizarea a opt mari campusuri.

Măsuri de sprijin pentru a facilita accesul tinerilor din medii dezavantajate la programe de formare profesională (inclusiv în regim dual), pe toate ciclurile de studiu.

Investiții în infrastructura liceelor agricole și sprijin pentru fermele didactice partenere. Alte măsuri ce privesc ministerul educației.

Buget inițial de negociere: 630 milioane euro.

G. Fondul de Reziliență pentru localități:

- Crearea cadrului pentru tranziția verde a zonelor urbane din România.

Reducerea disparităților teritoriale la nivel regional, intra-regional și intra-județean, prin **intervenții integrate în infrastructura din zonele mai puțin dezvoltate** (proiect de lege pentru reducerea disparităților teritoriale).

Digitalizarea instrumentelor de planificare urbană la nivelul autorităților publice locale și elaborarea și actualizarea documentațiilor de urbanism de tip PUG / PUZ în format digital.

Crearea cadrului legal și instituțional pentru **implementarea consorțiilor administrative pentru creșterea capacității administrației publice locale lipsite de resurse umane calificate**, cu respectarea principiilor economicității și eficienței.

- Crearea unui fond de împrumut pentru asigurarea implementării proiectelor comunitare.

- **Crearea unui Fond de Reziliență pentru localități**, pe patru paliere: municipii reședință de județ, municipii, orașe și comune. În interiorul fiecărei categorii, se va aloca o sumă fixă la dispoziția UAT pentru a implementa proiecte din aria de prioritate a PNRR. Distribuția se va organiza în runde de tragere a fondurilor (prima rundă - acces universal; a doua rundă - se redistribuie fondurile rămase neutilizate către cei care au cheltuit alocarea, etc).

Pentru municipiile reședință de județ (și zonele lor urbane functionale):

Crearea de orașe locuibile și inteligente din punct de vedere climatic prin intensificarea infrastructurii verzi și albastre, cu următoarele priorități:

proiecte pentru calitatea aerului - min. 20% din alocare;

proiecte pentru digitalizare/ smart city - min. 10% din alocare;

Reabilitare / extindere / modernizare / construire clădiri publice nZEB (care deserveșc prestării unor servicii publice);

Regenerarea urbană a zonelor centrale, zonelor gărilor, zonelor industriale, zonelor cu mari ansambluri de locuit, zone aferente cursurilor de apa;

Construirea de parcaje subterane / supraterane și realizarea de spații verzi în zonele eliberate de automobile;

Construirea/ transformarea în eco-cartiere / cartiere inteligente;

Extinderea suprafețelor verzi;

Realizarea pădurilor urbane;

Realizarea culoarelor verzi ecologice;

Modernizarea / reabilitarea / reconfigurarea / extinderea spațiilor publice, mobilier urban, iluminat public digitalizat.

Politici de locuire socială, inclusiv construirea de locuințe pentru tineri / locuințe sociale / locuințe de necesitate / locuințe pentru specialiști din sănătate și învățământ pentru municipiile reședință de județ (și zonele lor urbane funcționale) și pentru municipii.

Mobilitatea urbană durabilă pentru municipiile reședință de județ (și zonele lor urbane funcționale) și pentru municipii prin:

Schimbarea parcului de vehicule destinate transportului public (achiziția de material rulant: autobuze electrice sau cele ce utilizează combustibili alternativi, tramvaie, troleibuze; stații de încărcare pentru autobuzele electrice; amenajarea și dotarea depourilor - inclusiv cu stații de transformare) - proiectele finanțate vor fi condiționate de crearea de benzi dedicate pentru transportul public.

Asigurarea infrastructurii pentru transportul public (realizarea de benzi dedicate pentru transportul public; reabilitarea / modernizarea / extinderea căilor de rulare pentru transportul public; construirea / reamenajarea de noduri intermodale).

Asigurarea infrastructurii pentru biciclete (realizarea / modernizarea de benzi dedicate pentru biciclete / mijloace de transport nemotorizate).

Pentru alte municipii:

Crearea de orașe locuibile și inteligente din punct de vedere climatic prin intensificarea

infrastructurii verzi și albastre, cu următoarele priorități:

proiecte pentru calitatea aerului - min. 20% din alocare;

proiecte pentru digitalizare/ smart city - min. 10% din alocare;

Reabilitare / extindere / modernizare / construire clădiri publice nZEB (care deserveșc prestării unor servicii publice);

Regenerarea urbană a zonelor centrale, zonelor gărilor, zonelor industriale, zonelor cu mari ansambluri de locuit, zone aferente cursurilor de apa;

Construirea de parcaje subterane / supraterane și realizarea de spații verzi în zonele eliberate de automobile;

Construirea/ transformarea în eco-cartiere / cartiere inteligente;

Extinderea suprafețelor verzi;

Realizarea pădurilor urbane;

Realizarea culoarelor verzi ecologice;

Modernizarea / reabilitarea / reconfigurarea / extinderea spațiilor publice, mobilier urban, iluminat public digitalizat.

Politici de locuire socială, inclusiv construirea de locuințe pentru tineri / locuințe sociale / locuințe de necesitate / locuințe pentru specialiști din sănătate și învățământ pentru municipiile reședință de județ (și zonele lor urbane funcționale) și pentru municipii.

Mobilitatea urbană durabilă pentru municipiile reședință de județ (și zonele lor urbane funcționale) și pentru municipii prin:

- Schimbarea parcului de vehicule destinate transportului public (achiziția de material rulant: autobuze electrice sau cele ce utilizează combustibili alternativi, tramvaie, troleibuze; stații de încărcare pentru autobuzele electrice; amenajarea și dotarea depourilor - inclusiv cu stații de transformare) - proiectele finanțate vor fi condiționate de crearea de benzi dedicate transportului public.

- Asigurarea infrastructurii pentru transportul public (realizarea de benzi dedicate pentru transportul public; reabilitarea / modernizarea / extinderea căilor de rulare pentru transportul public; construirea / reamenajarea de noduri intermodale).

- Asigurarea infrastructurii pentru biciclete (realizarea / modernizarea de benzi dedicate pentru biciclete / mijloace de transport nemotorizate).

Pentru orașe:

Intervenții integrate pentru creșterea calității vieții:

proiecte pentru calitatea aerului - min. 20% din alocare;

proiecte pentru digitalizare/ smart city - min. 10% din alocare;

Extindere suprafețe verzi (parcuri, grădini, scuaruri, acoperișuri verzi, plantații de aliniament), amenajare spațiu public, reconversie funcțională terenuri neutilizate, realizare piste ciclabile, iluminat public digital (extindere / modernizare).

Construire / reabilitare / extindere centru de afaceri (localizare start-up), construire /

reabilitare / extindere piață agro-alimentară.

Construire / modernizare / reabilitare stații transport public, construire locuințe sociale / locuințe de necesitate / locuințe pentru specialiști din sănătate și învățământ.

Reabilitare / modernizare / extindere / construire clădiri publice nZEB (care deserveșc prestării unor servicii publice).

Pentru comune:

Intervenții integrate pentru creșterea calității vieții în mediul rural prin:

Reabilitare / extindere / modernizare / construire clădiri publice nZEB (care deserveșc prestării unor servicii publice).

Construire locuințe pentru specialiști în educație și sănătate - inclusiv case pasive.

Amenajare spații publice.

Realizare piste ciclabile.

Iluminat public digital.

Construire / modernizare / reabilitare stație transport public (rutier).

Asigurarea accesului elevilor la serviciile de educație.

Infrastructură sportivă - teren sport (minifotbal, handbal, baschet, volei).

Buget inițial de negociere: 4 miliarde euro.

H.Fondul pentru dezvoltare comunitară în rural și zone urbane sărace:

Problemele identificate:

Existența unei structuri comunitare reale, la firul ierbii, capabile să dezvolte servicii multisectoriale (dezvoltare, social, educațional, turistic, agricol, sanitar, etc.) este crucială pentru reziliența unei societăți.

Grupurile de Acțiune Locală s-au afirmat ca forme de organizare solide, care aduc împreună autorități locale, mediul privat și mediul asociativ și contribuie local la dezvoltare și reziliență, așa cum birocrația centrală nu o poate face.

Grupurile de Acțiune Locală care au primit finanțări europene și și-au diversificat ariile de intervenție spre proiecte educaționale, centre comunitare și sociale, lucrând flexibil și incomparabil mai eficient decât intervențiile de sus în jos.

Obiectivul major al acestei componente este continuarea sprijinii grupurilor de acțiune locală cu rol predilect de dezvoltare și reziliență comunitară.

Descrierea reformelor și investițiilor aferente componentei

Revizuirea și fundamentarea politicilor publice în implementarea strategiilor de dezvoltare locală.

Crearea unei scheme de granturi pentru grupurile de acțiune locală rurale și urbane pentru implementarea măsurilor din strategiile de dezvoltare locală în vederea îmbunătățirii calității vieții locuitorilor din ariile de acțiune. Proiectele vor viza intervenții dezvoltate local, dar mai

ales dintr-o paletă de proiecte tip, ușor de replicat, care respectă prioritățile de transformare prin PNRR: **transformare verde și digitală, asociere, dezvoltarea socio-educățională a zonelor și dezvoltarea comunitară.**

Buget inițial de negociere: 400 milioane euro.

I. Infrastructură socială și cămine de bătrâni

Reforma sistemului de servicii sociale de îngrijire de lungă durată acoperitor, rezilient și de calitate - pentru vârstnici și copii.

Reabilitarea, consolidarea (inclusiv seismică), modernizarea, extinderea sau reconstrucția și dotarea căminelor publice pentru persoane vârstnice care funcționează în baza standardului minim de calitate (clasa a III-a de calitate).

Construirea, dotarea și asigurarea funcționării unor centre pentru persoane vârstnice, furnizate la nivel județean pe baza unor prototipuri de centre rezidențiale pentru vârstnici, inclusiv posibilitatea înființării unor unități mobile de îngrijire la domiciliu.

Dezinstituționalizarea persoanelor adulte cu handicap și prevenirea instituționalizării acestora prin operaționalizarea rețelei de asistenți personali profesioniști și oferirea de cursuri de calificare și recalificare.

Construirea de centre verzi, noi, de dimensiuni reduse - case de tip familial, locuințe protejate pentru persoanele instituționalizate (cu dizabilități și copii).

Buget inițial de negociere: 250 milioane euro.

J. România Velo

Schimbări legislative

Construirea a până la 3.000 km de piste de ciclo-turism, finalizarea EuroVelo 6 și a altor trasee velo europene.

Suținerea rutei Via Transilvanica și a altor proiecte mature inițiate de societatea civilă și de administrațiile publice locale pentru trasee pedestre, ciclabile, nautice fără motor și ecvestre

Buget inițial de negociere: 120 milioane euro.

K. România Atractivă - turism de destinație

Operaționalizarea Organismelor de Management al Destinației prin schimbarea legislației dedicate și finanțarea unor organizații-pilot și pregătirea resurselor umane din domeniu

Refacerea peisajului cultural din Delta Dunării și alte destinații cu specific ecoturistic (ex. intervenții asupra clădirilor publice și private pentru recuperarea aspectului tradițional în concordanță și cu conceptul de tranziție verde) și recuperarea și punerea în valoare a patrimoniului cultural tradițional prin valorificarea rutei mocănițelor, rutei castelelor, rutei bisericilor fortificate, rutei mănăstirilor, rutei culelor din Oltenia, rutei curiilor din Transilvania și ruta pelerinilor, traseelor gastronomice tradiționale, satelor și caselor tradiționale puse în valoare și crearea Drumului vinului.

Refacerea legislației aferente infrastructurii montane și modernizarea, întreținerea și extinderea traseelor montane (refugii, cabane, poteci) (și lărgirea cadrului legislativ pentru trasee pedestre, velo, nautice fără motor, ecvestre și finanțarea unor infrastructuri pilot).

Modernizarea, întreținerea și extinderea infrastructurii de vizitare a destinațiilor de ecoturism (centre de vizitare ale ariilor protejate, trasee tematice etc.).

Modernizarea și crearea de muzee tehnice adaptate pentru educația interactivă.

Muzeele memoriei: Muzeul Holocaustului, Muzeului Național al Revoluției Anticomuniste din Decembrie 1989 - Timișoara, alte memoriale prin care România democratică și europeană onorează memoria victimelor totalitarismelor și educă generațiile tinere, Muzeul identităților transilvănene.

Investiții în turismul balnear în concordanță cu principiile de tranziție verde.

Buget inițial de negociere: 400 milioane euro.

L.Fondul pentru spitale. Creșterea accesului la sănătate

Dezvoltarea unei politici publice de sănătate care să ducă la creșterea accesului la servicii de prevenție, de diagnostic și tratament precoce:

Construcția și/sau dotarea a 200 de centre medicale rurale și urbane vulnerabile

Dotarea a 2.000 de cabinete cu facilități de screening, diagnostic precoce și monitorizare a pacienților cronici, prioritizând centrele din mediul rural și urbanul mic

Reabilitarea și dotarea a 100 de centre de planificare familială

Program de formare profesională pentru profesioniștii din sănătate (upskilling)

Caravane medicale

Reforma sistemului public de îngrijire medicală spitalicească, cu scopul creșterii siguranței și calității actului medical:

Investiții în infrastructura medicală spitalicească cu scopul conformării la normele de siguranță la incendiu, la seism și la cele igienico-sanitare, prioritizând:

Investiții în spitale noi

Investiții în capitalul uman din sănătate

Reforma gestiunii fondurilor asigurărilor publice de sănătate și a fondurilor destinate investițiilor în sănătate

Buget inițial de negociere: 3 miliarde euro.

M. România Educată - infrastructură școlară și universitară

Dezvoltarea de noi standarde pentru spațiile construite și dotările instituțiilor de educație.

Construirea de școli noi în zonele în care infrastructura este neadaptată actualelor realități demografice.

Reforma procesului de eliberare a autorizărilor necesare unităților de învățământ și a

infrastructurilor sociale aferente acestora, în sensul clarificării și simplificării procedurilor pentru toți operatorii publici și privați

Program național de finanțare a infrastructurii școlare, inclusiv la noile standarde privind construcțiile și dotările, în condiții de deplină siguranță pentru comunitățile școlare.

Reabilitarea, extinderea sau construcția de cămine și cantine studentești.

Schemă de granturi pentru școli verzi: rețea de școli „înverzite” prin modificări de infrastructură și dotări, precum și adaptări curriculare.

Sprrijinirea mobilității elevilor prin achiziționarea de microbuze/ autobuze verzi sau alte mijloace de transport adaptate provocărilor geografice ale zonei deservite.

Schemă de granturi pentru laboratoare și ateliere în unitățile școlare preuniversitare, administrată la nivel central.

Buget inițial de negociere: 2 miliarde euro.

N.România Educată - Programul național de reducere a abandonului școlar

Orientarea fondurilor spre școlile vulnerabile și intervenție directă la nivel de școală și copil vulnerabil:

Dezvoltarea unui **mecanism de avertizare timpurie în educație privind elevii aflați în risc de abandon școlar** (MATE)

Scheme de granturi pentru 1.600 de școli identificate ca având un număr mare de elevi cu risc de abandon - fondurile vor fi utilizate pentru intervenții decise la nivelul școlii, alese dintr-un meniu de măsuri puse la dispoziția școlii și care contribuie la reducerea abandonului școlar

Program de burse punte pentru liceu - sprijin financiar acordat pentru elevii aflați în risc de abandon școlar la trecerea de la gimnaziu la liceu

Buget inițial de negociere: 636 milioane euro.

O. Programul Național pentru Creșe

Crearea, extinderea, modernizarea infrastructurii pentru organizarea serviciilor de educație timpurie pentru copii, de la naștere până la 6 ani.

Înființarea de servicii alternative sau complementare, care să coexiste cu serviciile formale.

Transformarea grădinițelor cu program normal în grădinițe cu program prelungit sau transformarea acestora în servicii educaționale și de îngrijire cu program prelungit pentru copii, de la naștere până la 6 ani.

Schemă de granturi pentru construirea a 200 de creșe nZEB, ce vor utiliza energie regenerabilă / servicii de educație timpurie și operaționalizarea acestora de către operatori publici.

Crearea unor instrumente de piață care să încurajeze investițiile private, ale sectorului neguvernamental și parteneriat public-privat (PPP) pentru toate tipurile de servicii de educație timpurie.

Crearea unor programe pentru grupurile dezavantajate (minorități etnice, copii din medii socio-

economice defavorizate).

Buget inițial de negociere: 370 milioane euro.

CAPITOLUL II

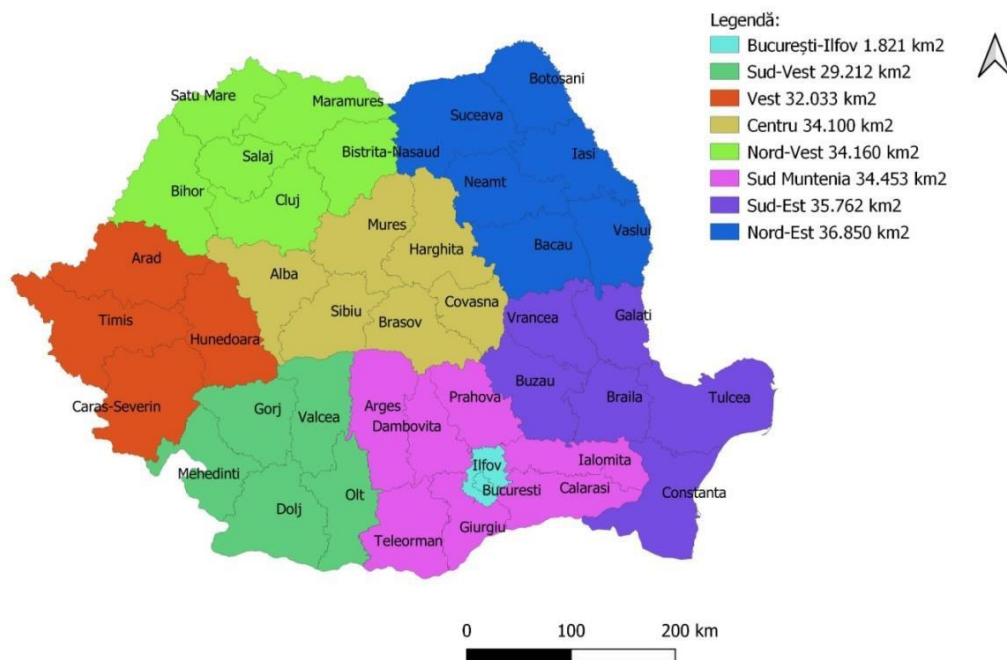
2.1 DIRECTIILE DE DEZVOLTARE STABILITE LA NIVELUL REGIUNII SUD MUNTENIA

Caracteristicile Regiunii de dezvoltare Sud-Muntenia

LOCALIZAREA GEOGRAFICĂ A REGIUNII SUD MUNTENIA

Regiunea Sud Muntenia este amplasată în partea de sud a României, învecinându-se la nord cu regiunea Centru, la est cu regiunea Sud - Est, la vest cu regiunea Sud – Vest, iar la sud cu Bulgaria, limita fiind dată de fluviul Dunărea. Cu o suprafață de 34.453 km², reprezentând 14,5% din suprafața României, regiunea Sud Muntenia ocupă locul al III-lea ca mărime din cele opt regiuni de dezvoltare.

Figura nr. 1.1.

Sursa: Institutul Național de Statistică

Din punct de vedere administrativ, regiunea Sud Muntenia este formată din șapte județe (Argeș, Călărași, Dâmbovița, Giurgiu, Ialomița, Prahova și Teleorman), 16 municipii, 32 de orașe și 519 comune cu 2019 sate. În ceea ce privește suprafața regiunii, se poate observa că cele mai mari ponderi sunt deținute de județele Argeș (19,8%), Teleorman (16,8%) și Călărași (14,8%), iar cea mai mică de județul Giurgiu (10,2%).

Tabel nr. 1.1. - Organizarea administrativ teritorială a regiunii Sud Muntenia, la 31 decembrie 2017

	Suprafața totală (km ²)	Ponderea în Regiune (%)	Număr municipii	Număr orașe	Număr comune	Număr sate
Sud Muntenia	34467	-	16	32	519	2019
Argeș	6822	19,8	3	4	95	576
Călărași	5087	14,8	2	3	50	160
Dâmbovița	4056	11,8	2	5	82	353
Giurgiu	3544	10,2	1	2	51	167
Ialomița	4455	12,9	3	4	59	127
Prahova	4715	13,7	2	12	90	405
Teleorman	5788	16,8	3	2	92	231

Sursa: Direcția Regională de Statistică Călărași

O caracteristică aparte, cu multiple implicații de ordin socio - economic, o reprezintă faptul că este singura regiune din țară care conține o regiune enclavă în partea mediană, și anume regiunea București – Ilfov.

Un alt aspect important cu influențe majore în dezvoltarea regiunii îl constituie și prezența, în partea de sud a regiunii, a fluviului Dunărea. Declarat parte a Coridorului Pan - european de transport VII al Uniunii Europene, fluviul reprezintă o cale navigabilă importantă, care face legătura între regiunea Sud Muntenia, portul Constanța, centrele industriale din vestul Europei și portul Rotterdam. Prin utilizarea Portului Constanța, rutele navigabile dintre Canalul Suez, zona de est a Mării Mediterane și Europa Centrală se scurtează cu cca. 300 km. Totodată, prin sistemele RO-RO și ferry-boat dezvoltate în portul Constanța, se realizează conectarea dintre spațiul european și Orientul Mijlociu, zona caucaziană și zona caspică, pe trasee cu mare potențial de resurse energetice și de trafic de mărfuri. Astfel, prin poziția sa ca port la Marea Neagră și punct terminus al legăturii cu Marea Nordului, Portul Constanța reprezintă principala placă turnantă a fluxurilor de trafic din bazinul Mării Negre.

Porturile din regiunea Sud Muntenia sunt conectate la rețele de drumuri naționale, europene și de căi ferate, iar facilitățile portuare existente și cele care vor fi dezvoltate permit ca unele dintre acestea (de exemplu portul Giurgiu) să fie transformate în noduri principale logistice pentru transportul multimodal.

Cu toate acestea, din cauza unei infrastructuri de transport insuficient dezvoltată pentru traversarea fluviului pe zona de graniță cu Bulgaria, Dunărea

reprezintă o barieră naturală, limitând posibilitățile de cooperare.

Astfel, prin poziția sa geografică, regiunea Sud Muntenia prezintă o serie de specificități care influențează conformația și dinamica sistemului de așezări. Dintre acestea, pot fi menționate următoarele:

1) *Proximitatea față de municipiul București* – care a împiedicat afirmarea altor orașe din jurul său ca poli de atracție și a absorbit majoritatea resurselor de dezvoltare din teritoriile învecinate acestora, ceea ce a determinat fenomenul de hipertrofiere a rețelei urbane din regiunea Sud Muntenia;

2) *Axa de dezvoltare Brașov-Ploiești-București-Giurgiu* care străbate regiunea de la nord la sud – este principalul coridor de dezvoltare al României, concentrând circa 30% din populația urbană a țării și o mare parte din activitatea industrială;

3) *Conurbația Valea Prahovei* – este o aglomerare liniară de orașe de dimensiuni similare (mici) – Azuga, Bușteni, Sinaia, Comarnic, Breaza – cu un profil economic similar, dominat de sectorul turistic, nevoi și provocări comune de dezvoltare: accesibilitatea redusă (lipsa unei autostrăzi), infrastructura turistică deficitară, promovarea insuficientă a potențialului turistic, dotarea tehnico-edilitară deficitară, expansiunea necontrolată a zonelor rezidențiale (secundare), îmbătrânirea demografică, managementul integrat al zonelor protejate, transportul în comun, etc;

4) *Existența a 5 orașe-pereche pe Dunăre* – cu potențial de dezvoltare urbană integrată (inclusiv în cadrul unor zone funcționale urbane cu caracter transfrontalier) dar între care există, la acest moment, legături de slabă intensitate din cauza infrastructurii deficitare de traversare a Dunării.

Numărul de comune din regiunea Sud Muntenia a crescut cu un procent de 0,02%, în intervalul 2004-2011, de la 509 la 519, pe fondul reînființării (prin desprinderea de orașele și comunele existente) a 10 comune, care fuseseră desființate de regimul comunist la reforma administrativă din 1968. Așadar, regiunea Sud Muntenia se remarcă printr-o pondere mai mare a așezărilor rurale, astfel că ponderea populației în anul 2017 era de 42,8% în mediul urban și 57,2% în mediul rural.

Cele 519 comune reunesc 1.972 de sate, fiecărei comune revenindu-i, în medie, 3,8 sate față de 4,4 sate/comună, la nivel național.

În pofida creșterii numărului de comune, populația rurală a înregistrat o scădere de 60.139 de persoane (-3,1%) în intervalul 2011-2017, de la 1.906.025 la 1.845.886 de locuitori.

Mărimea medie a unei comune din regiunea Sud Muntenia a fost, în anul 2017, de 3.648 de locuitori, în scădere față de anul 2011 (3.663 de locuitori), dar peste media națională de 3.394 locuitori/comună. În mod similar, mărimea medie a unui sat din regiune era, în anul 2017, de 914 de locuitori, peste media națională (749 de locuitori/sat¹¹).

Comuna Gratia
Strategia de dezvoltare locala 2021-2027

Județul	Număr comune	Număr sate	Număr mediu de sate pe comună	Populația rurală la 1 iulie 2017	Mărimea medie a unei comune (locuitori)	Mărimea medie a unui sat (locuitori)
Argeș	95	576	6,1	327,171	3,444	568
Călărași	50	160	3,2	188,323	3,766	1177
Dâmbovița	82	353	4,3	357,734	4,363	1013
Giurgiu	51	167	3,3	185,445	3,636	1110
Ialomița	59	127	2,2	152,650	2,587	1202
Prahova	90	405	4,5	392,400	4,360	969
Teleorman	92	231	2,5	242,163	2,632	1048
Sud Muntenia	519	2019	3,9	1,845,886	3,557	914

CAPITOLUL III

PREZENTARE GENERALA A JUDEȚULUI TELEORMAN

Județul Teleorman face parte din regiunea Sud-Muntenia, o regiune pentru care principalul motor al creșterii economice rămâne industria. Structura economică a regiunii este dominată de industrie în cele trei județe din nord (Prahova, Dâmbovița și Argeș) și de agricultură în cele patru județe din sud (Teleorman, Giurgiu, Călărași și Ialomița).

Județul Teleorman este situat în partea de sud a țării, în zona centrală a Câmpiei Române, la intersecția dintre paralela 44⁰N și meridianul 25⁰E, teritoriul său fiind încadrat de județele Argeș și Dâmbovița la nord, Giurgiu la est și Olt la vest. Extremitatea sudică a județului este delimitată de fluviul Dunărea, care constituie granița României cu Bulgaria. Vecinătatea fluviului Dunărea reprezintă unul dintre atuurile județului, constituind un potențial vector de dezvoltare, prin oportunitățile de cooperare transfrontalieră cu Bulgaria.

Între limitele descrise mai sus, suprafața județului Teleorman este de 5.790 km², încadrându-se între județele de mărime mijlocie ale țării și situându-se pe locul 19 la nivel național. În cadrul regiunii Sud-Muntenia, din care face parte, județul Teleorman ocupă locul doi ca suprafață, după județul Argeș.

Fig. 1 Harta administrativă a României

Rețeaua hidrografică este formată din fluviul Dunărea și afluenții principali din acest sector: Oltul, Călmățuiul și Vedea. Județul este traversat de asemenea de râul Teleorman și de pârâurile Burdea, Câinelui, Tinoasa, Nanov și Târnava. Resursele de apă (exceptând Dunărea și Oltul) sunt moderate sub aspect cantitativ. Râul Vedea, alături de afluentul său, Teleorman, drenează circa 80% din teritoriul județului. Cu excepția râului Teleorman, toate râurile din bazinul hidrografic al Vedei au fost transformate în salbe de iazuri, în scopul reținerii pentru perioada de vară a unor rezerve necesare irigațiilor și unităților agrozootehnice. Numeroase astfel de iazuri se găsesc și pe celelalte râuri (Călmățui, Urlui, Glavacioc) pe tot cuprinsul județului existând circa 170 iazuri, peste 50% din acestea fiind folosite pentru piscicultură și irigații, altele având rol de prevenire a inundațiilor. Cu toate acestea, județul Teleorman nu dispune de un sistem de irigații reabilitat, ceea ce împiedică dezvoltarea agriculturii la un nivel avansat.

Relieful județului este definit de două trepte principale, câmpie și luncă, respectiv Câmpia Munteniei de Vest, Lunca Dunării, și Lunca Oltului, întregul teritoriu prezentând o ușoară înclinare către sud-est. Altitudinile cele mai mari sunt de 170m, prezente în partea de Nord. Lunca Dunării este treapta cea mai joasă din relieful teritoriului, altitudinea acesteia fiind de 24m la Turnu Măgurele și 20m la confluența cu Vedea.

Clima este temperat-continentală, specifică pentru câmpia sudică, având un potențial caloric ridicat, cu amplitudini mari ale temperaturii aerului, cantități reduse de precipitații, cu regim adeseori torențial, (în perioada de vară) însoțite de perioade frecvente de secetă. Poziția centrală a câmpiei face ca zona să aibă un climat de tranziție între partea estică - clima mai moderată - și partea vestică, având climat continental.

Specificul reliefului și gradul scăzut de diversitate imprimă județului un nivel limitat în ceea ce privește resursele naturale. Resursele subsolului sunt constituite în principal din zăcăminte de țigăi și gaze naturale în zona nord-estică, în perimetrul Videle – Olteni – Poieni - Siliștea Nouă. Structurile de zăcăminte cele mai importante sunt exploatare pe teritoriul localităților Videle, Blăjești, Siliștea, Moșteni, Baci, Prejba, Sericu, Purani.

Un avantaj al reliefului este potențialul solurilor, care prezintă un grad ridicat de fertilitate naturală, favorabil dezvoltării de culturi agricole. Cele mai întâlnite soluri sunt cernoziomurile, solurile brun-roșcate și solurile brune de pădure, care se succed de la sud spre nord în ordinea de mai sus. Aceste soluri creează condiții favorabile pentru culturile cerealiere, precum și pentru legume și plante tehnice (culturile de rapiță fiind prezente în special în județ). Fondul funciar, care reprezintă totalitatea terenurilor din județul Teleorman, are o suprafață totală de 578.978 hectare, iar suprafața agricolă măsura 499.175 hectare în anul 2008, pe parcursul perioadei analizate 2002-2008 înregistrând fluctuații pozitive și negative. Amprenta antropică accentuată la nivelul județului a dus la despăduriri masive și la modificarea progresivă a peisajului geografic natural. Aspectul inițial al vegetației nu s-a păstrat decât insular, iar evoluția acesteia a fost către pronunțarea caracterelor

de etapă.

Cu toate că specificul cadrului natural al județului Teleorman este mai puțin expresiv, limitând posibilitățile de dezvoltare a turismului, există câteva zone cu potențial pentru organizarea unor zone de agrement: Lunca Dunării, cu lacul Suhaia și complexul lacustru din zona de confluență a râului Vedea cu Dunărea, pădurile de zăvoi din Lunca Oltului, Vedei și Teleormanului, precum și pădurile de stejar din apropierea municipiului Roșiorii de Vede (mai puțin afectate de procesul de despădurire de la nivelul întregului județ).

Din punct de vedere al seismicității, județul face parte din zona seismică de gradul 7, teritoriile orașelor Zimnicea și Turnu Măgurele fiind cotate ca zone seismice de gradul 7 x/2, impunând măsuri corespunzătoare în realizarea construcțiilor.

După anul 1989 economia regiunii a avut în general o evoluție descendentă, cauzată de dezechilibrele moștenite, de neconcordanța dintre componentele reformei economice și de utilizarea nerațională a resurselor, cu impact negativ asupra productivității, eficienței și ratei de angajare.

Amplasarea geografică a județului aduce anumite particularități. Astfel, în timp ce apropierea de București are avantajul accesului la o infrastructură instituțională și socială dezvoltată, pe termen lung aceasta determină totodată accentuarea unor probleme demografice la nivelul județului, prin migrația unui segment important al populației și implicit al forței de muncă în afara granițelor județului Teleorman. Decalajul accentuat între dezvoltarea socio-economică a celor două entități administrative – județul Teleorman și municipiul București – are așadar, sub anumite aspecte, valențe negative pentru județ. Deplasarea forței de muncă spre capitală nu implică însă în toate cazurile schimbarea domiciliului.

S-a observat că foarte mulți dintre locuitorii orașului se deplasează zilnic către locul de muncă din București, fără a părăsi însă definitiv localitatea (fenomen frecvent în mod deosebit în municipiul Roșiori de Vede și orașul Videle)

Cooperarea intra-județeană și cea regională reprezintă motoare importante pentru dezvoltarea durabilă a unui județ. În această privință, județul Teleorman a avut inițiative sub forma participării la diverse asociații de cooperare și colaborare, printre care Asociația „EuroTeleorman”, Asociația Municipiilor din România și Asociația „Euroregiunea Dunărea de Sud”, fondator al „Uniunii Naționale a Consiliilor Județene din România”.

Structura administrativă a județului Teleorman

Comuna Gratia
Strategia de dezvoltare locala 2021-2027

Din punct de vedere administrativ, județul Teleorman este constituit din trei municipii (Alexandria, Turnu Măgurele și Roșiorii de Vede), două orașe (Zimnicea și Videle) și 231 de sate, ce reprezintă 97,9% din totalul localităților. Din cele 231 de sate, unul aparține unui oraș. Este vorba de satul Cosoia ce aparține de orașul Videle. Componenta orașului Videle prezintă anumite particularități, în sensul că include o serie de cartiere care din punct de vedere administrativ sunt integrate în Videle, dar care își păstrează caracteristicile unor localități rurale, Furculești, Fotăchesti, Cartoianca, Tamășești. Pentru acestea nu pot fi accesate decât fonduri destinate mediului urban, deși stadiul lor de dezvoltare socio-economică este cel corespunzător mediului rural.

POPULATIA OCUPATA PE ACTIVITATI -JUDETUL TELEORMAN

Mii persoane

Activitati (sectiuni CAEN Rev.2)	2016	2017	2018
Total	132.7	132.4	132.4
Agricultura silvicultura si pescuit	59.9	60.4	60.7
Industria	24.9	24.3	23.9
Productia si furnizarea de energie electrica si termica, gaze, apa calda si aer conditionat	20.5	20.9	19.9
Distributia apei; salubritate, gestionarea deseurilor, activitati de decontaminare	3	2.9	2.5
Constructii	3.9	4.2	4.2
Comert cu ridicata si cu amanuntul; repararea autovehiculelor si motocicletelor	15.6	15.4	15.3
Transport si depozitare	5	5	5.3
Hoteluri si restaurante	1.3	1.3	1.4
Informatii si telecomunicatii	0.4	0.3	0.3
Tranzactii imobiliare	0.3	0.3	0.2
Activitati profesionale, stiintifice si tehnice	1.5	1.4	1.4
Activitati de servicii administrative si activitati de servicii suport	3.5	3.8	3.6
Administrație publică și apărare	3,3	3,3	3,3
Invatamant ¹⁾	5.4	5.1	5
Sanatate si asistenta sociala	5,3	5,4	5,7
Alte activitati	1,8	1,6	1,5

Comuna Gratia
Strategia de dezvoltare locala 2021-2027

Populația, pe sexe și medii, la 1 iulie în perioada 2002-2018

Județul Teleorman	Total (număr persoane)			Urban (număr persoane)			Rural (număr persoane)			Locuitori / km ²
	Ambele sexe	Masculin	Feminin	Ambele sexe	Masculin	Feminin	Ambele sexe	Masculin	Feminin	
2002	435680	213612	222068	139977	68161	71816	295703	145451	150252	75.2
2003	433157	212374	220783	139172	67763	71409	293985	144611	149374	74.8
2004	430217	210932	219285	138229	67304	70925	291988	143628	148360	74.3
2005	422221	206885	215336	137228	66766	70462	284993	140119	144874	72.9
2006	414388	202917	211471	136285	66252	70033	278103	136665	141438	71.6
2007	405872	198748	207124	132321	64197	68124	273551	134551	139000	70.1
2008	393108	192432	200676	127195	61485	65710	265913	130947	134966	67.9
2009	385678	188725	196953	124988	60315	64673	260690	128410	132280	66.6
2010	382791	187315	195476	124052	59871	64181	258739	127444	131295	66.1
2011	379818	185811	194007	122984	59302	63682	256834	126509	130325	65.6
2012	375168	183701	191467	120880	58179	62701	254288	125522	128766	64.8
2013	369720	181530	188190	118979	57259	61720	250741	124271	126470	63.9
2014	364387	179243	185144	117692	56633	61059	246695	126610	124085	62.9
2015	358454	176471	181983	115978	55693	60285	242476	120778	121698	61.9
2016	352517	173646	178871	113748	54463	59285	238769	119183	119586	60.9
2017	345671	170742	174929	116632	58415	58217	234039	117327	116712	59.7
2018	337819	166834	170985	109892	52344	57548	227927	114490	113437	58.4

POPULAȚIA DUPĂ DOMICILIU PE SEXE ȘI MEDII

POPULAȚIA DUPĂ DOMICILIU PE SEXE ȘI MEDII, LA 1 IULIE

Județul Teleorman	Total (număr persoane)			Urban (număr persoane)			Rural (număr persoane)		
	Ambele sexe	Masculin	Feminin	Ambele sexe	Masculin	Feminin	Ambele sexe	Masculin	Feminin
2002	453340	223273	230067	160539	78764	81775	292801	144509	148292
2003	448358	220596	227762	159370	78113	81257	288988	142483	146505
2004	443420	218131	225289	157625	77151	80474	285795	140980	144815
2005	438675	215766	222909	156747	76645	80102	281928	139121	142807
2006	433915	213437	220478	155895	76163	79732	278020	137274	140746
2007	429743	211433	218310	154474	75408	79066	275269	136025	139244
2008	425102	209080	216022	152497	74257	78240	272605	134823	137782
2009	420932	206975	213957	151576	73797	77779	269356	133178	136178
2010	416479	204746	211733	150469	73221	77248	266010	131525	134485
2011	411566	202315	209251	148829	72338	76491	262737	129977	132760
2012	406713	200060	206653	146952	71331	75621	259761	128729	131032
2013	401807	197650	204157	145523	70550	74973	256284	127100	129184
2014	396522	195107	201415	143928	69639	74289	252594	125468	127126
2015	391835	192839	198996	142634	68951	73683	249201	123888	125313
2016	387028	190522	196506	140845	68018	72827	246183	122504	123679
2017	381126	187634	193492	138948	67036	71912	242178	120598	121580
2018	375389	184823	190566	137074	66069	71005	238315	118754	119561

**Câștigul salarial nominal mediu net lunar,
pe activități ale economiei naționale total salariați**

Lei RON / salariat

Lei RON / salariat

Județul Teleorman (CAEN Rev 2)	2015	2016	2017	2018
Total economie	1415	1591	1872	2642
Agricultură, silvicultură și pescuit	1209	1508	1638	2138
Industrie	1502	1597	1737	2438
Industrie extractivă	3763	3609	3824	3789
Industrie prelucrătoare	1256	1412	1552	2342
Producția și furnizarea de energie electrică și termică, gaze, apă caldă și aer condiționat	2423	2605	2951	3815
Distribuția apei; salubritate, gestionarea deșeurilor, activități de decontaminare	1114	1261	1489	2221
Construcții	1210	1439	1642	1924
Comerț cu ridicata și cu amănuntul; repararea autovehiculelor și motocicletelor	1137	1203	1444	2228
Transport și depozitare	1594	1877	2013	2450
Hoteluri și restaurante	1147	1155	1314	1565
Informații și comunicații	1487	1399	1934	5202
Intermedieri financiare și asigurări	2825	2746	2757	4532
Tranzacții imobiliare	1256	1191	1358	2125
Activități profesionale, științifice și tehnice	2022	2078	2066	3462
Activități de servicii administrative și activități de servicii suport	961	1141	1395	2077
Administrație publică și apărare; asigurări sociale din sistemul public	2097	2475	3106	4407
Învățământ	1455	1769	2047	2821
Sănătate și asistență socială	1463	1795	2728	3388
Activități de spectacole, culturale și recreative	1144	1305	1533	2236
Alte activități ale economiei naționale	1007	1265	1389	1752

Comunele județului Teleorman sunt în număr de 92 . Comuna medie a județului Teleorman are 2,8 sate în componența sa, dar variația este destul de mare, mergând de la 1 sat pe comună până la 7 sate /comună.

În ceea ce privește dimensiunea unităților administrative din județul Teleorman, în afara celor 3 orașe mai mari - Alexandria, Turnu Măgurele, Roșiori de Vede - cu o populație care se situează în categoria orașelor mijlocii, celelalte două orașe - Zimnicea și Videle - fac parte din categoria orașelor mici, cu o populație de până la 20.000 locuitori. În mediul rural, 51 de comune au până în 4.000 de locuitori, 25 au între 4.000 și 6.000 de locuitori și numai 7 au peste 6.000 de locuitori. Cele mai mari comune sunt: Orbeasca - 8750 locuitori, Peretu - 8430 locuitori, Botoroaga - 7.285 locuitori și Lunca - 7.076 locuitori.

Comuna Gratia
Strategia de dezvoltare locala 2021-2027

ANUL	NUMAR TOTAL POPULATIE	0-14 ANI	15-59 ANI	60 DE ANI SI PESTE
2016	352.517	47.085	189.803	115.629
2017	345.671	46.221	184.931	114.519
2018	337.819	45.032	179.746	113.041

Ca repartiție în teritoriu, orașele sunt relativ uniform distribuite în interiorul județului, densitatea lor fiind de 0,8 orașe pe 1.000/Km², apropiată de densitatea medie pe țară (1,1 orașe / 1000 Km²). Satele de mărime mijlocie sunt de asemenea uniform repartizate. Densitatea satelor în teritoriu este de 4,0 sate /1000 Km², ușor mai scăzută decât media pe țară (5,6). Aceasta situație se explică în parte prin situarea județului în zona de câmpie, zonă ce se caracterizează prin localități mai mari, cu densitate în teritoriu mai redusă.

Majoritatea comunelor cu un număr mai mare de patru sate se găsesc în jumătatea de Nord a județului, partea de Sud fiind caracterizată prin comune cu mai puține sate și cu o populație mai mare, aspect caracteristic în general zonei de luncă a Dunării. Se constată o concentrare a comunelor cu numărul cea mai mare populație în zona mediană a județului, în timp ce în nord, sud și parțial în vest comunele sunt de mărime mai mică.

Drumurile publice, la 31 decembrie 2015

	km
	Judetul Teleorman
Drumuri publice - total	1.560
din care:	
Modernizate	1.166
Cu imbracaminti usoare rutiere	120
Din total drumuri publice:	
Drumuri nationale ¹⁾	413
din care:	
Modernizate	383
Cu imbracaminti usoare rutiere	29
Drumuri judetene si comunale	1147
din care:	
Modernizate	783
Cu imbracaminti usoare rutiere	91
Densitatea drumurilor publice pe 100 km² teritoriu	27
¹⁾ Inclusiv autostrazi si drumuri europene	

Linii de cale ferata in exploatare, la 31 decembrie 2015

		km
		Judetul Teleorman
Total¹⁾		227
din care:		
electrificate		68
din care:		
Linii cu ecartament normal²⁾		
Total		227
Cu o cale		160
Cu doua cai		67
Linii cu ecartament larg		0
Densitatea liniilor pe 1000 km² teritoriu		39.2
¹⁾ Inklusiv liniile cu ecartament ingust		
²⁾ Linii la care distanta intre sine este de 1435 mm		

Coordonatele geografice, specificul regional și structura administrativă imprimă județului Teleorman o serie de trăsături importante care contribuie la formarea unor impresii preliminare asupra posibilităților și direcțiilor viitoare de dezvoltare.

Din punct de vedere spațial, pot fi evidențiate două zone de interes major pentru județ: municipiul București și granița cu Bulgaria. Relieful este constituit din două trepte principale, câmpie și luncă, cu o altitudine joasă și peisaje naturale lipsite de potențial turistic. Analiza structurii administrative relevă predominanța localităților rurale și distribuția relativ uniformă a localităților urbane în interiorul județului.

Elementele esențiale care derivă din imaginea de ansamblu asupra județului Teleorman cu importanță semnificativă pentru conturarea potențialului de dezvoltare a județului pot fi prezentate sintetic astfel:

- caracteristicile reliefului nu permit dezvoltarea turismului decât sub forma creării unor baze de agrement (cu profil preponderent piscicol);
- având un grad ridicat de fertilitate, solurile permit practicarea la scară largă a agriculturii; climatul temperat este de asemenea propice activităților agricole;
- apropierea față de capitală poate fi benefică prin prisma sporirii gradului de atractivitate pentru investitori;
- situarea în zona de graniță permite dezvoltarea unor relații socio-economice cu Bulgaria.

CAPITOLUL IV.

ANALIZA SOCIO-ECONOMICA A COMUNEI – Indicatori pentru situatia existenta la nivel local

4.1. Introducere

Pentru a putea face o planificare a dezvoltarii comunei Gratia pentru perioada 2021-2027 si pentru a elabora propunerile de activitati este necesar sa se cunoasca situatia existenta la momentul intocmirii acestei strategii. Analiza socio – economica are tocmai rolul de a identifica situatia existenta si potentialul de dezvoltare al localitatii.

In ansamblu, analiza socio – economica reprezinta practic si o imagine actuala a diviziunii administrative Gratia. Ca atare, au fost culese date din urmatoarele domenii:

- Socio – economic dezvoltarea generala socio - economica: agricultura si cresterea animalelor, industria, serviciile, turism si agroturism;
- infrastructura fizica: infrastructura de transport, infrastructura de utilitati, infrastructura de constructii;
- infrastructura de educatie si cultura;
- infrastructura de sanatate si servicii sociale.
- populatia, resursele umane si piata muncii: evolutia populatiei si a resurselor umane, analiza pietei muncii.
- mediul inconjurator: descriere generala a problemelor de mediu inconjurator si surse majore de poluare.
- administratia locala

In decursul analizei socio-economice au fost delimitate mai multe domenii relevante de interventie, fiecare domeniu avand mai multe sectoare, care se regasesc detalit in analiza nevoilor si a potentialului pe sectoare, prezentata la Cap. IV din cadrul prezentei strategii.

Domeniile si sectoarele sunt enumerate mai jos:

Domeniu	Sector
SOCIAL	Populatia si ocuparea fortei de munca
	Educatie, cultura si arta
	Servicii medicale si asistenta sociala
	Conditii de locuit si alte dotari
ECONOMIC	Agricultura si cresterea animalelor. Silvicultura
	Industria
	Servicii si comert
	Turism si agroturism
INFRASTRUCTURA	Infrastructura de drumuri si transport
	Tehnico-edilitar
	Energetica
URBANISM	Managementul si amenajarea teritoriului
MEDIUL INCONJURATOR	Protectia mediului
	Managementul integrat al deseurilor
	Spatii verzi si stabilizare terenuri
ADMINISTRATIE PUBLICA	Intarire institutionala
	Management organizational
	Management financiar

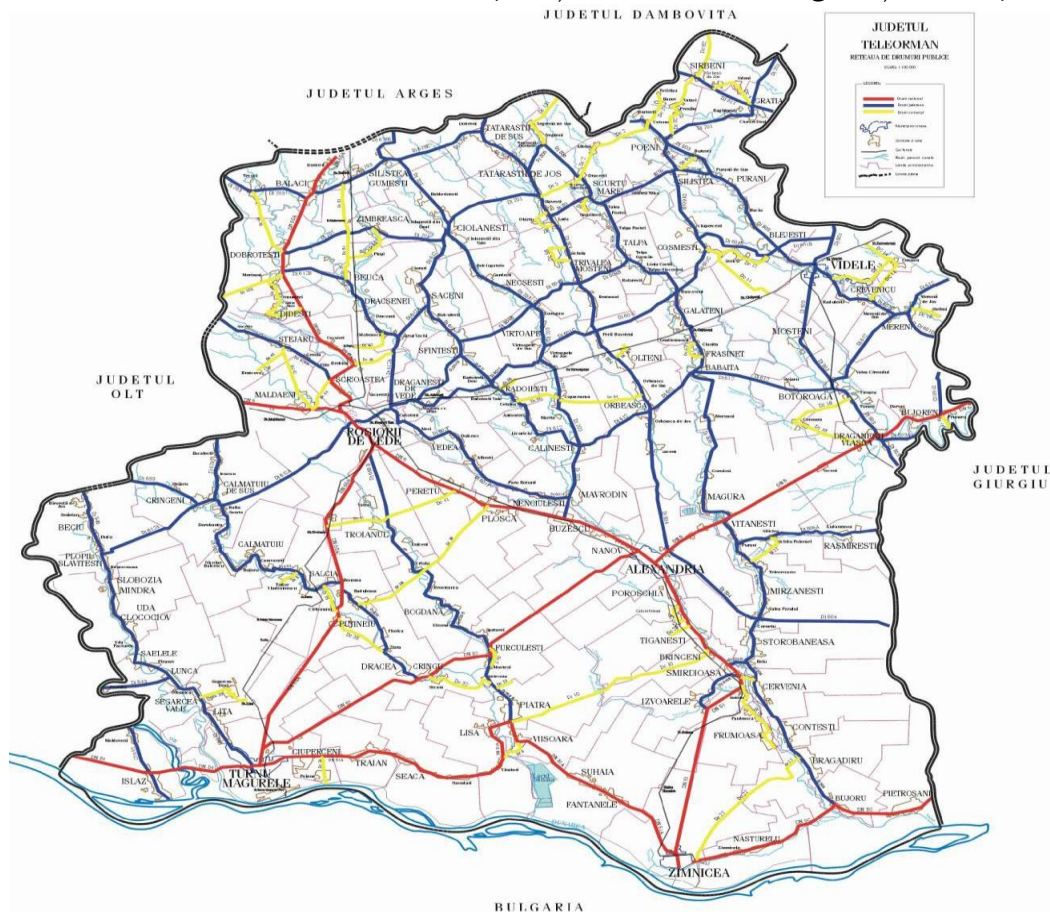
In analiza socio - economica s-au relevat resursele pe fiecare sector de activitate, ca apoi in analiza nevoilor si potentialului pe domenii si sectoare sa fie detaliate necesitatile principale si mijloacele de rezolvare a acestora.

Pe baza rezultatelor analizei socio-economice s-a elaborat strategia de dezvoltare durabila care cuprinde actiunile ce urmeaza a fi intreprinse, precum si planul strategic de interventie, in care apar termenele de indeplinire si responsabilitatile pentru actiunile preconizate.

4.2. Prezentarea generala a localitatii

Localizare

Comuna Gratia este situată în nordul județului Teleorman ,la granița dintre județele

Giurgiu, Dâmbovița și Teleorman la 50 km distanță de capitala București .Comuna are o suprafață de 28 Km2..Față de reședința comunei, cele două sate sunt situate la distanțe mici, de cca 1 km.Comuna este legată de municipiul I Alexandria, reședința de județ , prin drumul județean 711.Pe teritoriul comunei există stații de autobuz pentru transportul rutier în comun, care fac legătura cu reședința de județ și cu municipiul București .

Legătura localității cu comunele și satele vecine se realizează prin DJ711 ,prin care se asigura legatura cu comuna Corbiu Mari din judetul Dâmbovița si cu autostrada Bucuresti-Pitesti si prin DJ 601 care asigura leagtura cu judetul Giurgiu

Comuna Gratia are o suprafata totala de 3 818 ha din care suprafata Agricola este de 3 556 ha structurata astfel

- arabil -3 193 ha
- pășuni – 293 ha
- vii si livezi -41 ha

-paduri -94ha

-ape-5 ha

Restul suprafeței reprezintă terenuri ocupate de drumuri, curți și construcții

Comuna Gratia are in componenta următoarele sate :

satul Ciurari Deal – centrul politic-administrativ al comunei

satul Gratia

satul Drăghinești.

Teritoriu administrativ al unitatii de baza	CATEGORII DE FOLOSINTA									
	AGRICOL = 3527,3 ha				NEAGRICOL = 291,00 ha					TOTAL
	Arabil	Pasuni Fanete	Vii	Livezi	Paduri	Ape	Drumuri	Curti construcții	Neproductiv	
Extravilan	3014,97	293,0	41,0	-	94,0	5,0	56,70	-	14,00	3518,67
Intravilan	178,33	-	-	-	-	-	23,30	98,0	-	299,63
Total	3193,30	293,0	41,0	-	94,0	5,0	80,00	98,0	14,,00	3818,30
% din total	92,38				7,62					100,00

Lista localitatilor invecinate

la sud: Comuna Purani

la est: Comuna Roata de jos ,judetul Giurgiu

la nord: Comuna Corbii Mari,judetul Dimbovita

la vest: Comuna Poeni

Satele componente ale comunei detin drumuri comunale asfaltate.

Istoricul localitatii

Cel mai vechi sat component al comunei Gratia este Drăghinești, atestat documentar la sfârșitul sec. al XVI-lea și nu Gratia, actualul centru de comună, atestat documentar mai târziu, în al doilea deceniu al sec. al XVII-lea. Este important de menționat că cele două sate și apoi comune, Gratia și Drăghinești, au depins administrativ de județul istoric Vlașca, din epoca medievală până la reforma administrativă din anul 1960, când au făcut parte din raionul Videle și apoi din anul 1968 din județul Teleorman.

Satul Draghinești este atestat documentar pentru prima dată la 10 aprilie 1604 într-un zapis în care *Baicu logofăt din Drăghinești* apare ca martor în actul prin care Para postelnic îi vinde popii Stanciu o ocină în Cârtojani

Satul Gratia este atestat documentar mai târziu cu un deceniu și jumătate decât Drăghinești. La 8 decembrie 1617 *Stanciu din Gratii* este martor la zapisul de vânzare al moșiei Cârtojani

Satul Ciurari Deal Despre satul Ciurari se pot spune foarte puține lucruri. El este menționat doar în Cartea de hotărnicie a moșiei Gratia-Fărcășanca din anul 1901, executată de ing. M. Gregorian. Aici se precizează că în anul 1868, în condițiile aplicării reformei agrare decretate de Alexandru Ioan Cuza în 1863, s-a înființat acest cătun, cu numai 26 de gospodării .

Date despre relief

Teritoriul comunei Gratia se afla în partea centrală a Câmpiei Române, subunitate a C. Găvanu-Burdea. Prezintă un relief neted, tabular, înclinat ușor de la NV la SE. Se disting următoarele trepte morfologice:

lunca Dâmbovnicului cu lățimea de cca. 500 m, cu o pantă longitudinală de cca. 1m/km. pe cuprinsul luncii se află o parte din vatra satului Ciurari-Deal;

terasa de 3-6 m altitudine, relativă față de nivelul luncii, apare fragmentar pe partea dreaptă a Dâmbovnicului, pe care s-a instalat sectorul de vest a vetrei Drăghinești;

Câmpia domină lunca Dâmbovnicului cu aproximativ 20 m, marcând cca. 135 m altitudine la V de Drăghinești și 130 m în dreptul satului Gratia

4.2.4 Date hidrografice

Corpurile de apă existente pe teritoriul comunei Gratia sunt:

-zăcămintul de ape subterane Videle – Gratia -Trivalea Mosteni, cu rezerve exploatabile calculate pentru acviferele situate pâna la adâncimea de 100 m (exceptând freaticul), de 12 011 mc/zi;

râurile Chiricanu, Crevedia, Jirnov și Dimbovnic. Lungimea totală a râurilor cadastrate este de 14,181 km;

-lacurile de acumulare Ureni, în număr de două, situate în bazinul Jirnov.

Perimetrul total al lacurilor cadastrate este de 3,986 km.

Hidrografia de suprafață este reprezentată de râul Dâmbovnic care are un curs sinuos, cu meandre, fiind afluentul râului Neajlov care face parte din bazinul hidrografic Argeș .

Rețeaua hidrografică din zonă este reprezentată de râul Dimbovnic. Debitul râului este influențat major de regimul pluvial. Debitele minime se înregistrează în perioadele august-septembrie, ca urmare a cantității mici de precipitații, și decembrie-februarie, în timpul podului de gheață, când o mare cantitate de apă este reținută în stratul de zapada. Râul se alimentează parțial și din depozitele de terasă, ceea ce îi asigură, pe toată perioada anului, o permanență a procesului de scurgere prin albie.

Clima

Clima comunei se caracterizează prin temperatura medie anuală de cca. 10,5°C, a lunii iulie (cea mai călduroasă), de peste 22°, iar a lunii ianuarie (cea mai răcoroasă) sub -3°C. Valorile extreme oscilează în jur de -30°C iarna și în jur de 41°C vara. Numărul zilelor fără îngheț este

între 200 și 210/an, cel al zilelor de iarnă (cu temperatura maximă sub 0°C este mai mare de 30, iar al zilelor tropicale (temperatura maximă a zilei de peste 30°C) este între 40 și 50. Precipitațiile medii anuale nu ating 600 mm. Cele mai multe ploi cad în luna iunie, în medie de cca 80 mm, sub formă de averse. Ninsorile cad în perioade noiembrie-martie, dar sunt neregulate și uneori lipsesc (ori sunt atât de puține încât se pot produce mari pagube în agricultură. În această perioadă sunt frecvente și brumele, chiciura. Regimul eolian este dominat de Crivățul de E și NE, aducătoare de secetă vara și de geruri și ninsori iarna, uneori sub formă de viscol, care spulberă și întroienește zăpada. Frecvent bate în zona comunei și Austrul de la V și SV, care în unele veri prelungește perioadele de secetă

Pedologie

Comuna Gratia este situată în zona de câmpie tabulară Găvanu-Burdea, care are altitudini cuprinse între 90 și 300 m. Din punct de vedere pedologic învelișurile de sol existente fac parte din următoarele clase pedogenetice :

soluri argilo-iluviale brun-roșcate, inclusiv podzolite slab (BR)

soluri gleice pe depozite fluviatile și fluvio-lacustre recente (G) pentru amplasamentele situate în albia râului, în zona de traversare a râului.

4.3. Populația, resursele umane și piața muncii

Populația și resursele umane

La data de 01 ianuarie 2012, populația comunei alcatuia 3005 locuitori din care populație stabilă 2226 persoane, 49.2% bărbați și 50.8% femei. Persoanele sub 15 ani alcatuiau 13,26% pe când persoanele peste 59 de ani alcatuiau 32,47% din populația totală.

Mai jos se prezintă structura populației pe sexe și vârstă, după limba maternă, precum și după etnie și confesiune în comună.

Grupa de vîrstă	TOTAL		BARBATI		FEMEI	
	Numar	%	Numar	%	Numar	%
Sub 15 ani	301	10.01	150	10.49	151	9.60
15-59 ani	1698	56.51	888	62.05	810	51.46
60 ani și peste	1006	33.48	393	27.46	613	38.94
Total	3005		1431		1574	

STRUCTURA ETNICA A POPULATIEI IN COMUNA GRATIA

ETNIA	NUMAR DE PERSOANE	% DIN POPULATIE
-------	-------------------	-----------------

Comuna Gratia
Strategia de dezvoltare locala 2021-2027

ROMÂNI	2931	97,53
ROMI	74	2,47

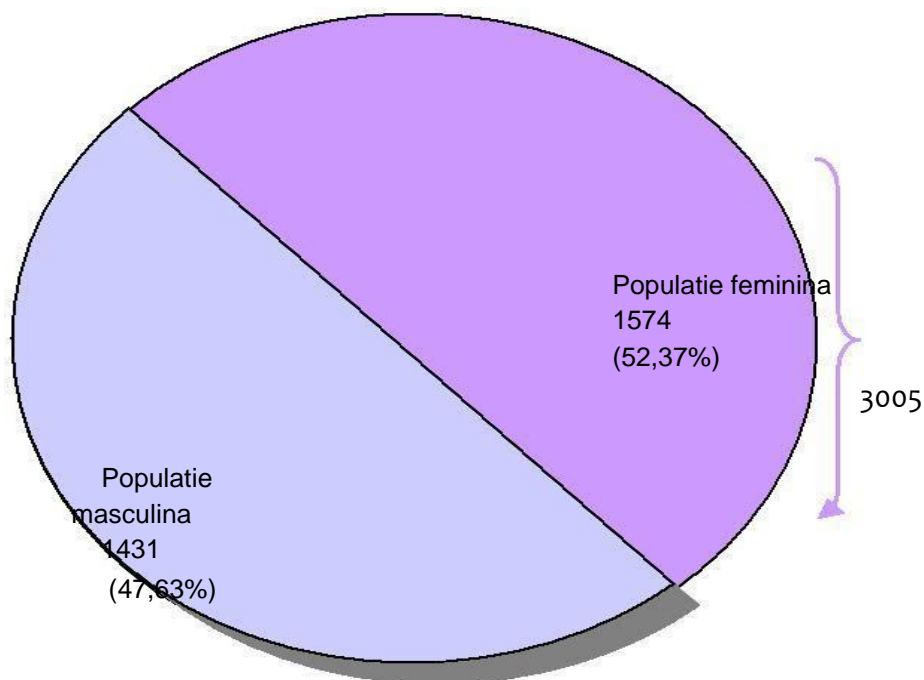
STRUCTURA CONFESIONALA A POPULATIEI IN COMUNA GRATIA

Confesiunea/religia	NUMAR DE PERSOANE	% DIN POPULATIE
Ortodoxa	3005	100

STRUCTURA POPULATIEI DUPA STUDIILE ABSOLVITE

Populati e	NIVELUL INSTITUTIEI DE INVATAMINT ABSOLVITE							
	SUPERIOR		LICEAL		PROFESIONAL		GIMNAZIAL	
	NUMA R	PROCEN T	NUMA R	PROCEN T	NUMA R	PROCEN T	NUMA R	PROCEN T
Total dc	129	4,29	527	17,53	366	12,18	871	28,98
Barbati	58	4,05	274	19,14	283	19,78	366	25,57
femei	71	4,51	253	16,07	83	5,27	505	32,08

Conform recensamintului populatiei si al locuintelor din anul 2012, comuna Gratia are un numar de 3005 locuitori.

Analiza pietei muncii

Majoritatea populatiei active este ocupata in constructii, transporturi si prestari servicii. Este de mentionat ponderea ridicata a populatiei care este ocupata in alte meserii decat cele agricole.

Autoritatile locale au datoria de a cauta investitori care sa-si localizeze afacerile pe raza comunei, in conditiile in care exista forta de munca ieftina. Referitor la situatia somajului in localitatea Gratia la sfarsitul anului 2020, se inregistreaza un numar de 5 someri reprezentand 0.16% din totalul populatiei stabile.

Tinand cont de pozitia geografica a comunei, de existenta zonelor industriale in comunele si

orasele limitrofe, navetismul este un fenomen prezent, principala zona industrială fiind în zona municipiului București

4.4. Educație, cultura și arta

4.4.1. Educație

În comuna Gratia funcționează 3 unități de învățământ, respectiv 2 grădinițe și o școală generală. La începutul anului de învățământ 2020/2021, 50 copii erau înscriși la grădinițe, numărul copiilor înscriși la școli fiind de 167, în scădere comparativ cu anul 2016, când numărul acestora a fost de 262. În învățământul de toate gradele își desfășoară activitatea instructiv-educativă un număr de 20 cadre didactice titularizate, mai puțin cu 15 comparativ cu anul 2016. Aceste cadre didactice reprezintă un potențial uman care poate fi important în elaborarea proiectelor de dezvoltare locală.

Baza materială a sistemului instituțional în care se desfășoară activitatea de educație și învățământ dispune de 18 săli de clasă și cabinete școlare, 4 laboratoare, 1 sală de sport, 1 laborator informatic și 1 bibliotecă. Până în prezent au fost create condiții pentru buna funcționare a școlilor și grădinițelor din perimetrul comunei și anume:

-a fost amenajată 1 sală de informatică dotată cu calculatoare și softurile necesare în școala Generală nr 1 Gratia; -s-a construit 1 sală de sport la școala Generală nr 1 Gratia prin programul inițiat de Guvernul României pentru construirea de Săli de sport; -pentru asigurarea unor condiții corespunzătoare în procesul educațional a fost schimbat vechiul mobilier; -Școala generală cu clasele I-VIII din satul Ciurari Deal a fost complet reabilitată în anul 2012- Consiliul local a sprijinit deplasările elevilor și cadrelor didactice la olimpiade și diferite alte concursuri -pentru transportul elevilor la și de la cursuri au fost achiziționate două microbuze școlare

O necesitate importantă este amenajarea curții interioare a școlii cu spații verzi, bănci și alei. Populația prescolară și școlară este destul de redusă, ceea ce reprezintă un dezavantaj pentru viitor, în condițiile în care numărul populației tinere, în general, este destul de redus..

Școala generală nr 1 Gratia

Sala de sport

4.4.2 Cultura si arta

În comuna Gratia exista 1 cămin cultural si 1 bibliotecă,pe lînga Școala Generala Gratia . Caminul cultural a fost modernizat prin fonduri CNI ,investitie finalizata in anul 2016.Prin lucrarile de prima interventie executate ,a fost schimbat acoperisul, s-a construit un grup sanitar, a fost construit sistemul de incalzire pe combustibil solid, a fost termoizolata intreaga cladire, s-au facut dotari specifice(scaune, statie audio,videoproiector etc).In cadrul Caminului Cultural ,activitatile cultural artistice sunt marcate prin sarbatorile de iarna, 1-8 martie , serbarile de sfarsit de an scolar, sunt gazduite diferite spectacole , au loc diferite intruniri,presentari ,organizari de evenimente .

Caminul Cultural Gratia

4.5. Sanatate si servicii medicale. Asistenta sociala

Sanatate si servicii medicale

Reformele din domeniul sanitar au produs modificări în structura organizatorică a acestui sistem si la nivelul comunei Gratia,dispensarele medicale,care au asigurat asistența primară, transformându-se în cabinete medicale individuale, unde își desfășoară activitatea medicii de familie.

La sfârșitul anului 2020, rețeaua publică de ocrotire a sănătății a comunei cuprindea doar 1 cabinet medical individual, si 1 farmacie umană.Acest fapt a determinat migrarea populației către medicii de familie din comunele învecinate,Poeni respective Roata de Jos.Persoanele ocupate in cadrul sistemului de sanatate de pe raza comunei Gratia sunt in numar de 3.

Este necesara reabilitarea dispensarului si dotarea acestuia pentru a indeplini standardele necesare autorizarilor, inclusiv facilitatile legate de utilitati sau construirea unui nou dispensar. Se impun urmatoarele masuri:

reabilitare dispensar, dotarea si utilarea acestora la standarde europene, sau construirea unui nou dispensar uman

achizitionarea unei masini tip ambulanta dotata corespunzator pentru a asigura servicii medicale persoanelor din localitate;

Infiintare unui punct de permanenta;

constructie-infiintare farmacie veterinara;

Program complex de asigurare a securitatii umane fata de expunerea la riscul de imbolnavire.

Servicii sociale

Serviciul de asistenta sociala din cadrul primariei este acreditat. Infrastructura de servicii sociale este bine dezvoltata. La nivelul Primariei exista serviciul de asistenta sociala ,in cadrul caruia isi desfasoara activitatea un numar de 9 persoane,dintre care un asistent medical comunitar și 4 persoane în cadrul proiectului Sunt mandru ca sunt bunic,finantat prin fonduri europene ,Programul Operațional Capital Uman,pe perioada iulie 2019-iulie 2022.

Pe plan local, rezultatele activității în domeniul asistenței sociale sunt bune,urmărindu-se cu prioritate ca toate cazurile să fie rezolvate la nivelul Primăriei Gratia fără a se depași termenele legale de soluționare a petițiilor. Numai în situații deosebite, cazurile sunt trimise altor instituții

În subordinea Primariei Gratia functioneaza un centru de zi pentru copiii aflatii in situatii de risc.Constructia si dotarea acestui centru s-a facut prin fonduri europene in cadrul Proiectului privind dezvoltarea la nivel local de servicii comunitare de prevenire a separării copilului de familia sa, precum și instruirea personalului aferent, prin bugetul Ministerului Muncii, Familiei și Protecției Sociale.Centrul a fost dat în folosinta in anul 2015, un numar de 30 de copii beneficiind de servicii de consiliere si hrana calda .Functionarea acestui obiectiv se face din fonduri alocate de Consiliul Judetean Teleorman si din bugetul local al comunei Gratia.

Centru de zi pentru copii

4.6. Conditii de locuit si alte dotari

La o populatie de aproximativ 2909 persoane conform datelor furnizate de primaria comunei, exista 1158 gospodarii .

Cca. 90% din locuintele populatiei sunt construite din caramida si BCA,

Tipologia gospodariilor

In comuna cca 30-35% sunt locuinte noi modernizate.

Comuna dispune de telefonie fixa si retea de cablu prin Telekom ,telefonie mobila prin rețelele Orange,Vodafone Digi și Telekom.

4.7. Cadrul socio-economic

4.7.1 Context general socio-economic

Potrivit rezultatelor definitive ale recensamantului populatiei si locuintelor 2011, comunicate de Institutul National de Statistica (INS), in satele si comunele Romaniei traiesc 9.256 mii de locuitori, reprezentand 46% din totalul populatiei stabile. Fata de situatia de la penultimul recensamant, ponderea populatiei stabile din mediul urban a crescut cu 1,3 puncte procentuale in detrimentul mediului rural.

Conform datelor INS – RP 2011, zonele rurale din Romania acopera 87,1% din teritoriul tarii, cuprinzand 47,2% din populatie.

Contributia agriculturii la PIB a fost intotdeauna ridicata. Valoarea adaugata bruta (VAB) a agriculturii a reprezentat 6,5% din totalul VAB (Sursa: Studiu Comisia Nationala de prognoza2011). Cu toate acestea, ea ramane scazuta, avand in vedere resursele neutilizate. La nivel national VAB a inregistrat o valoare de 114.744,8 milioane Euro in anul 2012.(sursa Eurostat).

Comuna Gratia este o unitate administrativ teritoriala tipica pentru zona de cimpie si de aici rezulta principalele caracteristici socio–economice. Astfel, majoritatea populatiei isi castiga existenta prin agricultura si cresterea animalelor. Specificul zonei nu permite o agricultura performanta, aceasta fiind in acest moment una de subzistenta, iar cresterea animalelor nu se desfasoara in sistem industrial, cu eficienta de rigoare, ci prin intermediul gospodariilor individuale. Trebuie insa spus ca exista un numar mare de persoane care isi castiga existenta din alte meserii decat cele Agricole, in special prin practicarea de meserii in contructii data fiind distanta relative mica fata de capitala Bucuresti(aproximativ 50 km) Aceasta diversificare a surselor de venituri reprezinta un avantaj care poate fi valorificat din punctul de vedere al fondurilor pentru dezvoltare rurala.

Se impune o diversificare a economiei locale prin atragerea de investitori in zona. In afara

de investitii in ferme de animale si agricultura, se pot face investitii si in alte activitati economice, cum ar fi localizarea unor fabrici din alte regiuni, in conditiile in care comuna dispune de forta de munca. Nu trebuie insa neglijate initiative economice individuale la nivel de comuna, afaceri care sa nu necesite capitaluri de start importante, deoarece locuitorii nu dispun de aceste sume. Ar mai fi de adaugat ca in conditiile socio – economice date, zona sufera de migratie de forta de munca spre vestul Europei, un lucru care are doua aspecte:

-unul pozitiv legat de aducerea de venituri in comuna, fapt care impulsioneaza si alte domenii, cum ar fi constructiile;

-unul negativ legat de situatia demografica, de pericolul imbatranirii populatiei si de absenta fortei de munca calificate.

Fenomenul nu poate fi inca masurat cu exactitate si apreciat datorita aspectelor legate de munca fara forme legale in strainatate.

4.7.2. Agricultura si cresterea animalelor. Silvicultura

Agricultura si cresterea animalelor

Bogatia naturala a comunei este terenul agricol care favorizeaza agricultura si cresterea animalelor. Cu toate ca terenurile agricole nu sunt de calitate , acestea reusesc sa asigure nevoile gospodaresti. Conditii climaterice si de sol nu permit desfasurarea unei agriculturi care poate fi competitiva, mecanizarea fiind invecchita.

Situatia fondului funciar Com. Gratia este urmatoarea:

HA

ARABIL	PASUNI	PADURE	VII	
3193	293	94	41	

TOTAL TEREN INTRAVILAN =299.6 HA

TOTAL TEREN EXTRAVILAN =3 518 HA

Pe teritoriul comunei Gratia se cultiva in principal griu ,porumb, floarea soarelui, pomi fructiferi, plante furajere . In ce priveste viticultura pe teritoriul comunei sunt vii, dar slab reprezentate . Solul este insa favorabil pentru infiintarea de livezi si pomi fructiferi.

Gradul de mecanizare al agriculturii este scazut si din acest motiv si productivitatea este scazuta. Aceasta situatie se datoreaza si suprafetelor agricole individuale reduse care nu permit investitii in mecanizare, investitii ce nu ar fi amortizate.

Este de retinut ca in comuna Gratia a fost construita si este data in folosinta o platforma de depozitare a gunoiului de grajd ,construita din fonduri nerambursabile prin Programul de prevenire a poluarii cu nutrient, derulat prin Ministerul Mediului .Pe aceasta platforma este depozitat gunoiul de grajd provenit de la gospodarii ,practica ce se doreste a fi inceputul unei

agriculturi ecologice.

Gradul de echipare si dotare tehnica in agricultura:

Tractoare	Motocosele	Semănători	Mășini pentru împrăștiat îngrășăminte	Pluguri	Disc cu tractiune mecanica
89	5	37	6	66	54
Grape cu tractiune mecanica	Grape cu tractiune animala	Combine pentru Recoltat cereale	Combine pentru Recoltat porumb	Mășini pentru Recoltat cartofi	Mășini pentru erbicidat
8	0	7	7	0	13

Cresterea animalelor - este o indeletnicire straveche in comuna Gratia . Datorita suprafetelor mari de pasune de pe raza comunei, in viitor se pot infiinta ferme mari de crestere a bovinelor si ovinelor, existand premisele fizice pentru fabricile de nutreturi combinate necesare. Referitor la numarul de capete de animale situatia este prezentata mai jos:

cai	bovine	ovine	porcine	caprine	pasari	stupi
7	70	80	550	250	8000	45

In scopul dezvoltarii economice autoritatile locale au datoria de a sprijini intreprinzatorii privati pentru diversificarea gamei de produse prin introducerea unor activitati noi (cultura ciupercilor, sere, cresterea prepelitelor, etc.).

Oportunitatile de finantare de genul programelor de finantare a agriculturii au fost prea putin folosite din cauza necunoasterii. Aceste tipuri de afaceri nu implica investitii foarte mari. Sprijinul autoritatilor locale catre potentialii intreprinzatori consta in acordarea de consultanta pentru intocmirea cererilor de finantare in domeniul dezvoltarii agricole.

4.7.3 Industria

Activitatea industrială este destul de scăzută la nivelul comunei Gratia, cu toate că în comuna sunt înregistrate un număr de 12 firme cu obiect de activitate Construcții

Dezvoltarea industrială a comunei trebuie să se facă în funcție de resursele existente, iar autoritățile locale se pot implica în stimularea afacerilor:

- dezvoltarea spiritului antreprenorial și oferirea de informații în domeniul afacerilor și al finanțării prin contactarea unor firme de consultanță;
- înființarea centrului de predare a cerealelor;
- înființarea unui abator la standarde, care să deservească și localitățile limitrofe;
- înființarea centrului de predare a produselor din carne și lapte – domeniul zootehniei;
- înființarea ferme porcine;

Chiar dacă cele enumerate mai sus par a nu avea legătură cu autoritățile locale, fiind de competența investitorilor privați, în fapt autoritățile pot sprijini dezvoltarea afacerilor prin identificarea potențialelor firme dornice să investească și acordarea unor facilități, cum ar fi teren, scutiri și reduceri de taxe, etc. Să nu uităm că activitățile care necesită multă forță de muncă (cum ar fi croitoria) se vor delocaliza din zona marilor orașe (unde forța de muncă este scumpă și puțină) și se vor muta în mediul rural, unde forța de muncă este mai ieftină. Depinde de autorități dacă reușesc să atragă aceste unități economice. Atragerea investitorilor implică însă că infrastructura de utilități să fie pusă la punct.

4.7.4. Serviciile

Principalele obstacole în dezvoltarea mediului de afaceri în rural îl constituie lipsa culturii antreprenoriale specifice și lipsa resurselor financiare necesare deschiderii unei afaceri. Pe raza comunei serviciile au început să se dezvolte imediat după anul 1990, astăzi fiind legate mai ales, comerțul cu amănuntul al produselor alimentare, materialelor de construcții, agricultura. Punctele de desfacere a produselor alimentare au infrastructura dezvoltată acestea fiind amenajate în spații speciale pentru această activitate

Există 12 magazine 5 dintre ele cu infrastructura dezvoltată, . În comună își desfășoară activitatea diferite societăți comerciale cu capital privat, asociații familiale și persoane fizice autorizate având ca obiect de activitate prestări de servicii în domeniul morăritului, panificației, construcțiilor, transporturilor și unități comerciale de desfacere cu amănuntul a produselor alimentare și industriale :

În comună nu există târg, cel mai apropiat târg se află la 7 km, comuna Roata de jos - județul Giurgiu.

Servicii existente:

1 Posta,

1 Farmacie umana;

1 cabinet medical;

1 cabinet de asistenta veterinara;

Unitati comerciale – magazine mixte;

Servicii necesare:

SUPERMARKET;

Servicii bancare; cabinet notarial;

Service reparatii auto, electrocasnice si electronice; frizerie – coafor; cizmarie; croitorie;

Sala fitness, salon de infrumusetare, Cabinet chinetoterapie;

Brutarie;

Punct de informare a populatiei cu privire la legislatia europeana

Lista firmelor active din comuna Gratia

NR CRT	NUMELE FIRMEI	DOMENIU DE ACTIVITATE
1	MIF TRANSCOM SRL	COMERT
2	STAR ADI SRL	COMERT
3	LIANA SRL	FARMACIE
4	A B 2009 SRL	TRANSPORT
5	GAB 2009 TRANS SRL	TRANSPORT
6	ANDIVET SRL	CABINET VETERINAR
7	MARIANA COM SRL	COMERT
8	DANSICA COM SRL	COMERT
9	CODECOM SRL	COMERT
10	ATRIBO CONSTRANS SRL	TRANSPORT
11	MARIANCO 2001 PRODIV SRL	COMERT
12	TOMNATES SRL	CONSTRUCTII
13	GEVALMIR SRL	COMERT
14	FABRIC PIXELS SRL	SERVICII

Comuna Gratia
Strategia de dezvoltare locala 2021-2027

15	ZAN DAN TRAN SRL	TRANSPORT
16	REL TRANS SRL	TRANSPORT
17	BOG TUDOR TRANSCOM SRL	CONSTRUCTII
18	NIK VIO LOGISTIC SRL	TRANSPORT
19	MECANSERVICE SRL	CONSTRUCTII
20	DIACONSTRUCT&CONSULTING SRL	CONSTRUCTII
21	ALIN TRANS SRL	TRANSPORT
22	CUBIC DESIGN CONCEPT SRL	SERVICII
23	MARIAN COMPANY SRL	TRANSPORT
24	SMI CONSTRUCT SRL	CONSTRUCTII
25	DIN TRANS SRL	TRANSPORT
26	BADEA NIKOS SRL	COMERT
27	NFC CARGO SRL	TRANSPORT
28	COSTI TRANS SRL	TRANSPORT
29	GYM TRANSCOM	TRANSPORT
30	IF PETCU	COMERT
31	VIC MARG SRL	COMERT
32	DAB TRANS SRL	TRANSPORT
33	BUCHAREST TAILERING SRL	TRANSPORT
34	SOTIR STAR SNC	COMERT
35	AIR FRESH TEHNOLOGY	CONSTRUCTII
36	II ALBU STAN	TRANSPORT
37	AGRO AVIC PROSPER SRL	AGRICULTURA

4.8. Infrastructura

În mediul rural, calitatea și dezvoltarea drumurilor comunale publice prezintă mari decalaje față de standardele UE. La finalul anului 2020, din 31639 km drumuri comunale, doar 7% erau modernizate, cea mai mare parte fiind drumuri pietruite (48%) și drumuri de pământ (29%). Infrastructura rutieră improprie cauzează dificultăți în dezvoltarea economică, umană și socială. De asemenea, o importanță majoră, în localitățile rurale o au alimentarea cu apă potabilă și canalizarea apelor uzate. Acestea sunt esențiale din punctul de vedere al următorilor indicatori: confortul locuitorilor, igiena și sănătatea, activitatea comunei pentru investitorii privați, valorificarea potențialului turistic și protecția mediului.

În comuna Gratia infrastructura fizică (apă – canal, drumuri, etc.) ESTE modernizată

Alimentarea cu apă:

Comuna Gratia are sistem centralizat de alimentare cu apă. Sistemul de alimentare cu apă asigură apă necesară pentru consumatorii actuali și într-o perspectivă de 20 de ani. Sursa de apă o reprezintă stratele acvifere de medie adâncime din Complexul Stratelor de Fratești. Pofilul de activitate al folosinței de apă. Apa este folosită pentru nevoile igienico-sanitare ale populației, pentru animalele din gospodărie, societăți comerciale, de producție și social culturale. Sistemul de alimentare cu apă a fost calculat pentru zone cu gospodării având instalații sanitare interioare și preparare apă caldă în sistem local.

Sistemul de alimentare cu apă este compus din următoarele obiecte:

Sursa apă: 2 puturi forate cu un debit de 9,1 l/s respectiv 13,26 l/sec executate la 100 m adâncime. Un put este amplasat în gospodăria de apă, iar al doilea la o distanță de 200 m față de primul. Sursa de apă este amplasată în partea sudică a atului Ciurari – sed. 200.

Pentru protejarea instalației din put s-au executat cabine rectangulare din beton armat semiîngropate cu dimensiunile 2,0 x 2,0 x 2,2 m. Puturile sunt echipate cu pompe submersibile trifazate cu $P = 1,5$ kw

Conducta legatură puturi: conductă PEID $D_e = 80$ mm; $L = 200$ m

Conducta aducțiune: conductă PEID $D_e = 110$ mm; $L = 15$ m.

Înmagazinare: rezervor de înmagazinare este metalic, cilindric, suprateran cu $V = 600$ mc

Rezervorul asigură compensarea variațiilor orare de consum, păstrează rezerva de incendiu de 153 mc.

Statie pompare - clorare + punct exploatare

Este o construcție independentă compartimentată astfel:

Compartiment stație pompare

Stația de pompare este echipată cu utilaje de pompare, instalații hidraulice și electrice aferente:

grup de pompare compus din 3 pompe – 5,5 kw/pompa; panou electric de comandă și control automat colectoare aspirație și refulare dotate cu robinet de închidere – deschidere, clapete de sens pe fiecare pompa în parte și pe aspirație; recipient de hidrofor cu membrana elastică având capacitatea $V = 300$ l; Grupul de pompare are rol de a pompa apă din rezervorul de înmagazinare în rețea.

Caracteristici grup pompare (2A HR) $Q_p = 14,73$ l/s și presiunea $H_p = 38$ mCA. Pornirea și oprirea pompelor se face automat funcție de presiunea apei din rețea prin intermediul recipientului de hidrofor.

Statia de clorare

Dezinfectia apei se face cu clor gazos prin intermediul unei instalații de dozare. Amestecul clor-

apa se face in caminul de amestec (pe conducta de aductiune) Statia de pompare - clorare si grupul de exploatare sunt echipate cu: instalatii hidraulice, conducte si armaturi, aparate de masura si control. instalatii sanitare; instalatii electrice de automatizare si control; Conducele sunt metalice, pentru apa, protejate impotriva coroziunii in interior si exterior, cu mase plastice.; Conducele de aspiratie, refulare si golire sunt prevazute cu vane de trecere, iar preaplinul este liber si legat la golire. Grupul sanitar este prevazut cu lavoar de perete, vas WC, racorduri la apa si canalizare. Gospodarirea de apa este in partea sudica a satului Ciurari-Deal are o suprafata de 50x50m, este imprejmuita si este considerata zona de protectie sanitara.

Rețele de distribuție

Reteaua de distribuție este de tip ramificat in lungime totala de 27.480 m din polietilena PEHD – PE 80 SDR 17,5 PN 6 cu diametre cuprinse intre 63÷250 mm. Pe retea s-au prevazut 52 cisele stradale si 4 hidranti de incendiu, pe conducta principala in zona centrala a localitati. Reteaua a fost prevazuta cu robinete de sectionare pe conductele principale montate in 6 camine de vane, iar pe ramificatiile cu lungimi mai mici de 300 m s-au prevazut robineti de sectionare montati direct in pamant. Reteaua subtraverseaza paraul Dimbovnic in localitatea Ciurari Deal in aval de podul existent pe DJ701.

Debite autorizate la sursa:

Q_n zi med = 268,0 mc/zi Q_n zi

max = 750,0 mc/zi Q_n minim zi

= 138,0 mc/h

Total mediu anual = 97,820mc/an

Aparatura si instalatii de masurare a debitelor si volumelor de apa captata si consumata: fiecare put este prevazut cu apometru pentru evidenta debitelor captate Dn 80 mm pe conducta de distribuție din statia de pompare este montat apometru Dn 125 mm pentru evidenta debitelor distribuite catre consumator.

Canalizare menajera

Com. GRATIA are in functiune retea de canalizare menajera compusa din: colectare PVC-KG Dn 250mm; L=5,150km montate ingropate la adancimi cuprinse intre 1,5-2,5m, iar intrarea in statia de epurare la 3,20m. Statia de epurare este amplasata in zona sud a satului Gratia la cca 30m de paraul Dimbovnic. Este statie de epurare mecano-biologica, $Q_{max} = 8,5l/zi$ dimensionate pentru toti locuitorii celor 3 sate. Apele uzate epurate (efluentor) sint deversate in emisar: paraul Dimbovnic. Debite evacuate: Q_u mediu zi = 252,30mc/zi Q_u max zi = 735,0 mc/zi Q_u max orar = 30,60mc/h Total anual : 91.980,0 mc/an

Conform proiect nr.58/2011 elaborat de S.C DANI BULDING – S.R.L Bucuresti

s-a executat “Extindere retea de canalizare a apelor uzate menajere com. Gratia.

Proiectul cuprinde:

Retea de canalizare menajera PVC Dn 250 mm; L= 16730m care cuprinde 4 tronsoane principale L = 4650m si 34 tronsoane secundare L = 12019m Pe DJ 701 in satul Draghinessti sunt prevazute 2 fire stanga-dreapta. Sunt prevazute 3 subtraversari al DJ 701 care s-au executat prin foraj orizontal si s-a montat in teava de protectie. Pentru a evita adancimea mare de montaj s-a prevazut o statie de pompare echipata cu 2 pompe submersibile (1A+1r) cu $Q_p = 47,0$ mc/h; $H_p = 6,0m$ H₂O; P=3KW. Statia de pompare este din beton armat subteran. Se va amplasa in incinta dispensarului veterinar. Reteaua de canalizare suptraverseaza paraul Dimbovnic. Supratraversarea se face cu teava PVC SN8 Dn250mm montata in teava de protectie

Dn 324 x10mm fixata pe maluri in doua masive de beton.

Statie epurare ape uzate

Infrastructura de drumuri si transport

Pe teritoriul comunei exista 21.5 km drumuri. Din acestea: 6 km drum judetean asfaltat; 15.5 km drumuri comunale si satesti, modernizate .

Strazi modernizate

Comuna Gratia
Strategia de dezvoltare locala 2021-2027

Principala cale de acces in comuna este DJ 701 care face legatura cu Autostrada Bucuresti Pitesti, Km 49 ,aflata la o distanta de 15 km. Alta cale de acces in localitate este DJ 611 care face legatura cu judetul Giurgiu, comuna Roata de jos, si cu orasul Videle.

Mai există un drum comunal care face legătura cu localitatea Sirbeni.

Prin intermediul rețelei de cai rutiere ce strabate comuna, teritoriul acesteia este in legatura directa si cu celelalte comune cu care se invecineaza.

In acest moment rețeaua stradala de toate gradele este modernizata-strazi asfaltate.

Mijloacele de transport folosite de populatie sunt autobuze si microbuze ale firmei de transport rutier GYM TRANSCOM , cu sediul in comuna Gratia .

Infrastructura de utilitati

Energie electrica

Gospodariile comunei sunt racordate la rețeaua electrica în proporție de 100%, comuna dispunând și de iluminat public stradal compus din lampi cu LED , în proporție de 80%, Distribuția energiei electrice se realizează printr-un sistem de rețele electrice de medie și joasă tensiune. Există 6 posturi TRAFU în toată comuna, aceste posturi necesită îmbunătățiri deoarece există dese căderi de tensiune ce afectează întreaga populație a comunei.

Gaz metan

În comuna Gratia nu sunt locuințe racordate la rețeaua de gaz metan, aceasta în condițiile în care magistrala de transport gaz metan Ticleni București se află la o distanță de cca 3 km de centrul localității, pe teritoriul comunei. A fost întocmit Studiu de fezabilitate pentru înființarea rețelei de gaze naturale, în prezent căutându-se surse de finanțare.

Înființarea rețelei de gaz metan nu implică costuri foarte mari, în condițiile în care gazul metan se exploatează pe raza comunei. De această rețea, se preconizează că în viitor vor beneficia și alte localități învecinate. Pentru prepararea alimentelor locuitorii folosesc combustibili solizi (lemn) și butelii cu butan. Pentru încălzire se utilizează combustibilul solid (lemn) și sobe clasice, dar noile construcții aparute beneficiază de centrale termice. Școala generală din localitate este prevăzută cu centrala termică.

Colectarea deșeurilor

În comuna Gratia există un sistem de colectare a deșeurilor adunate în gospodăriile populației, sistem implementat la nivelul întregului județ Teleorman, prin Asociația de dezvoltare intercomunitară Managementul Deșeurilor .

4.9. Managementul și amenajarea teritoriului

Amenajarea teritoriului reprezintă expresia spațială a politicilor economice, sociale, culturale și ecologice ale societății. Amenajarea teritoriului are ca scop principal crearea unui nucleu comun care să armonizeze politicile economice, sociale, ecologice și culturale, stabilite la nivel național și local, în vederea asigurării unei dezvoltări echilibrate a diferitelor zone ale țării, rezultatul final fiind creșterea coeziunii și eficienței relațiilor economice și sociale dintre acestea.

În România, activitățile de amenajare teritoriului și de urbanism se desfășoară conform **Legii 350/2001** privind amenajarea teritoriului și urbanismul, cu modificările ulterioare.

Obiectivele amenajării teritoriului constau în:

- Dezvoltarea economică și socială echilibrată a regiunilor și zonelor, cu respectarea specificului acestora,
- Îmbunătățirea calității vieții oamenilor și colectivităților umane,
- Gestionarea responsabilă a resurselor naturale și protecția mediului, utilizarea rațională a teritoriului.

Legea 350/2001 stabileste regulile pentru desfasurarea activitatii de amenajare a teritoriului si principiile de baza ale acestei activitati: principiului ierarhizarii, coeziunii si integrarii spatiale la nivel national, regional, judetean, orasenesc si comunal.

Activitatea de amenajare a teritoriului este coordonata de Guvern prin Ministerul Dezvoltarii Regionale si Administratiei Publice, care are urmatoarele atributii:

Elaborarea Planului de Amenajare a Teritoriului National – PATN;

Elaborarea Planului de Amenajare a Teritoriului Regional – PATR – care fundamenteaza dezvoltarea regionala;

Colaborarea cu ministerele, precum si cu celelalte organe ale administratiei publice centrale, pentru fundamentarea, din punct de vedere al amenajarii teritoriului si a programelor strategice sectoriale; Colaborarea cu consiliile pentru dezvoltare regionala, consiliile judetene si consiliile locale, precum si urmarirea modului in care se aplica programele guvernamentale si liniile directoare in domeniul amenajarii teritoriului la nivel regional, judetean si local;

Avizarea documentatiilor de amenajare a teritoriului, potrivit competentelor stabilite prin lege.

Atributiile administratiei publice locale in domeniul amenajarii teritoriului

Consiliul local asigura respectarea prevederilor cuprinse in documentatiile de amenajare a teritoriului aprobate. In indeplinirea atributiilor sale in domeniul amenajarii teritoriului, consiliul local utilizeaza informatii din toate domeniile de activitate economico-sociala.

Context european

Principalele documente europene in vigoare care sintetizeaza experienta privind amenajarea teritoriului si la care Romania isi aliniaza politicile sale sunt:

”*Carta europeana a amenajarii teritoriului*” este primul document strategic, la nivel european, adoptat in 1983, la cea de a 6-a Conferinta Europeana a Ministrilor Responsabili cu Amenajarea Teritoriului (CEMAT), care a avut loc la Torremolinos, Spania. Aceasta defineste amenajarea teritoriului ca “expresia spatiala a politicilor “ economice, sociale, culturale si ecologice a tuturor societatilor» si stabileste ca obiective fundamentale: dezvoltarea socio-economica echilibrata a regiunilor, ameliorarea calitatii vietii, gestionarea responsabila a resurselor naturale si protectia mediului, utilizarea rationala a solului.

Schema de Dezvoltare a Spatiului Comunitar (SDEC) – Dezvoltarea spatiala echilibrata si durabila a teritoriului Uniunii Europene - document al Uniunii Europene, adoptata la Consiliul Informal al Ministrilor Responsabili cu Amenajarea Teritoriului din tarile Uniunii Europene – Potsdam, Germania (mai 1999)

Principii directoare pentru o dezvoltare teritoriala durabila a continentului european – document al Consiliului Europei, adoptat la Conferinta Europeana a Ministrilor Responsabili cu Amenajarea Teritoriului (CEMAT) – Hanovra, Germania (septembrie 2000)

Agenda Teritoriala Europeana - document al COMISIEI EUROPENE (mai 2007)

Activitatea de amenajare a teritoriului la nivel european este sprijinita prin Programele de Cooperare Teritoriala Europeana:

INTERREG finantat prin Fondul European de Dezvoltare Regionala si avand ca obiectiv schimbul de experienta si bune practici in vederea imbunatatirii politicilor si instrumentelor regionale in domeniul

amenajarii teritoriului;

ESPN – Reteaua europeana de observare a dezvoltarii si coeziunii teritoriale, care finanteaza cercetarea teritoriului european.

Dezvoltarea rurala si amenajarea teritoriului

Conceptul "amenajarea teritoriului" a aparut in perioada exodului rural catre orasele care se dezvoltau in ritm accelerat sub influenta revolutiei industriale. A aparut necesitatea de a separa spatial functiile urbane: de locuit, de munca, de cultura, de circulatie etc., amenajarea teritoriului extinzandu-se asupra ansamblului spatiului geografic, atat urban cat si rural.

Elaborarea planurilor de amenajare regionala a teritoriului trebuie sa se bazeze pe un complex de elemente de baza, de natura diferita pentru a determina solutii tehnice prietenoase fata de mediu, utile si eficiente pe plan economico-social.

Legea fondului funciar, prevede ca organizarea si amenajarea teritoriului agricol - componenta dominanta a spatiului rural - trebuie sa asigure crearea conditiilor pentru o mai buna folosire a terenurilor in scopul productiei agricole, pe baza de studii si proiecte pentru rezolvarea urmatoarelor probleme:

- corelarea dezvoltarii agriculturii cu celelalte activitati economice si sociale din zona, stabilind masuri care sa determine cresterea productiei agricole si imbunatatirea exploatarei terenului, cunoasterea terenurilor pe proprietari si destinatii in concordanta cu structurile de proprietate si cu formele de cultivare a pamantului;
- stabilirea perimetrului fiecarei proprietati prin comasarea terenurilor dispersate si rectificarea hotarelor amplasate nerational; elaborarea de proiecte pentru organizarea si amenajarea exploatatilor agricole;
- stabilirea retelei de drumuri tehnologice agricole ca o completare a retelei de drumuri clasate etc.

In domeniul amenajarii teritoriului comunei Gratia ,la data intocmirii prezentei strategii de dezvoltare ,a fost întocmit si s-au obtinut avizele necesare pentru Planul urbanistic general, documentatie care stabileste obiectivele, actiunile si masurile pentru localitate, pe o perioada determinata in vederea amenajarii teritoriului.

4.9.4 Urbanism si amenajarea teritoriului la nivelul local

Compartimentul urbanism si amenajare teritoriala din cadrul Primariei Gratia
Reprezentant Compartiment Urbanism si amenajare teritoriala : Camen Ion
Viceprimar: Dragusin Marius Doru

Comuna Gratia se intinde pe o suprafata de 3 818 00 ha din care 299 ha intravilan. La nivelul comunei, Planul Urbanistic General este in derulare.,fiind aproape finalizat.

Compartimentul urbanism si amenajarea teritoriului, la nivel Primarie Gratia, are urmatoarele atributii:

- Verifica cererile si documentatiile anexe depuse in vederea obtinerii certificatelor de urbanism si autorizatiilor de construire/desfiintare; intocmeste si elibereaza certificatele de urbanism si

autorizatiile de construire/desfiintare;

- Asigura evidenta certificatelor de urbanism si a autorizatiilor de construire/desfiintare;
- Calculeaza taxele pentru certificatele de urbanism si autorizatiile de construire/desfiintare precum si regularizarea acestora la terminarea lucrarilor;
- Organizeaza si exercita controlul in teritoriu in ce priveste modul de aplicare a prevederilor din autorizatia de construire si disciplina in urbanism; instituie registrul de efectuare a controlului si asigura evidenta proceselor-verbale de contraventie;

Asigura caracterul public al actelor de autoritate eliberate.

- Participa la trasarea constructiilor, urmareste realizarea lucrarilor si la receptia finala a acestora; intocmeste procesele-verbale de receptie la terminarea lucrarilor;
- Pregateste si inainteaza in vederea obtinerii avizelor structurii de specialitate din cadrul consiliului judetean si a acordului unic, proiectul de certificat de urbanism sau de autorizatie de construire/desfiintare;
- Supravegheaza aplicarea prevederilor din planurile de urbanism si amenajarea teritoriului, in acord cu planificarea de mediu;
- Intocmeste si transmite situatiile statistice solicitate de diverse institutii;
- Propune adoptarea de programe pentru infiintarea si dezvoltarea retelelor de canalizare, colectare a apelor fluviale, de aprovizionare cu apa potabila, pentru spatii de epurare a apelor uzate ale localitatii si pentru transportul in comun;
- Raspunde de problemele privind protectia mediului.

La nivelul comunei nu este implementat inca conceptul de "teritoriu resursa". Mentalitatea locuitorilor comunei nu este formata pe principiul abordarii vietii sociale si economice in contextul in care teritoriul constituie o resursa.

Zonarea teritoriului se va putea face numai in conditiile definitivarii reconstituirii proprietatii asupra terenurilor si cladirilor. De asemenea, PUG si PUZ vor trebui reactualizate periodic cu includerea tuturor mentiunilor impuse de dezvoltarea locala.

4.10. Mediul inconjurator

Descrierea generala a problemelor de mediu inconjurator

In Romania, spatiul rural se remarca printr-o buna stare de conservare a resurselor naturale de sol si apa, prin varietatea peisajelor traditionale si o ampla diversitate biologica.

Referitor la suprafata agricola, o parte din aceasta a fost afectata de utilizarea incorecta a ingrasamintelor chimice si a pesticidelor, de irigari, drenaje sau de aplicarea unor lucrari mecanice inadecvate, care, pe suprafete reduse, au condus la o puternica degradare a componentelor de mediu. Un alt aspect negativ il constituie abandonul suprafetelor agricole, in special al pasunilor care a generat degradarea unor suprafete insemnate de pajisti.

De asemenea, cresterea economica sustinuta, incepe sa ameninte multe specii de plante si animale, conduce la degradarea resurselor naturale si la modificarea peisajului rural.

Teritoriul comunei Gratia este ferit de surse de poluare atat a solului, apelor cat si a atmosferei. Educatia ecologica trebuie promovata la toate nivelele de administrare si de varsta.

Formarea comportamentului si a deprinderilor fata de mediu trebuie sa inceapa si sa se desfasoare in mod sistematic in gradinite si scoli. In acest sens un aport important il au cadrele didactice care trebuie sa fie constiente de influente si rolul lor formator.

Spatii verzi si stabilizare terenuri

In ultimii ani asistam la o adevarata ofensiva lansata de diversi specialisti (ecologi, eco- economisti, sociologi, agenti de marketing s.a.) care incearca sa identifice atitudinile, trairile, sperantele, dar si ingrijorarile oamenilor si institutiilor fata de evolutiile negative ce au loc in sfera consumului, a resurselor naturale, sau nivelul dezastrelor ce afecteaza deja zone largi din ecosistem.

Diminuarea spatiilor verzi amplifica riscurile ecologice ale comunitatilor, avand un impact negativ imediat asupra viabilitatii si sustenabilitatii acestora, asupra calitatii vietii si starii de sanatate a populatiei.

Guvernul, prin Ministerul Mediului, aloca anual milioane de euro pentru amenajarea spatiilor verzi din rural, in cadrul Programului national pentru imbunatatirea calitatii mediului

In comuna Gratia, prin Programele de impadurire desfasurate de Ministerul Mediului a fost plantata cu salcimi o suprafata de 11 ha.

Pe raza comunei sunt amenajate doua parcuri ,spatii verzi si de agrement , unul in satul Draghinessi - zona Lacul Popii si unul in centrul comunei .

Parc zona Lacul popii

Parc zona centrala

Managementul integrat al deeurilor. Surse majore de poluare

Comuna Gratia este inclusa in proiectul ”Sistem de Management Integrat al Deseurilor in Judetul Teleorman”- SMID cofinatat din Fondul European de Dezvoltare Regionala prin POS Mediu. Aceasta face parte din Zona 1 – care transporta deseurile la depozitul de deseuri de la Mavrodin. Datorita neutilizarii pe scara larga a ingrasamintelor chimice si a pesticidelor in agricultura, nu exista pericolul poluarii cu substante chimice.

Comuna Gratia se preteaza la cresterea animalelor si la agricultura, inasa desfasurarea intensiva a acestor activitati si cu profitabilitatea corespunzatoare, necesita dezvoltarea unor unitati de productie mecanizate. In acel moment se va pune problema controlului poluarii.

4.11. Administratia locala

Primaria dispune de un sediu nou si in care isi desfasoara activitatea un numar de 16 salariati care constituie colectivul executiv al Primariei.

Administratia locala se confrunta cu mai multe probleme care vor trebui rezolvate in viitorul apropiat. Dintre acestea enumeram:

Comuna Gratia
Strategia de dezvoltare locala 2021-2027

DOTARI TEHNICE EXISTENTE	CANTITATE
AUTOTURISM	1

dotare cu sistem video;

- Programe de dotare si intarire institutionala a administratiei publice;
- Dotare la standarde corespunzatoare pentru imbunatatirea calitatii serviciilor oferite populatiei, inclusiv cu echipamente IT care sa permita mentinerea inregistrarilor (de taxe si impozite, de terenuri, etc.) in conditii corespunzatoare si care sa contribuie la scurtarea timpului de rezolvare a problemelor care apar ;
- Programe de perfectionare a personalului propriu, inclusiv familiarizarea cu programe informatice pentru mentinerea inregistrarilor (cadastru, taxe si impozite, etc.);
- Constituirea de parteneriate public private pentru exploatarea unor investitii ale comunitatii si pentru valorificarea unor resurse locale din patrimoniul public
- Programe de perfectionare pentru accesarea fondurilor europene si pentru pregatirea cetatenilor comunei, potentiali solicitanti de fonduri pentru dezvoltare comunitara;
- Intarire institutionala ;
- Dezvoltarea sistemelor de comunicare cu comunitatea pentru a permite participarea cetatenilor la luarea deciziilor si implicarea promovarea unei politici de mecanizare a agriculturii – asigurarea unui service pentru utilaje agricole;

Comuna Gratia
Strategia de dezvoltare locala 2021-2027

BULDOEXCAVATOR	1
TRACTOR	1
INCARCATOR FRONTAL	1
REMORCI	4
MICROBUZ	1

Buldoexcavator

Incarcator frontal

CAPITOLUL V

Analiza SWOT

Analiza SWOT globală pentru Comuna Gratia	
Puncte tari	Puncte slabe
<ul style="list-style-type: none"> - acces facil la magistrala de transport gaz metan Ticleni-Bucuresti și costuri reduse pentru construirea rețelei; - venituri ridicate ale populației față de alte localități rurale; - pondere echilibrată a distribuției populației pe grupe de vârste – populația nu este îmbătrânită și nu a migrat semnificativ spre alte zone; - grad de poluare redus datorită inexistenței agenților economici poluatori <ul style="list-style-type: none"> -clădirile populației au o rezistență sporită (nici una nu este făcută din chirpici) - comuna este electrificată în totalitate; - acces la rețeaua de telefonie fixă; - zona favorabilă activităților economice; - apropierea de municipiul Bucuresti - intervenția omului în mediul înconjurător nu este puternică; -resurse umane calificate în domeniile în care s- ar putea identifica oportunități economice; -existența unor exemple de succes a unor localnici cu inițiativă; -populație educată; -biserica se implică în comunitate, cu privire la rolul și importanța familiei; 	<ul style="list-style-type: none"> - dotare nesatisfăcătoare în domeniul sănătății - condițiile de locuit nu corespund standardelor; <ul style="list-style-type: none"> - personal insuficient în cadrul Primăriei; - resurse financiare scazute la dispoziția Primăriei; - insuficiența dezvoltare a activităților economice derulate de locuitorii comunei; - inexistența unor actori locali care să preia unele din greutățile administrației; - slaba participare a locuitorilor comunei la viața comunității; - absența personalului înalt calificat în administrație; - cadrul geografic nu permite o diversificare economică; - migratia populatiei tinere - scaderea natalitatii si cresterea mortalitatii- fenomen national - capacitatea financiara relative scazuta a locuitorilor - numar ridicat de beneficiari de ajutor social - rata somajului crescuta
Oportunități	Riscuri

<ul style="list-style-type: none">- potențial de creștere a activității economice;- existența unor potențiale surse de finanțare externe prin intermediul unor fonduri diverse (de modernizare a administrației, de dezvoltare rurală, de coeziune), etc.;- posibilități de atragere a investitorilor datorită existenței forței de muncă pe plan local;- așezarea geografică permite dezvoltarea anumitor ramuri economice (ex. turismul);- existența unei intelectualități a satului poate oferi resursa umană necesară pentru accesarea fondurilor structurale.- posibilitatea accesării unor programe de finanțare guvernamentală pentru reconversie profesională și crearea de noi locuri de muncă pentru șomeri;- construirea de locuințe pentru tineri;- organizarea de cursuri de formare și reconversie profesională în regiune, adaptate pieței muncii;- programe pentru dezvoltarea ONG –urilor care ar da posibilitatea atragerii de fonduri;- programe guvernamentale de subvenționare a angajării absolvenților de învățământ de orice tip;- programe europene de dezvoltare a resurselor umane;- creșterea nivelului de educație și de pregătire profesională a capitalului uman;- promovarea culturii antreprenoriale;	<ul style="list-style-type: none">- slabă competitivitate a agenților economici de pe raza comunei și necesitatea investițiilor pentru schimbarea tehnologiilor;- schimbări de legislație în domeniul agricol și de mediu pot îngreuna activitățile economice;- continuarea plecării populației tinere către alte zone și țări;- lipsa de coeziune a măsurilor de dezvoltare economică și socială;- imposibilitatea de a accesa finanțări nerambursabile datorită absenței- migrația internă și externă a populației;- creșterea gradului de îmbătrânire a populației;- reducerea populației active;- creșterea numărului persoanelor defavorizate;- nivelul scăzut al salariilor se regăsește în migrarea forței de muncă;- balanță demografică negativă;- imposibilitatea de a accesa finanțări nerambursabile de anvergură pentru dezvoltarea comunei datorită imposibilității asigurării cofinanțării
--	--

Comuna Gratia
Strategia de dezvoltare locala 2021-2027

Infrastructura	
Puncte tari	Puncte slabe
<p>-existenta rețelei de alimentare cu apa pe intreg teritoriul comunei</p> <p>-existenta rețelei de canalizare si a statiei de epurare</p> <p>-toate strazile din localitate sint modernizate(asfaltate)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Salubritate ridicarea saptaminala a deșeurilor menajere - rezerve de apă potabilă de bună calitate; - existența drumului județean; - toate gospodăriile sunt electrificate; <p>-apropierea geografica de municipiul Bucuresti</p> <ul style="list-style-type: none"> • Rețea de telefonie fixă și mobilă cu acoperire pe întreg teritoriul comunei • Conexiune la internet care acoperă aproape tot teritoriul UAT • Rețea de apă și canalizare ce deservește majoritatea populației din comună 	<p>-inexistența rețelei de alimentare cu gaze;</p> <p>-inexistența la nivelul comunei a specialiștilor care să întocmească proiecte de infrastructură;</p> <p>-inexistența studiilor de fezabilitate și costurile mari implicate de acestea.</p> <p>-lipsa educației privind colectarea selectivă a deșeurilor și mentalitatea superficială a locuitorilor</p>
Oportunități	Riscuri
<ul style="list-style-type: none"> - existența unor fonduri de la guvern pentru modernizarea infrastructurii rurale; - existența programelor operaționale politica de coeziune și a Programului de reziliență și redresare : Programul Operațional Dezvoltare Durabilă (PODD) - Programul Operațional Transport (POT) - Programul Operațional Creștere Inteligentă și Digitalizare (POCID) - Programul Operațional Sănătate (multifond) (POS) - Programul Operațional Capital Uman (POCU) - Programul Operațional Combaterea Sărăciei (POCS) - Programele Operaționale Regionale – implementate la nivel de regiune (8 POR) - Programul Operațional Asistență Tehnică (multifond) (POAT) - Programul Operațional pentru Tranziție Echitabilă - existența pe raza comunei de persoane cu 	<ul style="list-style-type: none"> - capacitate scazută a autoritaților locale de a finanța investiții mari în infrastructură; - posibilități reduse de a asigura cofinanțarea la potențiale proiecte mari de infrastructură; - insuficienta colaborare cu unități administrativ teritoriale învecinate pentru promovarea unor proiecte de interes regional; - capacitate scăzută a populației de a prelua costuri specifice de utilizare și întreținere a infrastructurii datorită nivelului de sărăcie; - cadrul legislativ care menține o structură de monopol pentru furnizarea anumitor servicii din infrastructura de utilități; - creșterea tarifelor la utilități; - Calamități naturale-pericol de inundații, care pot degrada infrastructura - Schimbările climatice reprezintă o amenințare pentru cadrul natural: temperaturile cresc,

Comuna Gratia
Strategia de dezvoltare locala 2021-2027

<p>studii, apte de a fi pregatite pentru dezvoltarea de programe;</p> <ul style="list-style-type: none"> - posibilitatea de a apela la specialiști și firme din Alexandria si Bucuresti în domeniul dezvoltării infrastructurii. - campanii de conștientizare privind colectarea selectivă; - reducerea cantităților de deșeuri biodegradabile - modernizarea totală a rețelei de iluminat public - varianta ocolitoare a comunei Gratia 	<ul style="list-style-type: none"> -tiparele precipitațiilor se schimbă fapt ce contribuie la distrugerea infrastructurii -Costul ridicat al documentațiilor preliminare și necesitatea cofinanțării proiectelor poate împiedica accesarea fondurilor europene -Surse financiare insuficiente pentru susținerea proiectelor de modernizare a infrastructurii -Instabilitate legislativă și monetară -Instabilitate politică - Criza economică și financiară la nivel național și internațional
---	--

Protecția mediului

Puncte tari	Puncte slabe
<ul style="list-style-type: none"> - resurse de apă potabilă cantitativ și calitativ superioare; - poluare redusă a aerului, apei și solului - utilizarea la scara redusă a pesticidelor și îngrășămintelor în agricultura - existența planului județean de gestionare a deșeurilor; - existența unei platforme pentru depozitarea gunoierului de grajd - colectarea selectivă a deșeurilor 	<ul style="list-style-type: none"> - inexistența unui sistem de monitorizare al poluării apei, aerului și solului pe raza comunei; - pânza freatică este foarte aproape de suprafața solului, ceea ce înlesnește poluarea apei; - inexistența unor actori locali interesați în parteneriate pentru protecția mediului; - inexistența la nivel local de specialiști care să elaboreze proiecte de mediu; - creșterea traficului rutier și implicit a cantității de noxe emise în atmosferă cu impact negativ asupra calității mediului urban a zgomotului și a vibrațiilor; - lipsa educației în scopul protejării mediului a populației; - Deșeurile inerte sunt depozitate de multe ori în locuri nepermise -Valorificarea deșeurilor se realizează în cantități nesemnificative

Oportunități	Riscuri
<ul style="list-style-type: none"> - existența unor programe cu finanțare europeană orientate direct spre protecția mediului și a naturii; - creșterea interesului autorității locale în promovarea de parteneriate pentru protecția mediului; - posibilitatea dezvoltării de colaborări în domeniul protecției mediului; - creșterea suprafeței de spațiu verde pe cap de locuitor; - plantarea de arbori de talie mare și refacerea mediului natural; - protejarea și întreținerea spațiilor verzi existente și amenajarea locurilor deschise pentru a deveni spații verzi; - Implicarea comunității în acțiunile de colectare selectivă a gunoierului - Intervențiile prevăzute prin Politica Agricolă Comună care pot avea un impact pozitiv asupra atenuării și adaptării schimbărilor climatice (energie durabile, economie circulară) - Accesarea fondurilor europene pentru agricultura ecologică și alte practici prietenoase cu mediul care să conducă la reducerea gazelor cu efect de seră - Creșterea interesului consumatorilor față de produsele obținute în agricultura ecologică și prin intermediul altor practici agricole prietenoase cu mediul - 	<ul style="list-style-type: none"> - insuficiența fondurilor destinate protecției mediului; - costurile mari ale proiectelor de mediu finanțate prin fonduri structurale implică cofinanțări mari pe care autoritatea locală nu le are la dispoziție; - schimbările climatice; - legislația de mediu într-o continuă schimbare; - riscul uscării pădurii și afectarea mediului natural ca urmare a dispariției unor specii forestiere - Devin mai frecvente și mai intense condițiile meteorologice extreme care conduc la riscuri de genul inundațiilor și a secetei

Comuna Gratia
Strategia de dezvoltare locala 2021-2027

Infrastructura pentru educație și cultură

Puncte tari	Puncte slabe
<ul style="list-style-type: none"> - existența infrastructurii fizice pentru învățământ și cultura: școala generala nr 1 reabilitata,, cămin cultural reabilitat - grad ridicat de școlarizare la nivelul comunei; - existența personalului calificat în domeniul educației; - existența infrastructurii de comunicații; - existența dotărilor; - supravegere video in localul Scolii Generale nr 1 - rata mică de abandon școlar; - căi de acces corespunzătoare către unitățile școlare; - spații de învățământ suficiente; - existența echipelor manageriale și administrative cu roluri și funcții bine precizate; - asigurarea transportului la și de la școală pentru elevi - existenta programului tip after school din centrul de zi pentru copii 	<ul style="list-style-type: none"> - slaba implicare a majorității părinților în activitățile organizate de școală dar și în urmărirea rezultatelor la învățătură - fondurile nu sunt suficiente pentru a acoperi necesitățile; - precaritatea resurselor financiare ale familiilor elevilor - dotări insuficiente în laboratoarele de chimie, fizică - lipsa proiectelor de educație internaționale - slaba implicare a tinerilor în viața asociativă și în voluntariat în beneficiul comunității; - poziția geografică a județului, comuna Gratia nefăcând parte din nici o rută turistică - interesul limitat al agenților economici în sponsorizarea activităților culturale și capacitatea redusă de atragere de sponsorizări; - lipsa activităților de voluntariat si mecenat - Educație non-formală insuficient dezvoltată - Lipsa cabinetelor medicale în școli
Oportunități	Riscuri
<ul style="list-style-type: none"> - finanțări guvernamentale pentru învățământ și cultura în mediul rural - dotarea unităților de învățământ cu mijloace IT și soft-uri actualizate - campanii de conștientizare a părinților și implicare în viața școlară; - schimburi de bune practici cu școli din U.E.; - diversificarea activităților în domeniul extra școlar și crearea de noi ateliere de activitate; - promovarea unor proiecte cu parteneri din Uniunea Europeană din care elevii români pot învăța și se pot forma; - valorificarea tradiției culturale; - prezervarea și valorificarea tradițiilor locale ca 	<ul style="list-style-type: none"> - persoanele cu grad de școlarizare ridicat părăsesc localitatea pentru slujbe mai bine plătite; - absența persoanelor capabile să elaboreze proiecte de dezvoltare a infrastructurii pentru educație și cultură; - scăderea natalității și implicit a numărului de elevi; - scăderea numărului persoanelor calificate în învățământ prin ieșirea acestora din viața active - salarizarea necorespunzătoare și alocarea unui procent mic din PIB pentru învățământ; - legislație lacunară;

Comuna Gratia
Strategia de dezvoltare locala 2021-2027

<p>element important al vieții culturale comunitare și ca instrument al dialogului intercultural;</p>	<ul style="list-style-type: none"> - migrarea forței de muncă din învățământ, în special tinerii; - lipsa interesului public pentru activități culturale de calitate;
<p>Infrastructura pentru sănătate și asistență socială</p>	
<p>Puncte tari</p>	<p>Puncte slabe</p>
<ul style="list-style-type: none"> - existența personalului calificat pentru furnizarea de servicii în domeniul sănătății; - existența infrastructurii pentru furnizarea de servicii medicale; - acces direct la informații datorită liniilor de comunicații existente; - apropierea de București (centre medicale și spitale de stat și private); - existența unui serviciu social la nivelul comunei - existența unui centru de zi pentru copii,); - experiența personalului din cadrul serviciului social din primărie; - derularea proiectului Sunt Mandru ca sunt Bunic prin Programul Operațional Capital Uman 	<ul style="list-style-type: none"> - absența actorilor locali capabili să presteze sau să preia servicii sociale; - fonduri reduse la nivel local pentru servicii sociale; - existența unei categorii numeroase de persoane aflate în situații de risc social - inexistența actelor normative privind integrarea în societate a persoanelor asistate social după împlinirea vârstei de 18 ani - legislație lacunară și restrictivă privind asistența socială și apariția unor categorii intermediare care nu pot beneficia de asistență socială; - neconcordanță între legi și normele de aplicare; - lipsa unei piețe a muncii pentru persoanele cu dizabilități; - lipsa colaborării între sectorul privat și cel public în domeniul asistenței sociale; - dotarea incompletă a dispensarelor umane; - lipsa unui autovehicul destinat transportului pacienților greu deplasabili

Oportunități	Riscuri
<ul style="list-style-type: none"> - Accesul la finanțare nerambursabilă externă prin derularea de proiecte în vederea dezvoltării/diversificării serviciilor sociale - dotarea CMI ale medicilor de familie cu: analizatoare, ecografe, electrocardiografe, facilitând creșterea aderabilității la servicii medicale a majorității populației; - dezvoltarea rețelelor de voluntariat; - dotarea cu ambulanța - formare profesională pentru personal / schimb de experiență; - formare profesională pentru persoane cu dizabilități; - campanii de informare a populației. - încheierea de parteneriate cu sectorul privat; - dezvoltarea serviciilor de plannig familial și extinderea lor în cadrul școlilor și liceelor, campanii de planning în rândul populației de etnie rromă; - existența fondurilor europene pe domeniul asistenței sociale; - interesul consiliului local în vederea dezvoltării serviciilor sociale destinate copiilor și adulților aflați în dificultate; - preluarea unor exemple de bună-practică în domeniul asistenței sociale; - educație preventivă în școli (boli cu transmitere sexuală etc.); - crearea unor programe de susținere și reintegrare a unor persoane aflate la pragul critic – 50 și care nu dispun de venituri; -Construirea unui sediu nou cu destinație de dispensar Uman 	<ul style="list-style-type: none"> - neîndeplinirea standardelor în domeniul sănătății și al asistenței sociale; - slaba capacitate de absorbție a fondurilor existente la nivel de guvern sau a fondurilor UE datorită absenței specialiștilor și a consultanței în domeniu; - costurile ridicate ale aparaturii medicale, lipsa fondurilor și birocrăția conduc la renunțarea actului de modernizare și dotare - metode de profilaxie reduse; - creșterea gradului de sărăcie; - schimbări legislative dese și incoerente; - sistemul de ajutor social nu încurajează reintegrarea activă; - lipsa unor programe de la nivel național privind tinerii proveniți din instituții de protecție a copilului neintegrați socio-profesional și abandonul acestora după 18 ani - existența migrației în străinătate și dezbinarea familiilor generând probleme în rândul tinerilor;

Comuna Gratia
Strategia de dezvoltare locala 2021-2027

Administrație locală

Administrație locală	
Puncte tari	Puncte slabe
<ul style="list-style-type: none"> - existența programelor de pregătire a salariaților; - existența infrastructurii fizice – sediu nou construit în anul 2019 - Existența Serviciului Public Comunitar Local de Evidență a Persoanelor al Comunei Gratia - Compartiment de urbanism propriu 	<ul style="list-style-type: none"> - personal insuficient în administrație; - inexistența programelor informatice pentru ținerea înregistrărilor; - salariile reduse îndepărtează oamenii pregătiți de domeniul administrației; - absența expertizei în absorbția de fonduri structurale. - Alocare insuficientă de fonduri pentru formarea profesională
Oportunități	Riscuri
<ul style="list-style-type: none"> - oportunități de finanțări nerambursabile în domeniul pregătirii personalului administrației - oportunități de modernizare a administrației: - Realizarea de către UAT a unor studii în vederea identificării nevoilor și așteptărilor cetățenilor față de serviciile oferite de acestea - Existența programelor și proiectelor privind reforma administrației - Existența programelor de finanțare pentru digitalizarea serviciilor publice 	<ul style="list-style-type: none"> - fluctuații de personal; - ciclurile electorale perturba uneori funcționarea administrației locale; - Birocrație excesivă - Capacitate limitată de implementare a politicilor publice - Instabilitate legislativă

Dezvoltare economică

Dezvoltare economică	
Puncte tari	Puncte slabe
<ul style="list-style-type: none"> - pondere redusă a populației ocupata în agricultura de subzistență; - nivelul veniturilor populației este mai mare față de alte zone rurale; - mobilitate și un spirit antreprenorial sporit față de alte comunități rurale - structura populației pe grupe de vârstă este echilibrată, comparativ cu alte localități - subvenții primite de la APIA; - zonă cu calități pedo-climatice deosebite 	<ul style="list-style-type: none"> - inexistența serviciilor de consultanță pentru afaceri; - parteneriatul public – privat este slab dezvoltat; - lipsa informației în domeniu: oportunități de finanțare, juridic, etc. - nesiguranța mediului de afaceri; - alinierea la normele europene implica costuri suplimentare - lipsa unor facilități acordate de administrația locală, mediului de

Comuna Gratia
Strategia de dezvoltare locala 2021-2027

<p>pretabilă pentru:</p> <ul style="list-style-type: none"> -cultura cerealelor; -cultura legumelor <p>- Așezare relativ bună a comunei în cadrul județului și a țării, cu conexiuni rutiere, feroviare și aeroportuare</p> <p>- Accesul populației la tehnologia informației și serviciile de comunicații care conectează societatea rurală la progresele globale, facilitând o mai bună participare la dezvoltarea economică</p>	<p>afaceri</p> <ul style="list-style-type: none"> - lipsa irigațiilor; - lipsa cadastrului unitar la nivel de țară și punerea în acord a acestuia cu normele europene; - lipsa de drumuri de exploatație agricolă în stare bună; - lipsa parteneriatului între producători și valorificatori; - lipsa asociațiilor profesionale ale producătorilor locali; - ponderea scăzută a investițiilor cu capital străin
Oportunități	Riscuri
<ul style="list-style-type: none"> • Atragerea unor noi investitori în comună • Existența și posibilitatea accesării programelor de finanțare nerambursabilă din Fonduri Europene pentru dezvoltarea activității sau susținerea antreprenoriatului • Programe guvernamentale în derulare de susținere a sectorului IMM • Posibilitatea dezvoltării sectorului turistic • Dezvoltarea lanțurilor de aprovizionare care să conecteze producătorii și consumatorii, inclusiv să asigure o legătură mai bună între mediul rural și urban • Posibilitatea realizării de parteneriate public-privat între agenții economici și Primărie • Amenajarea unei piețe pentru desfacerea produselor locale • Construire parc industrial 	<ul style="list-style-type: none"> • Politică nefavorabilă dezvoltării afacerilor (taxe și impozite numeroase). • Cadrul legislativ instabil • Interes redus al investitorilor pentru demararea de afaceri în comună, datorită lipsei pieței de desfacere • Lipsa măsurilor de reținere a populației tinere în mediul rural • Criza economică • Informarea precară a populației din mediul rural cu privire la procedurile de înființare a unei afaceri • Migrația forței de muncă specializată și calificată spre alte țări • Situații de criză generate de pandemii

CAPITOLUL VI

6.1 Obiective de Dezvoltare Durabilă (ODD)

Strategia națională pentru dezvoltarea durabilă a României 2030 (Strategia națională pentru dezvoltarea durabilă a României 2030 a fost adoptată de Guvernul României în ședința din 9 noiembrie 2018, prin HG nr. 877/2018) include 17 obiective de dezvoltare durabilă, cu ținte clare pentru 2030, după cum urmează

Nr. crt.	Obiective de Dezvoltare Durabilă	Descriere
1	 1 FĂRĂ SĂRĂCIE	Fără sărăcie Eradicarea sărăciei în toate formele sale și în orice context.
2	 2 FOAMETE „ZERO”	Foamete „zero” Eradicarea foametei, asigurarea securității alimentare, îmbunătățirea nutriției și promovarea unei agriculturi durabile
3	 3 SĂNĂTATE ȘI BUNĂSTARE	Sănătate și bunăstare Asigurarea unei vieți sănătoase și promovarea bunăstării tuturor la orice vârstă
4	 4 EDUCAȚIE DE CALITATE	Educație de calitate Garantarea unei educații de calitate și promovarea oportunităților de învățare de-a lungul vieții pentru toți
5	 5 EGALITATE DE GEN	Egalitate de gen Realizarea egalității de gen și împuternicirea tuturor femeilor și a fetelor.
6	 6 APĂ CURATĂ ȘI SANITAȚIE	Apă curată și sanitație Asigurarea disponibilității și managementului durabil al apei și sanitație pentru toți
7	 7 ENERGIE CURATĂ ȘI LA PREȚURI ACCESIBILE	Energie curată și la prețuri accesibile Asigurarea accesului tuturor la energie la prețuri accesibile, într-un mod sigur, durabil și modern
8	 8 MUNCĂ DECENTĂ ȘI CREȘTERE ECONOMICĂ	Muncă decentă și creștere economică Promovarea unei creșteri economice susținute, deschise tuturor și durabile, a ocupării depline și productive a forței de muncă și a unei munci decente pentru toți.
9	 9 INDUSTRIE, INOVAȚIE ȘI INFRASTRUCTURĂ	Industrie, inovație și infrastructură Construirea unor infrastructuri rezistente, promovarea industrializării durabile și încurajarea inovației.

Comuna Gratia
Strategia de dezvoltare locala 2021-2027

10		Inegalități reduse	Reducerea inegalităților în interiorul țărilor și de la o țară la alta.
11		Orașe și comunități durabile	Dezvoltarea orașelor și a așezărilor umane pentru ca ele să fie deschise tuturor, sigure, reziliente și durabile.
12		Consum și producție responsabile	Asigurarea unor tipare de consum și producție durabile.
13		Acțiune climatică	Luarea unor măsuri urgente de combatere a schimbărilor climatice și a impactului lor.
14		Viața acvatică	Conservarea și utilizarea durabilă a oceanelor, mărilor și a resurselor marine pentru o dezvoltare durabilă.
15		Viața terestră	Protejarea, restaurarea și promovarea utilizării durabile a ecosistemelor terestre, gestionarea durabilă a pădurilor, combaterea deșertificării, stoparea și repararea degradării solului și stoparea pierderilor de biodiversitate.
16		Pace, justiție și instituții eficiente	Promovarea unor societăți pașnice și incluzive pentru o dezvoltare durabilă, a accesului la justiție pentru toți și crearea unor instituții eficiente, responsabile și incluzive la toate nivelurile.
17		Parteneriate pentru realizarea obiectivelor	Consolidarea mijloacelor de implementare și revitalizarea parteneriatului global pentru dezvoltare durabilă.

◆ **Obiectivul 1: Fără sărăcie**

Eradicarea sărăciei în toate formele sale și în orice context

Strategia își propune reducerea numărului cetățenilor care trăiesc în sărăcie severă și relativă în toate dimensiunile acesteia, potrivit definițiilor naționale. Documentul are în vedere diminuarea numărului de persoane care trăiesc sub pragul de sărăcie, stimularea participării pe piața muncii a persoanelor apte de muncă, dezvoltarea sistemului de protecție și asistență socială.

Potrivit documentului, România înregistrează o pondere ridicată a persoanelor care suferă de deprivare materială severă, raportată la media UE. Conform datelor INS din 2016, procentajul de persoane încadrate în această categorie era de 23,8%. Rata sărăciei relative în perioada 2007-2016 (stabilită la nivelul de 60% din mediana veniturilor disponibile pe adult-echivalent) a fost evaluată de INS la 24,6%-25,3%, față de nivelul mediu din UE de 16,6%-17,3%. Conform Eurostat, în 2016, 49,2% dintre copiii din România, cu vârste cuprinse între de 0 și 17 ani, prezentau risc de excludere socială,

comparativ cu media UE de 26,4%, țara noastră înregistrând cel mai mare număr de astfel de cazuri. Coeficientul GINI, care măsoară gradul inegalității în societate, a fost, de asemenea, în creștere în România.

Orizont 2020: ■ Stabilirea unor standarde durabile de calitate și de cost pentru toate serviciile sociale, vizând în mod special pe cele destinate grupurilor vulnerabile; ■ Dezvoltarea unui sistem național de indicatori de incluziune socială prin integrarea tuturor bazelor de date din sfera asistenței sociale în regim digitalizat care să țină cont de mobilitatea socială; monitorizarea anuală efectivă a rezultatelor pe baza acestor indicatori;
■ Stimularea participării pe piața muncii a persoanelor apte de muncă aflate în risc de excluziune prin dezvoltarea măsurilor active de consiliere și asistență socială.

Ținte 2030: ■ Eradicarea sărăciei extreme pentru toți cetățenii; ■ Reducerea cu cel puțin jumătate a numărului de cetățeni care trăiesc în sărăcie relativă; ■ Consolidarea sistemului național unitar al serviciilor de intervenție de urgență, reabilitare ulterioară și compensare a pierderilor în caz de calamități naturale, accidente industriale sau evenimente climatice extreme.

◆ **Obiectivul 2: Foamete zero**

Eradicarea foamei, asigurarea securității alimentare, îmbunătățirea nutriției și promovarea unei agriculturi sustenabile

Strategia vizează dezvoltarea unui sector agroalimentar durabil și competitiv pentru îmbunătățirea calității vieții și asigurării unor condiții de viață în mediul rural apropiate de cele din mediul urban, promovarea producției autohtone și ecologice și valorificarea produselor tradiționale și montane cu valoare adăugată.

Orizont 2020: ■ Susținerea producției și diversificarea speciilor autohtone cu valoare genetică ridicată, dar deficitare pe piața internă, în domenii precum legumicultura, creșterea efectivelor la rasele valoroase de suine, taurine și bivoli, sectorul avicol, colectarea și comercializarea lânii, apicultură, pescuit și acvacultură, inclusiv prin stimularea cercetării-dezvoltării în domeniul agro-alimentar; ■ Creșterea numărului de produse recunoscute la nivel european / atestate tradițional / atestate ca rețete consacrate.

Ținte 2030: ■ Finalizarea cadastrului agricol; ■ Dublarea ponderii agriculturii în PIB-ul României, față de anul 2018; ■ Menținerea și rentabilizarea unor ocupații și metode tradiționale de valorificare a plantelor medicinale și fructelor de pădure în zona montană. Menținerea tradițiilor locale prin creșterea numărului de produse cu caracteristici specifice în ceea ce privește originea geografică.

◆ **Obiectivul 3: Sănătate și bunăstare**

Asigurarea unei vieți sănătoase și promovarea bunăstării tuturor, la orice vârstă

Strategia are în vedere reducerea ratei mortalității materne și infantile, diminuarea incidenței îmbolnăvirilor de boli infecțioase și cronice, respectiv prevenirea și tratarea abuzului de substanțe nocive și a bolilor mintale.

◆ Obiectivul 4: Educație de calitate

Garantarea unei educații de calitate și promovarea oportunităților de învățare de-a lungul vieții pentru toți

Strategia se adresează, în principal, următoarelor domenii: accesul tuturor copiilor la educație timpurie, învățământ primar și secundar echitabil și calitativ, care să conducă la rezultate relevante și eficiente, creșterea substanțială a numărului de tineri și adulți care dețin competențe profesionale relevante, care să faciliteze angajarea la locuri de muncă decente și antreprenoriatul. Asigură faptul că toți elevii dobândesc cunoștințele și competențele necesare pentru promovarea dezvoltării durabile.

Orizont 2020: ■ Promovarea culturii antreprenoriale și a deprinderilor necesare în tot sistemul de educație prin reînființarea și/sau modernizarea atelierelor școlare în învățământul profesional și tehnologic; organizarea de concursuri antreprenoriale bazate pe proiecte cu aplicare practică în și între unitățile de învățământ; încurajarea activităților de mentorat voluntar și a parteneriatelor cu mediul de afaceri pe plan local; extinderea societăților antreprenoriale studențești și încurajarea conlucrării acestora cu agenții economici pe bază de contract prin dezvoltarea de parteneriate între universități și reprezentanții mediului antreprenorial.

Ținte 2030: ■ Reducerea ratei de părăsire timpurie a sistemului educațional; ■ Învățământ axat pe competențe și centrat pe nevoile elevului, căruia să îi fie oferită o mai mare libertate în definirea priorităților de studiu, prin măsuri precum creșterea ponderii de materii opționale; ■ Organizarea învățământului profesional și tehnic în campusuri special amenajate și dotate; pregătirea personalului didactic bine calificat; ■ Creșterea nivelului de educație financiară a cetățenilor.

◆ Obiectivul 5: Egalitate de gen

Realizarea egalității de gen și întărirea rolului femeilor și al fetelor în societate

Strategia își propune prevenirea și combaterea violenței împotriva femeilor și fetelor, în sfera publică și cea privată, asigurarea participării echilibrate și efective a femeilor și a egalității de șanse la ocuparea posturilor de conducere la toate nivelurile de luare a deciziilor în viața politică, economică și publică.

◆ Obiectivul 6: Apă curată și sanitație

Asigurarea disponibilității și gestionării durabile a apei și sanitație pentru toți

Strategia vizează creșterea calității vieții prin dezvoltarea infrastructurii de apă și canalizare și a serviciilor publice, alinierea României la cerințele și standardele UE privind gestionarea apei potabile, apelor uzate, deșeurilor și creșterea eficienței de utilizare a apei în toate sectoarele.

Orizont 2020: ■ Folosirea mai activă a apelor geotermale atât în scopuri energetice, cât și pentru turismul de sănătate (spa); ■ Monitorizarea strictă a calității apei potabile destinate consumului populației pentru menținerea în parametrii bio-chimici acceptați.

Ținte 2030: ■ Creșterea substanțială a eficienței folosirii apei în activitățile industriale, comerciale și agricole; extinderea reutilizării raționale a apelor tratate și reciclate în perspectiva atingerii obiectivelor economiei circulare; ■ Conectarea gospodăriilor populației din orașe, comune și sate compacte la rețeaua de apă potabilă și canalizare în proporție de cel puțin 90%.

◆ **Obiectivul 7: Energie curată și la prețuri accesibile**

Asigurarea accesului tuturor la energie la prețuri accesibile, într-un mod sigur, durabil și modern

Pentru a susține pe termen lung așteptările consumatorilor, sectorul energetic românesc trebuie să devină mai robust din punct de vedere economic, mai avansat și mai flexibil din punct de vedere tehnologic și mai puțin poluant.

Orizont 2020: ■ Consolidarea politicii de eficiență energetică și protecția consumatorilor; ■ Reducerea cu 19% a consumului intern de energie primară.

Ținte 2030: ■ Asigurarea securității cibernetice a platformelor de monitorizare a rețelelor de producție, transport și distribuție a energiei electrice și gazelor naturale; ■ Decuplarea creșterii economice de procesul de epuizare a resurselor și de degradare a mediului prin sporirea considerabilă a eficienței energetice (cu minimum 27% comparativ cu scenariul de *status-quo*) și folosirea extinsă a schemei EU ETS în condiții de piață previzibile și stabile; ■ Creșterea ponderii surselor de energie regenerabilă și a combustibililor cu conținut scăzut de carbon în sectorul transporturilor (autovehicule electrice), inclusiv combustibili alternativi.

◆ **Obiectivul 8: Muncă decentă și creștere economică**

Promovarea unei creșteri economice susținute, deschisă tuturor și durabilă, a ocupării depline și productive a forței de muncă și asigurarea de locuri de muncă decente pentru toți

Strategia urmărește susținerea creșterii economice pe locuitor și promovarea sectoarelor productive și diversificarea produselor cu valoare adăugată, crearea locurilor de muncă decente, antreprenoriatul, creșterea întreprinderilor micro, mici și mijlocii, modernizarea tehnologică și inovarea, asigurarea muncii decente pentru toți cetățenii, inclusiv pentru tineri și persoanele cu dizabilități, renumerarea egală pentru munca de valoare egală, accesul la finanțare. Se susține un turism durabil care creează locuri de muncă și promovează diversitatea culturală, produsele locale și respectul pentru tradiții și mediul în care trăim.

Orizont 2020: ■ Sprijinirea activității întreprinderilor mici și mijlocii, a antreprenoriatului în rândul tinerilor prin încurajarea și susținerea financiară a start-up-urilor; ■ Inițierea unor programe de formare profesională de bază cu finanțare UE în corelare cu cerințele pieței muncii, cu accent pe segmentele tinere sau social vulnerabile ale populației; ■ Încurajarea încheierii de contracte de muncă cu orar flexibil și / sau tele-muncă / teleworking (munca de la distanță); asigurarea de facilități și servicii de sprijin pentru îngrijirea copiilor și a membrilor de familie aflați în întreținere.

Ținte 2030: ■ Păstrarea în continuare a unui ritm al creșterii PIB superior față de media UE pentru a susține efortul de reducere a decalajelor în comparație cu țările europene avansate, paralel cu aplicarea principiilor dezvoltării durabile și îmbunătățirea constantă a nivelului de trai al populației; ■ Promovarea unor politici orientate spre dezvoltare care susțin activitățile productive, crearea locurilor de muncă decente, antreprenorialul prin start-up, creativitatea și inovația, și care încurajează formalizarea și creșterea întreprinderilor micro, mici și mijlocii, inclusiv prin acces la servicii financiare.

◆ **Obiectivul 9: Industrie, inovație și infrastructură**

Construirea unor infrastructuri reziliente, promovarea industrializării durabile și încurajarea inovației

Strategia propune dezvoltarea infrastructurii calitative, fiabile, sigure și durabile, pentru a sprijini dezvoltarea economică și bunăstarea pentru toți, integrarea întreprinderilor mici și mijlocii în lanțuri valorice și pe piețe externe, modernizarea infrastructurii și reabilitarea durabilă a industriilor pentru utilizarea eficientă a resurselor, prin adoptarea tehnologiilor și proceselor industriale curate și ecologice, întărirea cercetării științifice și colaborarea cu mediul privat, modernizarea capacităților tehnologice ale sectoarelor industriale, încurajarea inovațiilor și creșterea semnificativă a numărului de angajați în cercetare și dezvoltare.

Orizont 2020: ■ Îmbunătățirea conectivității între localități și regiuni prin sporirea ponderii drumurilor județene și comunale modernizate la 61% în 2020 (în comparație cu 39,4% în 2016); ■ Creșterea bugetului alocat cercetării cu aproximativ 30% anual, cu asigurarea unei distribuții bugetare echilibrate, destinate susținerii atât a cercetării aplicative și inovării, a cercetării fundamentale și de frontieră, cu accent pe domeniile de specializare inteligentă / cu potențial de creștere.

Ținte 2030: ■ Reabilitarea industriilor pentru a deveni durabile, cu eficiență sporită în utilizarea resurselor și adoptare sporită a tehnologiilor și proceselor industriale curate și ecologice, toate țările luând măsuri în conformitate cu capacitățile respective ale acestora; ■ Stimularea cu precădere a economiei digitale și investițiilor industriale care se situează în zona mai profitabilă a lanțului valoric, care fructifică și rezultatele eforturilor naționale de cercetare-dezvoltare-inovare și care se adresează unor piețe stabile și în creștere.

◆ **Obiectivul 10: Inegalități reduse**

Reducerea inegalităților în interiorul țărilor și între țări

Strategia propune reducerea decalajelor, eliminarea discriminărilor de orice fel și politici de realizare progresivă a unei egalități sporite, în special fiscale, salariale, educaționale și de protecție socială.

Coeficientul GINI este indicatorul care măsoară gradul de inegalitate a veniturilor disponibile ale unei populații – când este 0% reprezintă egalitate deplină și când este 100% reprezintă inegalitate absolută. Conform Eurostat, în anul 2008, acest coeficient a fost de 35,9% pentru România, comparativ cu 31,0% media UE, iar în 2016 a fost de 34,7%, comparativ cu 30,8%.

În ceea ce privește inegalitățile între rural și urban, conform INS, 46,2% din cetățenii României trăiau în mediu rural în 2015. Potrivit Eurostat, media UE era de 28%. Pentru decalajul socio-economic dintre mediul urban și rural, indicatorul reprezentativ este „riscul sărăciei sau a excluziunii sociale”. Eurostat subliniază faptul că, în 2016, în România, în mediul urban, rata *riscului de sărăcie* era de 24,3%, în timp ce în mediul rural era la 51,7%. Media UE era de 23,6% în mediul urban și 25,5% în mediul rural.

◆ Obiectivul 11: Orașe și comunități durabile

Dezvoltarea orașelor și a așezărilor umane pentru ca ele să fie deschise tuturor, sigure, reziliente și durabile

Strategia vizează asigurarea condițiilor pentru o viață demnă a cetățenilor din comunitățile urbane și rurale prin accesul la locuințe și servicii de bază adecvate, sigure și la prețuri accesibile; accesul la transport public eficient, la prețuri echitabile și accesibile pentru toți; promovarea conceptului de smart-city; consolidarea eforturilor de protecție și salvagardare a patrimoniului cultural; reducerea impactului negativ asupra mediului în orașe, inclusiv prin acordarea unei atenții deosebite calității aerului și mediului în general.

Orizont 2020: ■ Creșterea procentajului de proprietăți cadastrate și înregistrate în toate localitățile la 80% pentru construcții și finalizarea înregistrării terenurilor agricole ce fac obiectul subvențiilor acordate de Agenția de Plăți și Intervenție pentru Agricultură, ca element de bază al planificării spațiale și amenajării teritoriului; ■ Implementarea programelor existente și adoptarea de măsuri suplimentare pentru avertizarea timpurie, intervențiile de urgență și acțiunile ulterioare de reabilitare prin precizarea responsabilității tuturor factorilor cu atribuții în domeniu în caz de calamități naturale (seisme, inundații, alunecări de teren) sau accidente (deversări sau emisii nocive, incendii extinse etc.).

Ținte 2030: ■ Reducerea semnificativă a pierderilor economice provocate de inundații și alunecările de teren, îmbunătățirea răspunsului colectiv și întărirea capacității de adaptare și revenire la nivel funcțional în cel mai scurt timp după producerea evenimentului, reducerea impactului inundațiilor sau a poluărilor generate de inundații și ale alunecărilor de teren asupra ecosistemelor, inclusiv prin îmbunătățirea constantă a cadrului legislativ; ■

Elaborarea și punerea în aplicare a unui program general de planificare spațială și amenajare a teritoriului în corelare cu strategiile sectoriale la nivel național prin aplicarea conceptului de dezvoltare spațială policentrică și echilibrată, care să susțină coeziunea teritorială; ■ Educarea și responsabilizarea populației pentru situații de risc seismic.

◆ **Obiectivul 12: Consum și producție responsabile**

Asigurarea unor modele de consum și producție durabile

Strategia propune trecerea etapizată la un nou model de dezvoltare prin introducerea unor elemente ale economiei circulare, creșterea productivității resurselor, reducerea risipei de alimente și a deșeurilor, prin: diminuarea generării, de consumuri la toate nivelurile sale; reciclare și reutilizare; încurajarea companiilor să adopte practici durabile și să integreze informațiile privind durabilitatea activităților lor în ciclul de raportare; promovarea practicilor durabile de achiziții publice; conștientizarea cetățenilor asupra a ce înseamnă un stil de viață în armonie cu natura.

Orizont 2020: ■ Tranziția de la modelul economic actual bazat pe producție și consum la economia circulară prin schimbarea mentalității prin educație, schimbarea comportamentului consumatorilor și prin dezvoltarea de mecanisme financiare pentru susținerea perioadei de tranziție; ■ Finalizarea cadrului legislativ privind promovarea achizițiilor publice verzi; ■ Introducerea unui cod al sustenabilității care permite o raportare complexă a atitudinii companiilor privind aplicarea principiilor dezvoltării durabile.

Ținte 2030: ■ Înjumătățirea pe cap de locuitor a risipei de alimente la nivel de vânzare cu amănuntul și de consum și reducerea pierderilor de alimente de-a lungul lanțurilor de producție și de aprovizionare, inclusiv a pierderilor post-recoltare; ■ Reciclarea în proporție de 55% a deșeurilor municipale până în 2025 și 60% până în 2030; ■ Reciclarea în proporție de 65% a deșeurilor de ambalaje până în 2025 (materiale plastice 50%; lemn 25%; metale feroase 70%, aluminiu 50%, sticlă 70%, hârtie și carton 75%) și 70% până în 2030 (materiale plastice 55%; lemn 30%; metale feroase 80%, aluminiu 60%, sticlă 75%, hârtie și carton 85%); ■ Colectarea separată a deșeurilor menajere periculoase până în 2022, a deșeurilor biologice până în 2023 și materialele textile până în 2025.

◆ **Obiectivul 13: Acțiune în domeniul schimbărilor climatice**

Luarea unor măsuri urgente de combatere a schimbărilor climatice și a impactului lor

Strategia vizează consolidarea capacității de adaptare și reziliență a României pentru a combate pericolele legate de schimbările climatice și dezastrele naturale prin integrarea

măsurilor de diminuare și de adaptare la acestea atât în strategiile, cât și în politicile naționale și în planificarea și creșterea nivelului de educație și conștientizare.

◆ **Obiectivul 14: Viață acvatică**

Conservarea și utilizarea durabilă a oceanelor, mărilor și a resurselor marine pentru o dezvoltare durabilă

Strategia își propune prevenirea și reducerea poluării marine, gestionarea și protecția durabilă a ecosistemelor marine, conservarea zonelor costiere și asigurarea unui pescuit durabil.

◆ **Obiectivul 15: Viața terestră**

Protejarea, restaurarea și promovarea utilizării durabile a ecosistemelor terestre, gestionarea durabilă a pădurilor, combaterea deșertificării, stoparea și repararea degradării solului și stoparea pierderilor de biodiversitate

Strategia are în vedere conservarea și utilizarea durabilă a ecosistemelor terestre, managementul durabil al pădurilor, combaterea deșertificării, restaurarea terenurilor și solurilor degradate, inclusiv a terenurilor afectate de deșertificare, secetă și inundații, dezvoltarea infrastructurii verzi, conservarea și protejarea zonelor umede, asigurarea conservării ecosistemelor montane, susținerea cercetării în domeniu, gestionarea durabilă a pădurilor, eliminarea defrișărilor abuzive și a tăierilor rase, tranziția către o economie circulară.

◆ **Obiectivul 16: Pace, justiție și instituții eficiente**

Promovarea unor societăți pașnice și incluzive pentru o dezvoltare durabilă, a accesului la justiție pentru toți și crearea unor instituții eficiente, responsabile și incluzive la toate nivelurile

Strategia are în vedere dezvoltarea capitalului social, promovarea toleranței, eradicarea violenței asupra copiilor și reducerea semnificativă a tuturor formelor de violență, diminuarea corupției, dezvoltarea instituțiilor eficiente și transparente la toate nivelurile, asigurarea procesului decizional receptiv, inclusiv participarea și reprezentarea cetățenilor

la toate nivelurile și asigurarea accesului public la informații și protejarea libertăților fundamentale.

◆ **Obiectivul 17: Parteneriate pentru realizarea obiectivelor**

Consolidarea mijloacelor de implementare și revitalizarea parteneriatului global pentru dezvoltare durabilă

În vederea sprijinirii acestui obiectiv, prin strategie, România înțelege să-și susțină angajamentele internaționale, aderarea la Zona Euro, la spațiul Schengen și la Organizația pentru Dezvoltare și Cooperare Economică și să joace un rol proactiv pe plan european și internațional.

6.2 Potențiale surse de finanțare

Finanțările nerambursabile sunt destinate sprijinirii dezvoltării locale unde nu există resurse financiare suficiente accesibile în mod curent sau din domenii în care există în mod tradițional o nevoie de resurse financiare mai mare decât disponibilitățile (de exemplu, infrastructură activități cu caracter social etc.).

Astfel pot fi acordate finanțări pentru infrastructură, educație, cultură, protecția mediului, cercetare, religie, sănătate, servicii sociale, cooperare internațională, drepturi civile și cetățenești, digitalizare, dezvoltare economică și socială etc.

Pentru finanțarea investițiilor propuse în cadrul acestei strategii, pentru perioada 2021-2027, identificăm următoarele tipuri de finanțări:

- a) **Fonduri Structurale și de Coeziune** care contribuie la realizarea celor trei obiective ale Politicii de Coeziune UE;
- b) **Fonduri de la bugetele naționale**
- c) **Alte finanțări nerambursabile** care pot proveni de la o varietate de finanțatori (inclusiv de la Uniunea Europeană):
 - Guvernul României;
 - guvernele sau ambasadele unor state străine;
 - instituții financiare internaționale (de ex.: BERD, Banca Mondială etc.);
 - fundații sau alte organizații naționale sau internaționale;
 - companii (de ex.: Microsoft, Coca-Cola etc.);
 - bănci active în România.

A Fonduri structurale și de coeziune

- **POLITICA DE COEZIUNE 2021-2027**

Politica de coeziune finanțează investiții care să contribuie la îndeplinirea celor 5 obiective principale stabilite pentru perioada 2021-2027, astfel:

1. **Europă mai inteligentă**, prin inovare, digitalizare, transformare economică și sprijinirea întreprinderilor mici și mijlocii.
2. **Europă mai verde**, fără emisii de carbon, punerea în aplicare a Acordului de la Paris și investiții în tranziția energetică, energia din surse regenerabile și combaterea schimbărilor climatice.
3. **Europă conectată**, cu rețele strategice de transport și digitale.
4. **Europă mai socială**, pentru realizarea pilonului european al drepturilor sociale și sprijinirea calității locurilor de muncă, a învățământului, a competențelor, a incluziunii sociale și a accesului egal la sistemul de sănătate.
5. **Europă mai apropiată de cetățenii săi**, prin sprijinirea strategiilor de dezvoltare

conduse la nivel local și a dezvoltării urbane durabile în UE.

Analizând obiectivele specifice ale Politicii de coeziune, observăm interesul crescut asupra digitalizării și al economiei circulare.

B. Politica de Coeziune, elemente de noutate pentru perioada 2021-2027

Plecând de la propunerea Comisiei din 2 mai 2018 privind următorul cadru financiar multianual pentru perioada 2021-2027, anexa D a Raportului de țară din 2019 privind România, inclusiv un bilanț aprofundat referitor la prevenirea și corectarea dezechilibrelor economice, prezintă punctele de vedere preliminare ale serviciilor Comisiei cu privire la domeniile de investiții prioritare și la condițiile-cadru pentru aplicarea eficace a politicii de coeziune în perioada 2021-2027. Aceste domenii de investiții prioritare au fost stabilite în contextul mai amplu al blocajelor în materie de investiții, al nevoilor de investiții și al disparităților regionale analizate în raport. Această anexă constituie baza unui dialog între România și serviciile Comisiei în vederea programării fondurilor politicii de coeziune (Fondul european de dezvoltare regională, Fondul de coeziune și Fondul social european Plus).

Implementarea POR, în viitoarea perioadă de programare, se va face descentralizat, prin 8 programe regionale, gestionate la nivelul agențiilor de dezvoltare regională.

Coordonarea unitară a managementului acestui proces va fi asigurată de Ministerul Lucrărilor Publice, Dezvoltării și Administrației.

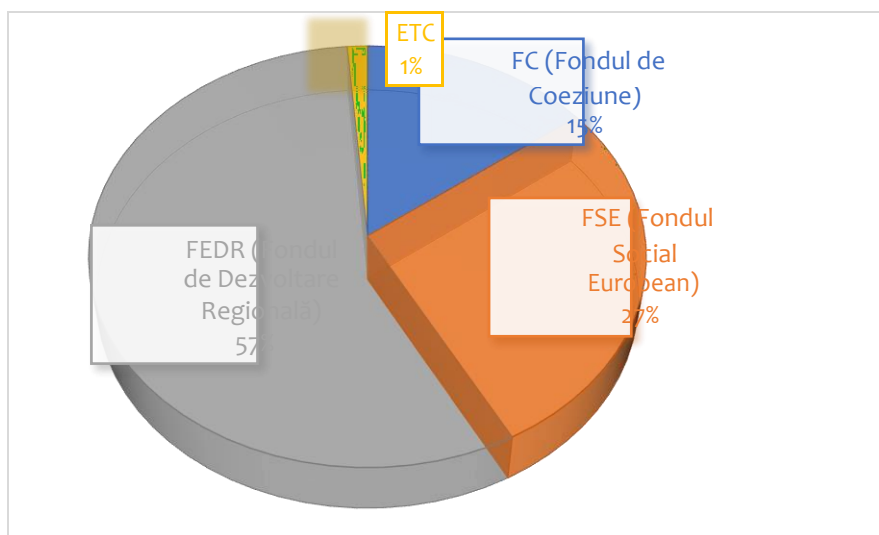
Ministerul Lucrărilor Publice, Dezvoltării și Administrației nu va mai avea autoritatea de management pentru POR, din anul 2021. În schimb, ar urma să fie 8 autorități de management la nivelul fiecărei regiuni de dezvoltare. Practic, actualele Agenții de Dezvoltare Regională (ADR), care în prezent au doar rol de organism intermediar, cu numai câteva atribuții delegate de Ministerul Lucrărilor Publice, ar urma să devină autorități de management ele însele.

Aceste 8 noi autorități de management ale viitoarelor Programe Operaționale Regionale mai mici vor întocmi ghidurile solicitantului pentru diversele linii de finanțare pe care le vor deschide și vor decide prioritățile de investiții care vor fi bugetate.

Propunerea financiară a Cadrului Financiar Multianual de alocare pentru România, pentru perioada 2021-2027 este de 30,60 miliarde euro, în creștere cu 8% față de perioada 2014-2020, conform propunerii Comisiei Europene, distribuită la nivel de fond astfel:

- 57% către Fondul de Dezvoltare Regională (FEDR)
- 27% către Fondul Social European
- 15% către Fondul de Coeziune
- 1% către Cooperarea teritorială europeană (ETC)

Comuna Gratia
Strategia de dezvoltare locala 2021-2027

În cadrul politicii de coeziune Ministerul Fondurilor Europene propune pentru perioada 2021-2027, nouă tipuri de programe, Programul Operațional Regional urmând a fi gestionat descentralizat la nivelul Agențiilor de Dezvoltare Regională din fiecare dintre cele 8 regiuni ale țării:

1. Programul Operațional Dezvoltare Durabilă (PODD)
2. Programul Operațional Transport (POT)
3. Programul Operațional Creștere Inteligentă și Digitalizare (POCID)
4. Programul Național de Sănătate (multifond) (PNS)
5. Programul Operațional Capital Uman (POCU)
6. Programul Operațional Ajutorarea Persoanelor Dezavantajate (POAD)
7. Programul Operațional de Dezvoltare Teritorială Integrată (multifond) (PODTI)
8. Programele Operaționale Regionale-implementate la nivel de regiune (8 POR)
9. Programul Operațional Asistență Tehnică (multifond) (POAT)

Arhitectura Programe Operaționale Politica de Coeziune 2021-2027

Arhitectura PO

Priorități de investiții/Axe Prioritare PO Transport:

1. Îmbunătățirea conectivității prin dezvoltarea rețelei TEN-T de transport rutier
2. Îmbunătățirea conectivității prin dezvoltarea infrastructurii rutiere pentru accesibilitate teritorială
3. Îmbunătățirea conectivității prin dezvoltarea rețelei TEN-T de transport pe calea ferată
4. Îmbunătățirea mobilității naționale, durabilă și rezilientă în fața schimbărilor climatice prin creșterea calității serviciilor de transport pe calea ferată
5. Îmbunătățirea conectivității prin creșterea gradului de utilizare a transportului cu metroul în regiunea București-Ilfov
6. Îmbunătățirea conectivității și mobilității urbane, durabilă și rezilientă în fața schimbărilor climatice prin creșterea calității serviciilor de transport pe calea ferată
7. Dezvoltarea unui sistem de transport multimodal
8. Creșterea gradului de utilizare a căilor navigabile și a porturilor
9. Creșterea gradului de siguranță și securitate pe rețeaua rutieră de transport
10. Asistență tehnică

Priorități de investiții/Axe Prioritare PO Dezvoltare Durabilă:

1. Tranziție energetică bazată pe eficiență energetică emisii reduse, sisteme inteligente de energie, rețele și soluții de stocare (intervenții adresate mediului privat)

Instrumente financiare

2. Dezvoltarea infrastructurii de apă și apă uzată și tranziția la o economie circulară

3. Protecția mediului prin conservarea biodiversității, asigurarea calității aerului și decontaminarea siturilor poluate

4. Promovarea adaptării la schimbările climatice, prevenirea și gestionarea riscurilor

Priorități de investiții/Axe Prioritare PO Creștere Inteligentă și Digitalizare:

1. Creșterea competitivității economice prin cercetare și inovare

2. Dezvoltarea unei rețele de mari infrastructuri de CDI

3. Creșterea competitivității economice prin digitalizare

4. Dezvoltarea infrastructurii Broadband

5. Instrumente financiare pentru întreprinderi

6. Creșterea capacității administrative

Priorități de investiții/Axe Prioritare PO Sănătate:

1. Continuarea investițiilor în spitale regionale: Craiova, Cluj, Iași- faza a II-a
2. Servicii de asistență medicală primară, comunitară și servicii oferite în regim ambulatoriu
3. Servicii de recuperare, paliativă și îngrijiri pe termen lung adaptate fenomenului demografic de îmbătrânire a populației și profilului epidemiologic al morbidității
4. Creșterea eficacității sectorului medical prin investiții în infrastructură și servicii
5. Abordări inovative în cercetarea din domeniul medical
6. Informatizarea sistemului medical
7. Măsuri FSE care susțin cercetarea, informatizarea în sănătate și utilizare metode moderne de investigare, intervenție, tratament

Priorități de investiții/Axe Prioritare PO Capital Uman:

1. Valorificarea potențialului tinerilor pe piața muncii
2. Prevenirea părăsirii timpurii a școlii și creșterea accesului și a participării grupurilor dezavantajate la educație și formare profesională
3. Creșterea calității și asigurarea echității în sistemul de educație și formare profesională
4. Adaptarea ofertei de educație și formare profesională la dinamica pieței muncii și la provocările inovării și progresului tehnologic
5. Creșterea accesibilității, atractivității și calității învățământului profesional și tehnic
6. Creșterea accesului pe piața muncii pentru toți
7. Antreprenoriat și economie socială
8. Susținerea reformelor pe piața muncii în acord cu dinamica pieței muncii
9. Consolidarea participării populației în procesul de învățare pe tot parcursul vieții pentru facilitarea tranzițiilor și a mobilității

Priorități de investiții/Axe Prioritare PO Combaterea Sărăciei:

1. Dezvoltarea locală plasată sub responsabilitatea comunității (intervenții adresate grupurilor de acțiune locală)
2. Dezvoltare locală plasată sub responsabilitatea comunității
3. Comunități marginalizate
4. Reducerea disparităților între copiii în risc de săracie și/sau excluziune socială și ceilalți copii
5. Servicii pentru persoane vârstnice
6. Sprijin pentru persoanele cu dizabilități
7. Sprijin pentru grupuri vulnerabile
8. Ajutorarea persoanelor defavorizate

Priorități de investiții/Axe Prioritare PO Regionale:

1. O regiune competitivă prin inovare, digitalizare și întreprinderi dinamice (intervenții OP1 adresate mediului privat, organizațiilor CDI, parteneriate)
2. O regiune cu orașe Smart
3. O regiune cu orașe prietenoase cu mediul
4. Dezvoltarea sistemelor de încălzire centralizate
5. O regiune accesibilă
6. O regiune educată
7. O regiune atractivă
8. Asistență tehnică

În ceea ce privește responsabilitatea gestionării acestor programe, **Agențiile pentru Dezvoltare Regională vor fi Autorități de Management pentru cele opt Programe Operaționale Regionale**, Ministerul Transporturilor, Infrastructurii și Comunicațiilor va fi Autoritate de Management pentru Programul Operațional Transport, iar Ministerul Fondurilor Europene va fi Autoritate de Management pentru celelalte șapte Programe Operaționale menționate mai sus. Pentru cele 9 programe din cadrul politicii de coeziune, în perioada 2021-2027 vor fi finanțate următoarele axe prioritare:

Programul Operațional Dezvoltare Durabilă:

Axa Prioritară 1. Tranziție energetică bazată pe eficiență energetică, emisii reduse, sisteme inteligente de energie, rețele și soluții de stocare

Axa Prioritară 2. Dezvoltarea infrastructurii de apă și apă uzată și tranziția la o economie circulară

Axa Prioritară 3. Protecția mediului prin conservarea biodiversității, asigurarea calității aerului și decontaminare a siturilor poluate

Axa Prioritară 4. Promovarea adaptării la schimbările climatice, prevenirea și gestionarea riscurilor

Programul Operațional Transport (POT)

Axa Prioritară 1. Îmbunătățirea conectivității prin dezvoltarea rețelei TEN-T de transport rutier

Axa Prioritară 2. Îmbunătățirea conectivității prin dezvoltarea infrastructurii rutiere pentru accesibilitate teritorială

Axa prioritară 3. Îmbunătățirea conectivității prin dezvoltarea rețelei TEN-T de transport pe calea ferată

Axa prioritară 4. Îmbunătățirea mobilității naționale, durabilă și rezilientă în fața schimbărilor climatice prin creșterea calității serviciilor de transport pe calea ferată

Axa prioritară 5. Îmbunătățirea conectivității prin creșterea gradului de utilizare a transportului cu metroul în regiunea București-Ilfov

Axa prioritară 6. Îmbunătățirea conectivității și mobilității urbane, durabilă și rezilientă în fața schimbărilor climatice prin creșterea calității serviciilor de transport pe calea ferată

Axa prioritară 7. Dezvoltarea unui sistem de transport multimodal

Axa prioritară 8. Creșterea gradului de utilizare a căilor navigabile și a porturilor

Axa prioritară 9. Creșterea gradului de siguranță și securitate pe rețeaua rutieră de transport

Axa prioritară 10. Asistență tehnică

Programul Operațional Creștere Inteligentă și Digitalizare (POCID)

Axa Prioritară 1. Creșterea competitivității economice prin cercetare și inovare Axa Prioritară 2. Dezvoltarea unei rețele de mari infrastructuri de CDI

Axa prioritară 3. Creșterea competitivității economice prin digitalizare Axa prioritară 4. Dezvoltarea infrastructurii Broadband

Axa prioritară 5. Instrumente financiare

Axa prioritară 6. Creșterea capacității administrative

Programul Național de Sănătate (multifond) (PNS)

Axa Prioritară 1. Continuarea investițiilor în spitale regionale

Axa Prioritară 2. Servicii de asistență medicală primară, comunitară și servicii oferite în regim ambulatoriu

Axa prioritară 3. Servicii de recuperare, paliative și îngrijiri pe termen lung adaptate fenomenului demografic de îmbătrânire a populației și profilului epidemiologic al morbidității

Axa prioritară 4. Creșterea eficacității sectorului medical prin investiții în infrastructură și servicii

Investiții prioritare în infrastructură

Investiții în structurile relevante în domeniul supravegherii bolilor transmisibile și de gestionare a alertelor naționale și internaționale la nivel central și local din domeniul sănătății publice

Modernizarea sistemului național de transfuzii, inclusiv a infrastructurii de testare a sângelui și/sau procesare a plasmei

Axa prioritară 5. Abordări inovative în cercetarea din domeniul medical Axa prioritară 6.

Informatizarea sistemului medical

Axa prioritară 7. Măsuri FSE care susțin cercetarea, informatizarea în sănătate și utilizare metode moderne de investigare, intervenție, tratament

Programul Operațional Capital Uman (POCU)

Axa Prioritară 1. Valorificarea potențialului tinerilor pe piața muncii

Axa Prioritară 2. Prevenirea părăsirii timpurii a școlii și creșterea accesului și a participării grupurilor dezavantajate la educație și formare profesională

Axa prioritară 3. Creșterea calității și asigurarea echității în sistemul de educație și formare profesională

Axa prioritară 4. Adaptarea ofertei de educație și formare profesională la dinamica pieței muncii și la provocările inovării și progresului tehnologic

Axa prioritară 5. Creșterea accesibilității, atractivității și calității învățământului profesional și tehnic

Axa prioritară 6. Creșterea accesului pe piața muncii pentru toți Axa prioritară 7.

Antreprenariat și economie socială

Axa prioritară 8. Susținerea reformelor pe piața muncii în acord cu dinamica pieței muncii Axa

prioritară 9. Consolidarea participării populației în procesul de învățare pe tot parcursul vieții pentru facilitarea tranzițiilor și a mobilității (prioritate comună Educație/Ocupare)

Programul Operațional Ajutorarea Persoanelor Dezavantajate (POAD)

Axa Prioritară 1. Dezvoltarea locală plasată sub responsabilitatea comunității (intervenții adresate grupurilor de acțiune locală)-OP 4

Axa Prioritară 2. Dezvoltare locală plasată sub responsabilitatea comunității-OP 5 Axa prioritară 3. Comunități marginalizate

Axa prioritară 4. Reducerea disparităților între copiii în risc de sărăcie și/sau excluziune socială și ceilalți copii

Axa prioritară 5. Servicii pentru persoane vârstnice

Axa prioritară 6. Sprijin pentru persoanele cu dizabilități Axa prioritară 7. Sprijin pentru grupuri vulnerabile

Axa prioritară 8. Ajutorarea persoanelor defavorizate

**Programul Operațional de Dezvoltare Teritorială Integrată (multifond) (PODTI)
Programele Operaționale Regionale-implementate la nivel de regiune (8 POR)**

Axa Prioritară 1. O regiune competitivă prin inovare, digitalizare și întreprinderi dinamice

Axa Prioritară 2. O regiune cu orașe Smart

Axa prioritară 3. O regiune cu orașe prietenoase cu mediul

Axa prioritară 4. Dezvoltarea sistemelor de încălzire centralizate

Axa prioritară 5. O regiune accesibilă
Axa prioritară 6. O regiune educată

Axa prioritară 7. O regiune atractivă

Axa prioritară 8. Asistență tehnică

Programul Operațional Asistență Tehnică (multifond) (POAT)

POLITICA AGRICOLĂ COMUNĂ

În noul exercițiu financiar din perioada 2021-2027, Planul Național de Dezvoltare Rurală ar urma să fie abandonat din punct de vedere conceptual, ca urmare a apariției unui nou concept al Politicii Agricole Comune (PAC), și anume **Planul Strategic Național**.

Planul Strategic Național pentru perioada 2021-2027 cuprinde nouă obiective clare cu accent pe măsuri care să combată schimbările climatice, să protejeze mediul și biodiversitate, să creeze zone rurale mai dinamice.

Cele nouă obiective ale viitoarei Politici Agricole Comune pentru perioada 2021-2027 vizează:

Reechilibrarea lanțului alimentar

Combaterea schimbărilor climatice

Managementul durabil al resurselor

Conservarea peisajelor și a biodiversității

Sprijinirea reînnoirii generaționale

Dezvoltarea zonelor rurale

Siguranța alimentară și bunăstarea animalelor

Venituri echitabile pentru fermieri

Creșterea competitivității

Bugetul politicii agricole comune:

Pentru exercițiul financiar 2021-2027, pentru România este propusă suma de 20,5 miliarde Euro din care 13,3 miliarde este destinată plăților directe, respectiv 65% din buget, 363 mil. Euro alocate către măsurile de sprijinire a pieței (FEGA) reprezentând 2% din buget, iar 6,7 miliarde de Euro vor fi alocate pentru dezvoltarea rurală (FEADR), adică 33% din bugetul alocat. În cele 33 de procente alocate Fondului

European de Dezvoltare Rurală-FEADR sunt cuprinse atât investiții ale mediului privat, cât și investițiile Unităților administrativ teritoriale locale, respectiv investiții publice.

De menționat este și faptul că din bugetul alocat FEADR, doar 5% va fi destinat măsurilor LEADER!

Atenția sporită către obiectivul 2. „Combaterea schimbărilor de mediu și climă” este confirmată încă odată de alocarea financiară propusă, respectiv, din bugetul aprobat pentru FEADR, 35% este adresat intervențiilor adresate obiectivelor specifice de mediu și climă.

Surse de finanțare din bugetele naționale

PROGRAMELE FINANȚATE PRIN COMPANIA NAȚIONALĂ DE INVESTIȚII S.A.

Compania Națională de Investiții S.A. funcționează în baza Ordonanței nr.25/2001 privind înființarea Companiei Naționale de Investiții CNI S.A. cu modificările și completările ulterioare.

Finanțator: Guvernul României

Program de finanțare: Programul național de construcții de interes public sau social

Obiectivul programului: Construirea, reabilitarea, modernizarea, dotarea și extinderea unui obiectiv, finalizarea unui obiectiv demarat anterior de beneficiar

Solicitanți eligibili: Autoritățile administrației publice centrale, autoritățile administrației publice locale, alte instituții publice și instituții de interes public și persoane juridice recunoscute ca fiind de utilitate publică în condițiile legii, alte entități ce funcționează în baza unor legi speciale, inclusiv

persoane fizice și juridice în cazul Subprogramului „Lucrări în primă urgență”.

Activități eligibile: Construirea, reabilitarea, modernizarea, dotarea și extinderea unui obiectiv, finalizarea unui obiectiv demarat anterior de beneficiar:

Subprogramul „Săli de sport”

Subprogramul „Bazine de înot”

Subprogramul „Complexuri sportive”

Subprogramul „Așezăminte culturale”

Subprogramul „Unități și instituții de învățământ de stat”

Subprogramul „Patinoare artificiale”

Subprogramul „Unități sanitare”

Subprogramul „Săli de cinema”

Subprogramul „Lucrări în primă urgență”

Subprogramul „Reabilitare blocuri de locuințe situate în localități din zone defavorizate”

Subprogramul „Drumuri de interes local și drumuri de interes județean”

Subprogramul „Fose septice, microstații de epurare și sisteme de alimentare cu apă”

Subprogramul „Alte obiective de interes public sau social în domeniul construcțiilor”

PROGRAMUL NAȚIONAL DE DEZVOLTARE LOCALĂ - PNDL

Reprezintă sursa principală de finanțare pentru infrastructura locală și are la bază principiul conform căruia în fiecare localitate din țară trebuie să fie asigurat un set minim de servicii publice. Programul Național de Dezvoltare Locală, coordonat de Ministerul Lucrărilor Publice, Dezvoltării și Administrației, stabilește cadrul legal pentru implementarea unor proiecte de importanță națională, care susțin dezvoltarea regională prin realizarea unor lucrări de infrastructură rutieră, tehnico-edilitară și socio-educativă.

Finanțator: Guvernul României

Programe de finanțare și solicitanți eligibili:

Programul privind reabilitarea, modernizarea și/sau asfaltarea drumurilor de interes județean și de interes local, alimentarea cu apă, canalizarea și epurarea apelor uzate la sate, precum și în

unitățile administrativ-teritoriale cu resurse turistice - Hotărârea Guvernului nr.577/1997;
Programul de dezvoltare a infrastructurii și a unor baze sportive din spațiul rural - Ordonanța Guvernului nr.7/2006, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr.71/2007, cu modificările ulterioare;

Programele multianuale prioritare de mediu și gospodărire a apelor-Ordonanța Guvernului nr.40/2006, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr.61/2007, cu modificările ulterioare pentru programul prevăzut la art. 2 alin. (1) lit. c);

Programul Reabilitare și modernizare - 10.000 km drumuri de interes județean și drumuri de interes local - Hotărârea Guvernului nr.530/2010.

Obiectivul programului: obiectivul prioritar ale PNDL este finalizarea tuturor obiectivelor finanțate prin alte programe închise în prezent precum și sprijinirea autorităților publice locale în prioritizarea finanțărilor astfel încât România, în integralitatea ei, să devină un spațiu construit eficient, în care toți locuitorii să aibe acces egal la resurse, să beneficieze de creșterea calității vieții și să se faciliteze dezvoltarea comunităților funcție de potențialul acestora și de strategiile de dezvoltare durabilă, pe principii de competitivitate și coeziune teritorială.

Programul este dedicat realizării unor obiective de investiții de infrastructură de dimensiuni reduse ca volum care nu îndeplinesc criteriile de eligibilitate pe programe cu finanțare europeană sau la care este imperios necesară finalizarea acestora pentru respectarea unor angajamente asumate de România în cadrul Uniunii Europene.

Activități eligibile: Obiectivele de investiții care pot fi finanțate în cadrul programului trebuie să vizeze lucrări de realizare/extindere/reabilitare/modernizare, respectiv dotare, pentru unul dintre următoarele domenii specifice:

sisteme de alimentare cu apă și stații de tratare a apei;

sisteme de canalizare și stații de epurare a apelor uzate;

unități de învățământ preuniversitar, respectiv: grădinițe, școli generale primare și gimnaziale, licee, grupuri școlare, colegii naționale, școli profesionale, școli postliceale, unități de învățământ special de stat;

unități sanitare;

drumuri publice clasificate și încadrate, în conformitate cu prevederile legale în vigoare, ca drumuri județene, drumuri de interes local, drumuri comunale și/sau drumuri publice din interiorul localităților;

poduri, podețe sau punți pietonale;

obiective culturale de interes local, respectiv biblioteci, muzee, centre culturale multifuncționale, teatre;

platforme de gunoi;

piețe publice, comerciale, târguri, oboare;

modernizarea bazelor sportive;

sediile instituțiilor publice ale autorităților administrației publice locale, precum și a instituțiilor publice din subordinea acestora;

infrastructura turistică dezvoltată de autoritățile publice locale ca instrument de punere în valoare a potențialului turistic local, pentru obiectivele de investiții aflate în proprietatea publică sau privată a unităților administrativ-teritoriale sau în administrarea acestora.

Finanțare

Programul se finanțează din transferuri de la bugetul de stat, în limita fondurilor aprobate anual în bugetul MLPDA, din fonduri aprobate anual cu această destinație în bugetele locale ale unităților administrativ-teritoriale beneficiare și din alte surse legal constituite.

În limita fondurilor aprobate anual prin legea bugetului de stat, în baza analizei interne de specialitate a propunerilor de finanțare ale autorităților locale, MLPDA întocmește și aprobă prin ordin al ministrului dezvoltării regionale și administrației publice, lista finală cu obiectivele de investiții care se finanțează, listă care se publică pe site-ul Ministerului Dezvoltării Regionale și Administrației Publice.

Pentru transferul sumelor de la bugetul de stat, prin bugetul MLPDA, cu destinația finanțării cheltuielilor eligibile prevăzute în contractele anuale de finanțare Unitățile administrativ-teritoriale pot solicita lunar, în scris Ministerului Lucrărilor Publice, Dezvoltării și Administrației, în funcție de necesități, transferul sumelor alocate cu destinația finanțării cheltuielilor eligibile prevăzute în contractele anuale de finanțare, în termen de 30 de zile de la efectuarea transferurilor de sume. MLPDA virează sumele alocate și aprobate prin ordin de plată direct în conturile beneficiarilor.

PROGRAMELE DERULATE DE ADMINISTRAȚIA FONDULUI DE MEDIU

Administrația Fondului pentru Mediu este principala instituție care asigură suportul financiar pentru realizarea proiectelor și programelor pentru protecția mediului, constituită conform principiilor europene „poluatorul plătește” și „responsabilitatea producătorului”.

Administrația Fondului pentru Mediu funcționează ca organ de specialitate al administrației publice centrale, cu personalitate juridică, în coordonarea Ministerului Mediului.

Programul privind sprijinirea eficienței energetice și a gestionării inteligente a energiei în infrastructura de iluminat public

Obiectivul programului: Creșterea eficienței energetice a sistemelor de iluminat public

Beneficiari eligibili: Unitățile administrativ-teritoriale, organizate la nivel de comună, oraș sau municipiu

Finanțator: Administrația Fondului pentru Mediu

Activități finanțate: modernizarea sistemelor de iluminat public prin înlocuirea corpurilor de iluminat având un consum ridicat de energie electrică cu corpuri de iluminat LED, precum și achiziționarea și instalarea sistemelor de dimare/telegestiune care permit reglarea fluxului luminos la nivelul întregului obiect de investiții

Mai multe informații: <https://www.afm.ro/>

ADMINISTRAȚIA FONDULUI CULTURAL NAȚIONAL

Administrația Fondului Cultural Național este o instituție publică autonomă, aflată în subordinea Ministerului Culturii, care operează la nivel național de peste 10 ani. Înființată în 2005 AFCN este principalul finanțator public al ofertei culturale din România care aplică un proces transparent de evaluare și selecție.

Beneficiari eligibili: asociațiile, fundațiile, instituțiile publice de cultură, persoanele fizice autorizate, societățile comerciale care derulează activități culturale.

Finanțator: Ministerul Culturii

Obiectivul programului: administrația are ca obiective generale, stabilite prin lege, gestionarea Fondului Cultural Național, finanțarea programelor, proiectelor și acțiunilor culturale, organizate în țară și/sau în străinătate, precum și susținerea relațiilor culturale internaționale ale României.

Domenii finanțate: acțiuni culturale și editoriale

Mai multe informații: www.afcn.ro

Alternative de finanțare, altele decât fondurile structurale și de coeziune, în care autoritățile publice locale pot fi solicitanți eligibili sau parteneri

Sursele de finanțare nerambursabilă pentru Autoritățile publice Locale nu se limitează doar la cele finanțate de Politica Agricolă Comună și de Politica de Coeziune, existând și alte surse de finanțare precum:

GRANTURILE SPAȚIULUI ECONOMIC EUROPEAN (SEE) și NORVEGIENE

Granturile Spațiului Economic European (SEE) și Norvegiene reprezintă contribuția Islandei, Principatului Liechtenstein și Regatului Norvegiei la reducerea disparităților economice și sociale în Spațiul Economic European și la consolidarea relațiilor bilaterale cu cele 15 state beneficiare din Estul și Sudul Europei și statele baltice.

Beneficiari eligibili: Organizațiile/entitățile din România sau din Statele Donatoare

Finanțator: Mecanismul Financiar SEE 2014-2021

Domenii finanțate:

dezvoltare locală, reducerea sărăciei, incluziunea romilor, copii și tineri în situații de risc, drepturile omului

energie regenerabilă, eficiență energetică, securitate energetică

dezvoltarea afacerilor, inovare și IMM

sănătate publică

cercetare

patrimoniu cultural, antreprenariat cultural și cooperare culturală

justiție, servicii corecționale, combaterea violenței domestice și de gen

afaceri interne, cooperare polițienească și combaterea criminalității

educație, burse, ucenicie și antreprenariat pentru tineri

dialog social și muncă decentă

cetățenie activă-societate civilă

mediu și schimbări climatice

Mai multe informații: <https://www.eeagrants.ro/apeluri>

EUROPA CREATIVĂ-Subprogramul Cultură

Programul-cadru al Comisiei Europene pentru sprijinirea sectoarelor culturii și audiovizualului.

Beneficiari eligibili: toți operatorii din sectoarele culturale și creative, însemnând organizații neguvernamentale, instituții publice și companii private cu activitate în domeniu.

Finanțator: programul Europa Creativă este gestionat de Comisia Europeană și de Agenția Executivă pentru Educație, Audiovizual și Cultură din Bruxelles, unde se trimit și se evaluează toate proiectele. La nivel național, Biroul Europa Creativă România oferă informații și asistență tehnică gratuite pentru operatorii care doresc să acceseze această finanțare.

Domenii finanțate: cultură și audiovizual

Mai multe informații: <https://www.europa-creativa.eu/>

PROGRAMUL LIFE-instrument de finanțare al Uniunii Europene pentru mediul înconjurător și acțiuni în domeniul climei

Beneficiari eligibili: Autorități publice locale din România

Finanțator: Ministerul Mediului

Obiectivul programului: Obiectivul general al programului LIFE propus pentru perioada 2021-

2027 este de a contribui la tranziția către o economie circulară curată, eficientă din punct de vedere energetic, cu emisii scăzute de dioxid carbon și rezilientă la schimbările climatice- inclusiv prin tranziția către o energie curată -, de a proteja mediul și de a mări nivelul de calitate al acestuia și de a opri și a inversa declinul biodiversității. Prin programul LIFE au fost cofinanțate, până în prezent, peste 4500 de proiecte.

Mai multe informații: <http://lifeprogram.ro/>

PROGRAMUL ROSENC de Eficiență Energetică în Iluminat (PREEI)

Beneficiari eligibili: Autorități publice locale din România

Finanțator: Clusterul de Energii Sustenabile din România-ROSEN

Obiective: reducerea consumului de energie și a cheltuielilor anuale de întreținere cu iluminatul public stradal ale autorităților publice locale prin modernizarea și eficientizarea sistemelor de iluminat public stradal.

Obiectivul programului: Obiectivul general al programului este reducerea consumului de energie electrică și a costurilor anuale de întreținere cu iluminatul public stradal ale autorităților publice locale prin modernizarea și eficientizarea sistemelor de iluminat.

Scopul final al acestui program este reducerea cheltuielilor anuale cu iluminatul public stradal, cu 50-70%.

Mai multe informații: www.rosenc.ro

6.3 DIRECTII STRATEGICE DE DEZVOLTARE DURABILA A LOCALITATII GRATIA

SUMAR

1. **Introducere**
2. **Obiective**
3. **Direcții de dezvoltare**
4. **Prioritate 1. Dezvoltarea Infrastructurii**
 - a. Infiintarea rețelei de furnizare a gazului metan
 - b. Modernizarea rețelei de drumuri de exploatare agricola
 - c. Reabilitarea si modernizarea aleilor pietonale
 - d. Modernizarea accesului la proprietati și șanturi dalate
 - e. Dezvoltarea capacitatii de furnizare a apei potabile
 - f. Finalizarea modernizarii rețelei de iluminat public
 - g. Amenajarea teritoriului și creșterea accesului la utilități
5. **Prioritate 2. Protecția mediului**
 - a. Amenajarea spațiilor verzi și a unei zone deagrement
 - b. Împăduriri în zonele limitrofe
 - c. Combaterea eroziunii solului și amenajări hidrotehnice
 - d. Combaterea poluării aerului, solului și apelor
 - e. Amenajarea islazurilor comunale

6. Prioritate 3. Modernizarea infrastructurii pentru educație și cultură

- a. Reabilitarea și modernizarea Gradinita Gratia
- b. Echipamente din domeniul tehnologiei – IT mobile, respectiv tablete, echipamente si dispozitive necesare activității didactice pentru elevii și cadrele didactice din învățământul preuniversitar, comuna Gratia, judetul Teleorman
- c. Reabilitarea și modernizarea Scoala cu clasele I-VIII Gratia
- d. Intretinerea caminului cultural si activitati in cadrul acestuia
- e. Introducerea tehnologiei IT

7. Prioritatea 4. Modernizarea infrastructurii pentru servicii de asistență socială și sănătate

- a. Dezvoltarea serviciului de asistență socială
- b. Măsuri de îmbunătățire a actului medical-construire și dotare dispensar medical uman sau reabilitarea celui existent
- c. Înființarea unui centru de permanență medicală

8. Prioritate 5. Modernizarea serviciului administrației locale

- a. Întărire instituțională
- b. Informatizarea instituției
- c. Îmbunătățirea activității de siguranță publică
- d. Înființarea unui punct de informare al populației

9. Prioritate 6. Dezvoltare economică

- a. Industrie
- b. Agricultură
- c. Comerț
- d. Servicii
- e. Turism și agroturism

Introducere

Prezenta strategie de dezvoltare a comunei Gratia pentru perioada 2021-2027 este documentul prin care comuna Gratia își stabilește prioritățile de dezvoltare economică și socială pentru perioada sus menționată în scopul dezvoltării armonioase și a diminuării diferențelor de dezvoltare existente între mediul rural și mediul urban, precum și apropierea de nivelul existent în comunitățile similare ale Uniunii Europene.

Strategia va fi folosită de către Consiliul Local al Comunei Gratia în scopul stabilirii priorităților de finanțare, a volumului de finanțare necesar și a identificării resurselor financiare care pot fi utilizate pentru implementarea acestei strategii.

Direcțiile strategice de dezvoltare a comunei vor fi finanțate din fonduri ale Consiliului Local, Consiliului Județean Teleorman, fonduri naționale de la Guvernul României, fonduri de la Uniunea Europeană, Planul Național de Reziliență și Redresare, împrumuturi bancare și alte fonduri internaționale.

Principalele domenii de acțiune identificate sunt:

- dezvoltarea infrastructurii:
 - sector energie – rețele gaze
 - infrastructura de transport
- protejarea mediului:
 - stabilizare terenuri
 - spații verzi
 - împăduriri
 - combaterea eroziunii solului
 - amenajarea albiilor cursurilor de apă
 - combaterea poluării
- educație, cultură, artă:
 - unități de învățământ
 - cămine culturale
- asistență socială, sănătate
 - servicii sociale
 - sanatate
- administrație:
 - ordine și siguranță;

- organizare Primărie
- tehnico edilitara
- ținerea înregistrărilor: cadastru, contribuabili, etc.
- construcții, PUG
- managementul teritoriului
- amenajarea teritoriului
- informare norme UE, informare turistică, etc
- economie:
 - industrie
 - agricultură, silvicultură
 - comerț
 - servicii
 - turism
 - resurse umane

Prezenta strategie se referă doar la domeniile de intervenție în care are atribuții Consiliul Local, fiind excluse domeniile care nu cad în sarcina acestei instituții, cum ar fi activitățile private în domeniul economic. Aceste activități private pot fi însă sprijinite de către administrația locală, mai ales că în viitor vor aduce venituri la bugetul local.

Pentru implementarea anumitor măsuri este nevoie de o colaborare cu alte autorități locale vecine (din comunele Sîrbeni, Poeni, Purani, Roata de Jos) și cu Consiliul Județean Teleorman, precum și cu alte instituții abilitate. Este vorba mai ales de infrastructura mare, unde se impun colaborări cu diverși parteneri.

Consiliul Local al Comunei Gratia va stabili ordinea priorităților în funcție de resursele financiare disponibile.

Obiectivele strategiei de dezvoltare a Comunei Gratia

Strategia de dezvoltare a Comunei Gratia a fost elaborată pe baza nevoilor desprinse din analiza socio economică a comunei și din analiza SWOT.

Comuna Gratia are o poziție aparte în cadrul comunităților rurale datorită situației sale la limita Nordica a județului Teleorman, fapt ce presupune și distanțe mari față de reședința de județ, Alexandria (90 km) dar o distanță mai mică față de municipiul București (50 km). Migrația de la sat la oraș nu a fost un fenomen pe scară extinsă, astfel că acum comuna are o distribuție echilibrată a categoriilor populației, existând suficientă forță de muncă la nivel local, ceea ce nu se întâmplă în alte localități rurale. Ar mai fi de menționat că independența

față de agricultură și orientarea spre alte activități economice a făcut ca populația să aibă venituri mai ridicate față de alte comunități rurale. Toate aceste aspecte reprezintă avantaje care trebuie valorificate.

La nivelul comunei Gratia nu există numeroase rămăneri în urmă în toate domeniile (și în special în infrastructură), ceea ce constituie un punct forte pentru dezvoltarea viitoare a localității. Amintim că pe teritoriul localității există rețea de alimentare cu apă potabilă, rețea de canalizare iar străzile sunt asfaltate în totalitate

În acest context **obiectivul general al strategiei de dezvoltare a comunei Gratia constă în reducerea decalajelor față de oraș și îmbunătățirea calității vieții locuitorilor comunei prin asigurarea serviciilor publice absolut necesare** pentru apropierea standardului general de dezvoltare către nivelul unor comunități similare din Uniunea Europeană.

Obiective specifice:

- dezvoltarea și modernizarea infrastructurii fizice prin modernizarea drumurilor de exploatare agricolă, înființarea rețelei de gaz metan
- dezvoltarea și modernizarea infrastructurii sociale pentru îmbunătățirea calității vieții prin modernizarea infrastructurii de învățământ, cultură, sănătate și servicii sociale.
- stimularea dezvoltării economice în zonă pentru creșterea nivelului de trai al populației.

Directii de dezvoltare

Strategia de dezvoltare conține priorități și măsuri ce vor putea fi finanțate de la bugetul local, bugetul județean, fonduri naționale de la Guvernul României, fonduri de la Uniunea Europeană, Planul Național de Reziliență și Redresare, împrumuturi bancare și alte fonduri internaționale.

Pentru a accesa aceste fonduri europene trebuie îndeplinite mai multe condiții:

- - Trebuie luată în calcul posibilitatea de a obține credite bancare pentru a putea asigura cofinanțarea acestor proiecte și pentru a putea atrage fonduri cât mai mari în scopul rezolvării problemelor locale existente.
- - Trebuie elaborate documentații specifice (cum ar fi studii de fezabilitate) înainte de depunerea cererilor de finanțare; aceste documentații sunt destul de costisitoare, dar reprezintă o condiție absolut necesară pentru accesarea fondurilor, precum și o dovadă asupra necesității proiectului și a seriozității aplicantului.
- Este necesară pregătirea personalului pentru a elabora aceste cereri de finanțare.

Structura priorităților și a măsurilor de intervenție stabilite în această strategie este următoarea:

Prioritate 1. Dezvoltarea infrastructurii

- Componenta 1.1. Infiintarea rețelei de furnizare a gazului metan
- Componenta 1.2. Modernizarea rețelei de drumuri de exploatare agricola
- Componenta 1.3. Reabilitarea si modernizarea aleilor pietonale
- Componenta 1.4. Modernizarea cailor de acces la proprietati si santuri dalate
- Componenta 1.5 Dezvoltarea capacitatii de furnizare a apei potabile
- Componenta 1.6 Modernizarea iluminatului public pe toate strazile
- Componenta 1.7 Amenajarea teritoriului și creșterea accesului la utilități

Prioritate 2. Protecția mediului

- Componenta 2.1. Amenajarea spațiilor verzi și a unei zone de agrement
- Componenta 2.2. Împăduriri în zonele limitrofe
- Componenta 2.3. Combaterea eroziunii solului, desecări și amenajări albiei cursuri de apă, regularizări și alte lucrări hidrotehnice
- Componenta 2.4. Combaterea poluării aerului, solului și apelor
- Componenta 2.5. Amenajarea islazurilor comunale

Prioritate 3. Modernizarea infrastructurii pentru educație și cultură

- Componenta 3.1. Reabilitarea și modernizarea Gradinita Gratia
- Componenta 3.2. Reabilitare și modernizare Scoala cu clasele I-VIII Gratia
- Componenta 3.3. Echipamente din domeniul tehnologiei – IT mobile, respectiv tablete, echipamente si dispozitive necesare activității didactice pentru elevii și cadrele didactice din învățământul preuniversitar, comuna Gratia, judetul Teleorman
- Componenta 3.4. Activitati in cadrul caminului cultural
- Componenta 3.5. Introducerea tehnologiei IT

Prioritate 4. Modernizarea infrastructurii pentru servicii de asistență socială și sănătate

- Componenta 4.1. Dezvoltarea serviciului de asistență socială al primăriei
- Componenta 4.2. Îmbunătățirea sistemului medical la nivelul comunei prin construirea și dotarea unui nou dispensar uman sau prin reabilitarea celui existent
- Componenta 4.3 Înființarea unui centru de permanență medicală

Prioritate 5. Modernizarea serviciului administratiei locale

- Componenta 5.2. Informatizarea instituției și pregătirea personalului pentru utilizarea programelor informatice la registrul agricol, taxe și impozite, etc.
- Componenta 5.3. Îmbunătățirea activității de siguranță publică și organizarea sistemului de pază comunală și obștească

Compon

Componenta 5.4. Înființarea unui punct de informare a populației

Prioritate 6. Dezvoltare economică

Compon

Componenta 6.2. Agricultură

Componenta 6.4. Comerț

Componenta 6.5. Servicii

Componenta 6.6. Turism si agroturism

Prioritate 1. Dezvoltarea infrastructurii

Obiectivul acestei priorități constă în dezvoltarea și modernizarea infrastructurii în scopul îmbunătățirii condițiilor de viață pentru locuitorii comunei Gratia.

Componenta 1.1. Înființarea rețelei de furnizare a gazului metan

Obiectivul acestei priorități constă în dezvoltarea și modernizarea infrastructurii în scopul îmbunătățirii condițiilor de viață

La data redactării acestei strategii de dezvoltare ,comuna Gratia a depus pentru finanțare în cadrul Programului Operațional Infrastructură Mare, Axa prioritară 8 Sisteme inteligente și sustenabile de transport al energiei electrice și gazelor naturale ,proiectul cu titlul Înființare sistem distribuție gaze naturale în Comuna Gratia, ID 148969,în valoare de 36,466,441.02

Obiectivul general al proiectului este dezvoltarea unei rețele inteligente de distribuție a gazelor naturale în Comuna Gratia, județul Teleorman, în vederea alimentării consumatorilor casnici, obiectivelor social-culturale, comerciale si industriale din localitate. Rețea de distribuție gaze naturale de presiune medie, din PEHD100, SDR11, SR ISO 4437 va urma traseul drumurilor judetene DJ711 si DJ 611 urmand a se ramifica pe strazile comunale ale satelor apartinatoare Gratia, Draghinesti, Ciurari-Deal insumand o lungime aproximativă de 33,950 km, contribuind la atingerea indicatorului 2S134. Investiția va deservi un număr de 1148 de consumatori casnici, la care se adaugă 9 consumatori obiective social culturale (echivalentul a 27 de consumatori casnici), la un parametru de eficiență energetică CAPEX în prețuri constante fără TVA) / gospodărie conectată la rețeaua inteligentă de distribuție construită prin proiect) este de 5,364.28 euro fără TVA/gospodărie conectată.

Obiectivul componentei:

Iniințarea rețelei de gaz metan astfel încât acesta să fie la dispoziția oricărei gospodării din comuna Gratia.

Justificare

La nivel national, pentru anul 2030 au fost stabilite următoarele ținte :

- Extinderea rețelelor de transport și distribuție pentru energie electrică și gaze naturale în vederea asigurării accesului consumatorilor casnici, industriali și comerciali la surse sigure

de energie la prețuri acceptabile;

- Asigurarea securității cibernetice a platformelor de monitorizare a rețelelor de producție, transport și distribuție a energiei electrice și gazelor naturale;
- Decuplarea creșterii economice de procesul de epuizare a resurselor și de degradare a mediului prin sporirea considerabilă a eficienței energetice (cu minimum 27% comparativ cu scenariul de status-quo) și folosirea extinsă a schemei EU ETS în condiții de piață previzibile și stabile;
- Creșterea ponderii surselor de energie regenerabilă și a combustibililor cu conținut scăzut de carbon în sectorul transporturilor (autovehicule electrice), inclusiv combustibili alternativi;
- Asigurarea unui cadru de reglementare stabil și transparent în domeniul eficienței energetice în vederea atragerii investițiilor.

În momentul actual la nivelul comunei Gratia nu exista rețea de furnizare a gazului metan, cu toate că în apropierea centrului comunei, la cca 3 km se afla magistrala de transport gaz metan Ticleni-București.

Trebuie luată în calcul posibilitatea extinderii rețelei de gaz și în localitățile învecinate, fapt care poate crea noi locuri de muncă în Gratia. Astfel că trebuie încurajați agenții economici dornici să investească. În același timp trebuie spus că gazul metan va fi folosit numai pentru prepararea hranei, datorită costurilor ridicate ale acestuia. Și dacă acum încălzirea locuințelor se face exclusiv cu lemne, în viitor energia termică va proveni din surse diferite, inclusiv centrale termice pe bază de reziduuri rezultate în urma prelucrării lemnului.

Un punct tare al comunei Gratia în domeniu constă în existența conductelor de gaz metan pe raza sa, ceea ce presupune costuri mai reduse pentru înființarea rețelei și potențiale venituri din extinderea rețelei spre localitățile învecinate.

La solicitarea comunei Gratia a fost întocmit un studiu de fezabilitate pentru aceasta investiție .

În perspectiva reducerii resurselor lemnoase, alimentarea cu gaze naturale a localității este o prioritate a administrației locale, investiția necesară realizării infrastructurii neputând fi suportată de la bugetul local sau de către cetățeni

Componenta 1.2. Modernizarea drumurilor de exploatare agricolă

Justificare: La nivelul comunei Gratia infrastructura Agricolă este foarte puțin dezvoltată datorită neefectuării lucrărilor de investiții sau de reparații la drumurile care fac legătura între localitate și terenurile Agricole ale populației. Menționez că în comuna nu există forme de asociere în agricultură, terenurile fiind exploatate în mod individual de către proprietari.

Descrierea acțiunilor ce trebuie întreprinse:

- a. Este în sarcina Consiliului Local să se ocupe de modernizarea drumurilor de exploatare Agricolă . Modernizarea presupune asfaltarea sau pietruirea acestora .

Ordinea priorităților în modernizarea drumurilor va fi stabilită de către Consiliul Local.

- b. Amenajarea de căi de acces pentru animale și atelaje, căi care să evite drumul județean;

Componenta 1.3. Reabilitarea si modernizarea aleilor pietonale

Justificare

La momentul actual, urmare a modernizarii DJ 701 ,DJ 611 precum si a modernizarii strazilor din localitate,traficul rutier din localitate a cunoscut o foarte mare crestere,indesoebi dupa receptia lucrarilor de asfaltare a tronsonului de drum ce leaga comuna Gratia de Autostrada Bucuresti Pitesti. Circulatia pietonilor si a biciclistilor, datorita lipsei pe alocuri a trotuarelor, se desfasoara pe partea carosabila,ceea ce in conditiile actuale de trafic rutier reprezinta un foarte mare risc pentru sanatatea si integritatea corporala .

Descrierea actiunilor ce trebuiesc întreprinse:

Se va elabora studiu de fezabilitate care sa stabileasca sumele necesare pentru efectuarea acestei investitii

Se vor identifica sursele de finantare

Componenta 1.4. Modernizarea accesului la proprietati-santuri dalate

Justificare

Asa cum s-a mai mentionat in cuprinsul acestei strategii,toate strazile din localitate au fost modernizate(asfaltate) .Lucrarile de modernizare nu au cuprins inasa si construirea de cai de acces la proprietati.Comuna Gratia, din fonduri proprii a efectuat partial aceste lucrari ,prin montarea unor tuburi din teava corugata ,acoperite apoi cu pamint.Se impune turnarea unui strat de beton peste aceste tuburi ,precum si dalarea santurilor deja construite ,deoarece in timp acestea se astupa cu pamint.

Descrierea actiunilor ce trebuiesc întreprinse:

Se va elabora studiu de fezabilitate care sa stabileasca sumele necesare pentru efectuarea acestei investitii.

Se vor identifica sursele de finantare

Componenta 1.5. Dezvoltarea capacitatii de furnizare de apă potabila

Justificare:

În acest moment există rețea de alimentare cu apă în toată localitatea , locuitorii comunei utilizând și apa din fântâni. Datorită construirii de noi locuințe, consumul de apă a crescut ,de la inaugurarea rețelei în anul 2000,astfel ca în prezent nu este acoperit în totalitate necesarul de apă potabilă .Este imperios necesar să crească volumul de apă potabilă livrată populației, în condițiile în care există rezerve de apă. Datorită situației geografice a localității Gratia, o soluție de extindere ar fi și captarea apei potabile din puturile care au aparținut SC PETROM SA și care au fost transferate în patrimoniul comunei

Descrierea acțiunilor ce trebuie întreprinse:

- a) Prima măsură ce trebuie întreprinsă constă în comandarea unui studiu de fezabilitate a acestei lucrări către o firmă specializată
- b) Pe baza studiului de fezabilitate se vor căuta oportunități de finanțare.

Componenta 1.6. Finalizarea modernizării rețelei de iluminat public

Justificare

În momentul de față, la nivel de localitate, exista un numar de 250 de lampi de iluminat cu LED ,amplasate pe Drumul judetean care traverseaza comuna si pe strazile principale.Prin amplasarea acestor lampi ,consumul de energie electrica pentru iluminat si implicit cheltuielile efectuate din bugetul local pentru acest capitol s-au redus cu mai mult de 50% incepind cu anul 2015, an in care s-au montat aceste lampi.

Descrierea actiunilor ce trebuie întreprinse:

- a) Identificarea surselor de finantare
- b) Montarea de lampi de iluminat

Componenta 1.7. Amenajarea teritoriului și creșterea accesului la utilități

☐ Creșterea accesului la rețeaua de telefonie fixă, mobilă și internet pentru un număr cât mai mare de locuitori.

☐ Cadastrarea drumurilor comunale, agricole si a intregii comune

Obiectivul componentei

Planul Urbanistic General este în concordanță cu necesitățile de dezvoltare locală pentru perioada 2021-2027.

Justificare:

La momentul actual PUG este definitivat

A fost identificată ca o necesitate includerea tuturor mențiunilor impuse de dezvoltarea locală.

Legat de condițiile de locuit, la nivelul comunei sunt un număr de 1 158 de locuințe,marea majoritate fiind din caramida si sau BCA , neexistând clădiri din chirpici, majoritatea având doar parter. Fondul construit se păstrează într-o stare destul de bună, relativ la starea fizică a clădirilor, datorită materialelor utilizate.

Este evident că în viitorul apropiat trebuiesc întreprinse măsuri de reabilitare termică a clădirilor construite după 1950 și în acest sens trebuie derulat un program de informare a populației, care să includă și facilitățile pe care le acorda statul român.

Descrierea activităților ce trebuiesc întreprinse:

- a) Implicarea populației prin consultări directe în legătură cu managementul teritoriului;
- b) Informarea populației cu privire la programele naționale în domeniul locuințelor;
- c) Reabilitarea termică a clădirilor;
- d) Reactualizarea datelor existente în conformitate cu liniile de dezvoltare planificate;
- e) Definitivarea planurilor urbanistice;

Prioritate 2. Protecția mediului

Obiectivul general al acestei priorități îl reprezintă preservarea mediului înconjurător și combaterea poluării în concordanță cu cerințele existente în Europa. Neîndeplinirea condițiilor de mediu conform standardelor poate atrage sancțiuni importante. În același timp, deși sumele necesare combaterii poluării sunt în general foarte mari, există oportunitatea fondurilor externe într-un domeniu foarte sensibil. Protecția mediului poate pune în valoare și potențialul turistic al zonei.

Componenta 2.1. Amenajarea spațiilor verzi și a unui loc de agrement

Obiectivul componentei

Îmbunătățirea calității vieții și creșterea gradului de confort pentru populația comunei Gratia prin amenajarea spațiilor verzi din comună

Justificare:

Din analiza nevoilor și a potențialului efectuată la nivel de comună s-au desprins următoarele necesități:

- amenajarea de noi spații verzi în interiorul localității ,pe lângă celelalte două existente, care să cuprindă și un loc de joacă pentru copii;
- crearea unei zone de agrement pentru potențialii turiști, vizitatori ai pensiunilor agroturistice care vor fi construite, eventual zonă de agrement cu lac artificial pentru pescuit sportiv, călărie, expoziție artizanat, spectacole, datini și obiceiuri, etc.;
- promovarea unui proiect comunitar de amenajări de spații verzi în gospodăriile populației;
- realizarea unor spații verzi de-a lungul drumurilor de acces în comună.

Pe termen lung, efectuarea activităților de îmbunătățire a infrastructurii va obliga regândirea și constientizarea populației locale cu privire la amenajarea spațiilor verzi, atât cele situate pe proprietate publică, cât și cele situate pe proprietate privată, adică curțile oamenilor.

Descrierea acțiunilor ce trebuie întreprinse:

- a) Elaborarea unui proiect comunitar de amenajare a spațiilor verzi;
- b) Acțiuni de educare a populației în domeniu;
- c) Stabilirea unui regulament de amenajare a curților private, cu reglementări privitoare la penalizări;
- d) Consultarea populației cu privire la locațiile spațiilor de joacă și de agrement;
- e) Identificarea potențialelor firme interesate să investească în zona de agrement pentru pescuit sportiv și agroturism;
- f) Identificarea altor resurse financiare pentru finanțarea acestor acțiuni;
- g) Amenajarea efectivă;
- h) Amenajarea zonei de agrement pentru pescuit sportiv și agroturism prin construirea de parteneriate public privat. (încheierea de contracte ferme cu agenții economici care vor investi);

Componenta 2.2. Împăduriri în zonele limitrofe

Descrierea acțiunilor ce trebuie întreprinse:

- a) elaborarea unui studiu pentru a identifica măsurile ce trebuie întreprinse;
- b) identificarea resurselor financiare potențiale pentru întreprinderea măsurilor;
- c) reabilitări de păduri;
- d) realizări de împăduriri;

Componenta 2.3. Combaterea eroziunii solului, amenajări albiei cursuri de apă, regularizări, desecări și alte lucrări hidrotehnice

Justificare

Pe raza comunei Gratia există 2 cursuri de apă specifice zonei , respectiv, cu debite mari în perioadele ploioase și cu debite mici în perioadele secetoase. Cele doua cursuri de apa sint Dimbovnic, respectiv Jirnov .

Descrierea acțiunilor ce trebuie întreprinse:

- a) efectuarea unui studiu hidrogeologic pentru a identifica problemele comunei în domeniul sus menționat;
- b) identificarea resurselor financiare potențiale pentru rezolvarea problemelor din domeniu.
- c) întreprinderea acțiunilor ce se impun.

Componenta 2.4. Combaterea poluării aerului, solului și apelor

Obiectivul componentei

Reducerea poluării aerului, apei și solului pe raza comunei Gratia.

Justificare

Comuna Gratia este relativ ferită de factorii poluatori. Apa, aerul și solul sunt relativ curate și cu calități chimice corespunzătoare. În pofida acestei situații este necesară o monitorizare a evoluției mediului înconjurător relativ la poluare.

Prin Construirea platformei de gunoi de grajd prin Fonduri alocate de Ministerul Mediului ,s-a redus considerabil riscul de poluare provocat de dejectiile animale, acestea fiind depozitate pe aceasta platforma .

Descrierea acțiunilor ce trebuie întreprinse:

- a) Menținerea calității mediului;
- b) Realizarea unui sistem integrat pentru prevenirea și controlul poluării;
- c) Activități de informare și de educare a populației.

Componenta 2.5. Amenajarea pășunilor comunale

Obiectivul componentei:

Creșterea valorii economice a pășunilor și islazurilor de pe raza comunei.

Justificare

Comuna Gratia are o suprafață de 393 hectare de pășune. Absența investițiilor financiare în activități de întreținere și reabilitare a pășunilor au contribuit la degradarea acestor suprafețe. Acest fapt a contribuit la reducerea potențialului economic al pășunilor. În scopul creșterii calității economice și a valorificării superioare a acestor suprafețe se impun câteva măsuri urgente.

Descrierea activităților ce trebuie întreprinse:

- a) efectuarea unui studiu pentru a vedea gradul de afectare al suprafețelor de pășune și măsurile ce trebuie întreprinse pentru remedierea situației;

- b) identificarea resurselor financiare necesare pentru aceste acțiuni;
- c) c)găsirea de agenți economici care să utilizeze pășunile și să contribuie financiar la finanțarea acțiunilor de întreținere;
- d) efectuarea de lucrări de întreținere a pășunilor.

Prioritate 3. Modernizarea infrastructurii pentru educație și cultură

Educația stă la baza dezvoltării ființei umane și datorita acestui fapt trebuie create condițiile pentru desfășurarea unui act educațional de calitate și pentru păstrarea și atragerea oamenilor pregătiți în domeniul educațional. Numai așa putem vorbi de o dezvoltare armonioasă.

Componenta 3.1. Reabilitarea și modernizarea Gradinița Gratia

- La data întocmirii prezentei strategii ,comuna Gratia are întocmită documentația necesară pentru obiectivul de investiții REABILITARE IN VEDEREA EFICIENTIZARII ENERGETICE Gradinița Gratia" ,proiect care va fi depus spre finanțare la Administratia Fondului pentru Mediu, în cadrul programului privind creșterea eficienței energetice și gestionarea inteligentă a energiei în clădirile cu destinație de unități de învățământ, deîndată ce sesiunea de depunere de proiecte va fi deschisă, respective data de 8 iulie 2021.

Obiectul Programului vizează modernizarea clădirilor publice cu destinație de unități de învățământ, prin finanțarea de activități/acțiuni specifice realizării de investiții pentru creșterea performanței energetice a acestora, respectiv: – îmbunătățirea izolației termice a anvelopei clădirii (pereți exteriori, ferestre și uși, planșeu peste ultimul nivel, planșeu peste subsol), a șarpantelor și învelitorilor; precum și a altor elemente de anvelopă care închid spațiul climatizat al clădirii; – introducerea, reabilitarea și modernizarea, după caz, a instalațiilor pentru prepararea, distribuția și utilizarea agentului termic pentru încălzire și a apei calde de consum, a sistemelor de ventilare și climatizare, a sistemelor de ventilare mecanică cu recuperarea căldurii, inclusiv sisteme de răcire pasivă, precum și achiziționarea și instalarea echipamentelor aferente și racordarea la sistemele de încălzire centralizată, după caz; – utilizarea surselor regenerabile de energie; – implementarea sistemelor de management energetic având ca scop îmbunătățirea eficienței energetice și monitorizarea consumurilor de energie (de exemplu, achiziționarea, instalarea, întreținerea și exploatarea sistemelor inteligente pentru gestionarea și monitorizarea oricărui tip de energie pentru asigurarea condițiilor de confort interior); – înlocuirea corpurilor de iluminat fluorescent și incandescent cu corpuri de iluminat cu eficiență energetică ridicată și durată mare de viață, tehnologie LED, cu respectarea normelor și reglementărilor tehnice; – optimizarea calității aerului interior prin ventilație mecanică cu unități individuale sau centralizată, după caz, cu recuperare de energie termică pentru asigurarea necesarului de aer proaspăt și a nivelului de umiditate, care să asigure starea de sănătate a utilizatorilor în spațiile în care își desfășoară activitatea;

Baza materială a învățământului din Gratia în general satisface cerințele pentru derularea unui proces educațional corespunzător, mai puțin Grădinița din satul Gratia .

Componenta 3.2. Reabilitare și modernizare Școala cu clasele I-VIII Gratia

Obiectivul general al proiectului este reprezentat de realizarea condițiilor pentru o educație de calitate în comuna Gratia și creșterea gradului de participare la nivelul învățământului obligatoriu a copiilor din mediul rural. Nivelul de educație este factor-cheie al dezvoltării naționale, deoarece determină în mare măsură activitatea economică și productivitatea, precum și mobilitatea forței de muncă, creând premisele, pe termen lung pentru existența unui nivel mai ridicat de trai și de calitate a vieții.

Obiectivele specifice al proiectului:

1. Realizarea unei infrastructuri școlare corespunzătoare prin reabilitarea și modernizarea clădirii existente Școlii Gimnaziale Gratia
2. Asigurarea facilităților necesare pentru programul de tip ”Școală după școală”, contribuind la îmbunătățirea rezultatelor școlare și la o rată de tranziție mai mare către nivelurile superioare de educație.
3. Scăderea ratei de abandon școlar în rândul elevilor din ciclul gimnazial din comuna Gratia

Măsuri ce vor fi întreprinse

- a) Identificarea resurselor financiare necesare și stabilirea volumului acestora: există fonduri disponibile pentru astfel de investiții la Ministerul Educației și în acest sens trebuie menținută o legătură permanentă cu Inspectoratul Școlar Teleorman pentru accesarea fondurilor;
- b) Dotarea cu materiale didactice
- c) Lucrări de reabilitare a clădirii , inclusiv asigurarea sistemului modern de utilități.

Componenta 3.3. Dotare cu echipamente mobile din domeniul tehnologiei informației necesare desfășurării activității didactice

La data redactării prezentei strategii , comuna Gratia a depus spre finanțare proiectul

"Dotare cu echipamente mobile din domeniul tehnologiei informației de tipul tabletelor școlare precum și a altor echipamente/dispozitive electronice necesare desfășurării activității didactice în mediu on-line, în comuna Gratia, județul Teleorman" – derulat prin Ministerul Fondurilor Europene, Programul Operațional Infrastructură Mare 2014-2020, Programul Operațional Competitivitate, Axa prioritară 2 - Tehnologia Informației și Comunicațiilor (TIC) pentru o economie digitală competitivă, Prioritatea de investiții 2c. Consolidarea aplicațiilor TIC pentru e-guvernare, e-învățare, e-incluziune, e-cultură, e-sănătate, Obiectiv Specific OS 2.4 - Creșterea gradului de utilizare a Internetului, Acțiunea 2.3.3 – Îmbunătățirea conținutului digital și a

infrastructurii TIC sistemice în domeniul e-educație, e-incluziune, e-sănătate și e-cultură –
SECȚIUNEA E-EDUCAȚIE

Obiectivul principal al proiectului este reprezentat de asigurarea accesului elevilor la procesul de învățare în mediul on-line din comuna Gratia, județul Teleorman prin achiziția de echipamente din domeniul tehnologiei – IT mobile, respectiv tablete, echipamente și dispozitive necesare activității didactice pentru elevii și cadrele didactice din învățământul preuniversitar.

Obiectivele specifice ale proiectului 1. Creșterea gradului de utilizare a internetului de către elevii Școlii generale Gratia, județul Teleorman prin achiziția unui număr de 143 de tablete cu acces inclus la internet pentru a fi utilizate de către elevi și a unui număr de 9 laptopuri și 9 camere web și 9 table interactive pentru dotarea a 9 săli de clasă și utilizarea acestora de către cadrele didactice necesare desfășurării activității didactice în mediu on-line astfel încât să se asigure în bune condiții desfășurarea activităților didactice în anul școlar 2020-2021, în termen de maxim 30 de zile de la publicarea anunțului simplificat de achiziție echipamente. 2. Prevenirea abandonului școlar pentru un număr 106 de elevi (42 elevi din ciclul gimnazial și 64 elevi din ciclul primar) din cauza situației defavorizate în care aceștia se găsesc, în sensul imposibilității achiziționării de echipamente IT cu conexiune la internet pe o perioadă de 24 de luni de la momentul livrării echipamentelor, pentru participarea la procesul de învățare on line. 3. Dotarea a 9 săli de clasă din cadrul Școlii gimnaziale Gratia cu echipamente IT pentru susținerea activităților didactice desfășurate în mediul on-line (9 laptopuri, 9 camere web, 9 table interactive)

Componenta 3.4. Intretinerea caminului cultural si activitati in cadrul acestuia

Obiectivul componentei

Îmbunătățirea calității vieții locuitorilor comunei Gratia prin asigurarea de alternative de petrecere a timpului liber și revitalizarea culturii și tradițiilor locale, inclusiv activități suport pentru dezvoltare comunitară.

Justificare:

La nivelul comunei și nu numai, domeniul cultural a traversat o perioadă dificilă în ultimul timp, fapt care a condus la o pierdere a spiritului de comunitate, la o îndepărtare a oamenilor între ei și la pierderea unei părți din vechile tradiții culturale ale comunității. În condițiile subfinanțării culturii, instituțiile de cultură au fost implicate într-un proces de restrângere a activității.

În comuna Gratia există un cămin cultural reabilitat și modernizat .

Autoritățile locale vor trebui să regândească activitatea culturală pentru a se adapta la noile cerințe ale populației, în sensul că locațiile existente ar trebui să fie folosite și pentru activități de informare publică (de genul fonduri structurale pentru întreprinzători și pentru dezvoltare rurală) sau transformarea locațiilor și adaptarea acestora la activități sociale de genul transformare în centru social. Spunem acest lucru deoarece autoritățile nu vor putea susține singure activitatea culturală și atunci această activitate va trebui regândită în sensul colaborării și încheierii de parteneriat public privat prin care anumite activități să fie administrate în comun și în acestea să se desfășoare activități private de interes pentru comună, cum ar fi o sală de internet, un punct de informare, etc.

Descrierea activităților ce trebuie să se întreprindă:

- a) Identificarea agenților economici interesați în construirea de parteneriate pentru susținerea activităților culturale și cointeresarea acestora pentru investiții în infrastructură;
- b) Identificarea surselor de finanțare;
- c) Implicarea cultelor în dezvoltarea vieții spirituale și sociale a localității – eventual darea în administrare către parohii a anumitor locații, cu îndeplinirea anumitor condiții.
- d) Stabilirea unui calendar anual al activităților culturale pe raza comunei Gratia, precum și a bugetului corespunzător, identificarea surselor de finanțare, inclusiv private;
- e) Înființarea unui punct de informare pe teme de interes pentru locuitorii comunei: fonduri structurale, finanțări, legislație, asistență și consultanță în întocmirea cererilor de finanțare, etc.;
- f) Cuplarea activităților culturale cu cele sociale – alocarea unor spații din căminul cultural pentru activități sociale, fondurile guvernamentale și cele externe pentru domeniul social fiind mult mai numeroase decât pentru domeniul cultural, dar accesarea acestora implicând existența unor dotări și spații minimale pentru activități sociale.

Componenta 3.5. Introducerea tehnologiei IT

Obiectivul Componentei

Îmbunătățirea calității vieții locuitorilor comunei prin introducerea tehnologiei IT în fiecare unitate publică și în cât mai multe gospodării private.

Justificare

Îmbunătățirea calității vieții locuitorilor comunei necesită introducerea tehnologiei IT, atât în instituțiile publice (primarie, școli, cămine culturale, etc.), cât și în gospodăriile populației. Existența rețelei de cablu TV ușurează introducerea Internetului la nivelul localității. Autoritățile locale pot face demersuri în acest sens, iar achiziția de computere de către populație în viitorul apropiat va cunoaște o expansiune puternică, mai ales datorită solicitărilor populației școlare.

Creșterea gradului de informatizare a gospodăriilor populației înseamnă o începere a acestui proces încă din școala primară și în acest sens este datoria autorităților locale să asigure condițiile necesare în școli.

Descrierea activităților ce trebuie să se întreprindă:

- a) analiza situației actuale și a necesarului în ceea ce privește dotarea cu echipamente IT;
- b) identificarea surselor de finanțare pentru dotarea necesară;

- c) informatizarea serviciilor oferite cetățenilor de către primărie (registru agricol, taxe și impozite, evidența populației, etc.);
- d) coordonarea cu alte activități a acestui domeniu – înființarea punctului de informare și conectarea sa la surse de informare locale, județene și naționale;

Prioritate 4. Modernizarea infrastructurii pentru servicii de asistență socială și sănătate

Sănătatea este o componentă extrem de importantă în dezvoltarea unei comunități, iar asistență socială este veriga care face legătura cu persoanele aflate în dificultate.

Polarizarea averilor va duce în viitor la creșterea nevoilor de asistență socială și, din păcate, sistemul de asistență socială din România prezintă grave lacune, neexistând infrastructura de servicii, în absența furnizorilor de servicii sociale. Obiectivul acestei priorități constă în modernizarea infrastructurii pentru servicii de sănătate și crearea premizelor pentru apariția infrastructurii de asistență socială.

Componenta 4.1. Dezvoltarea serviciului de asistență socială al primăriei, înființarea unui cămin de bătrâni, înființarea unei cantine sociale și sistem de îngrijire la domiciliu

Obiectivul componentei

Îmbunătățirea situației sociale a grupurilor dezavantajate din comuna și diversificarea gamei de servicii sociale oferite.

Justificare

Primăria Gratia are în acest moment un serviciu public de asistență socială acreditat, având un număr de 5 salariați, dintre care un coordonator al centrului de zi pentru copii și un asistent medical comunitar.

Dintr-o analiză sumară se constată o pondere ridicată a populației în vârstă și din acest motiv serviciile vor fi canalizate spre îngrijiri la domiciliu și spre realizarea unui azil de bătrâni.

În comuna funcționează un centru de zi pentru copii aflați în situații de risc, proiect finanțat de Ministerul Muncii, cu rolul de a preîntâmpina deviația juvenilă, centru în care elevii își fac temele, fiind asistați în acest sens, și au facilități de petrecere a timpului liber: calculator, internet, tv, precum și o masă caldă oferită la prânz. De asemenea, copiilor din centru li se acordă consiliere psihologică.

Tot în domeniul asistenței sociale, la nivelul comunei Gratia este în derulare proiectul Sunt

mândru că sunt bunic, Cod POCU 127719, prin care se asigură zilnic masa caldă unui număr de 25 de persoane cu vârsta de peste 65 de ani aflate într-o situație socială precară. Tot în cadrul acestui program finanțat de Uniunea Europeană se asigură servicii de consiliere psihologică, analize medicale, activități suport în gospodărie pentru persoanele în vârstă cuprinse în proiect.

Descrierea activităților ce trebuie să se întreprindă:

- a) Dezvoltarea serviciului public de asistență socială
- b) efectuarea unei analize a nevoilor de asistență socială la nivelul comunei;
- c) identificarea actorilor locali cu potențial de dezvoltare a serviciilor sociale (parohii, culte, ONG-uri) și construirea de parteneriate pentru dezvoltarea serviciilor sociale;
- d) elaborarea unui plan de servicii sociale la nivel de comunitate;
- e) identificarea surselor potențiale de finanțare: Ministerul Muncii și fonduri europene;
- f) înființarea unui cămin de bătrâni;
- g) înființarea serviciului pentru îngrijiri la domiciliu;

Componenta 4.2. Măsurile de îmbunătățire a actului medical

Obiectivul componentei

Îmbunătățirea stării de sănătate a populației din comuna prin creșterea calității actului medical.

Justificare

Actualmente infrastructura de sănătate a comunei nu răspunde cerințelor din punct de vedere material deoarece în ultimii ani nu s-au mai investit fonduri în acest domeniu, ceea ce a dus la degradarea bazei materiale și la scăderea calității actului medical.

Localitatea Gratia, cu aproximativ 2909 de persoane, este deservită de 1 medic generalist și 1 asistent medical. Există un dispensar uman cu cabinet de medicină generală de familie și un cabinet stomatologic (care nu funcționează permanent). Există și o farmacie. De asemenea, în cadrul Primăriei există un asistent medical comunitar.

Această bază materială este insuficientă și se impun măsuri complexe de îmbunătățire. În același timp trebuie identificați parteneri pentru externalizarea serviciilor medicale și acestora trebuie să li se creeze condiții în acest sens (locuințe de serviciu, alte stimulente, etc).

Descrierea activităților ce trebuie să se întreprindă:

- a) efectuarea unui studiu de fezabilitate pentru modernizarea si dotarea cu aparatura medicala a imobilului cu destinatie de cabinet medical sau pentru construirea unui nou sediu cu destinație de dispensar uman .
- b) identificarea surselor potențiale de finanțare pentru implementarea acțiunilor în domeniul medical;
- c) Elaborarea unui program complex de asigurare a securității umane față de expunerea la riscul de îmbolnăvire;
- d) Identificarea de potențiali actori interesați în dezvoltarea sectorului medical la nivel de comună și stimularea lor;
- e) Program de educație a populației în domeniul vizat pentru adoptarea unui mod de viață sănătos;

Prioritate 5. Modernizarea serviciului administrației locale

Furnizarea unor servicii mai bune către populație implică îmbunătățirea actului de administrare a localității. Acest fapt implică modernizarea infrastructurii fizice (cladiri, echipamente, etc.) și pregătirea permanentă a personalului pentru a putea face față cerințelor. Implementarea acestor măsuri implică costuri și este în sarcina autorităților locale să identifice modalitățile de finanțare și să vadă dacă aceste investiții aduc și profituri, cum ar fi accesarea de fonduri externe, etc.

Componenta 5.1. Întărire instituțională

Obiectivul componentei

Îmbunătățirea calității serviciilor oferite de administratia publică locală întărirea capacității instituționale -modernizarea infrastructurii fizice și pregătirea personalului.

Justificare

Primăria Comunei Gratia are 14 salariați, iar consiliul local are 11 consilieri. Organizarea propriu zisă este similară cu a celorlalte localități rurale. În condițiile aderării la Uniunea Europeană se impun măsuri de modernizare, atât a bazei materiale, cât și a serviciilor. Printre punctele tari ale instituției notăm faptul că există un program de perfecționare continuă a personalului primăriei, iar accesul la informație este facil în condițiile în care primăria are acces la informații datorită accesului la internet. Se poate astfel beneficia de multitudinea de programe de training care se vor derula în perioada următoare pentru specialiștii din mediul rural, mai ales în domeniul programelor de dezvoltare a localităților rurale. Primăria dispune de o dotare tehnică minimă pentru

furnizarea serviciilor, dar această dotare materială va trebui îmbunătățită pentru a fi în concordanță cu necesitățile actuale.. Vor trebui accesate fondurile destinate modernizării administrației locale pentru a ușura bugetul local de cheltuieli suplimentare.

Descrierea activităților ce trebuiesc întreprinse:

- a) Programe de dotare și întărire instituțională a administrației publice;
- b) Racordarea instituțiilor, a agenților economici și a populației la sistemele actuale de comunicare;
- c) Identificarea oportunităților și derularea unor programe de perfecționare profesională continuă a personalului din administrația publică în corelație cu exigențele impuse de creșterea autonomiei în administrația publică locală și cu exigențele pentru executarea sarcinilor de serviciu;
- d) Programe de constituire și dezvoltare a bazei de utilaje și echipamente pentru intervenții în cazuri de forță majoră – identificarea surselor potențiale de finanțare;
- e) Programe de constituire și dezvoltare a bazei de utilaje și echipamente pentru lucrări de investiții și exploatare a patrimoniului comunei – identificarea surselor de finanțare;
- f) Elaborarea de propuneri de proiecte pentru finanțări din fondurile destinate modernizării administrației locale;
- g) Întărirea instituțională a Primăriei pentru realizarea unei activități performante a actului de administrare;
- h) Dezvoltarea sistemelor de comunicare cu comunitatea pentru creșterea participării cetățenilor la viața comunei – stabilirea unor modalități de consultare a cetățenilor;

Componenta 5.2. Informatizarea instituției și pregătirea personalului pentru utilizarea programelor informatice la registrul agricol, taxe și impozite, etc.

Obiectivul componentei

Îmbunătățirea calității serviciilor oferite de administrația publică locală prin utilizarea tehnologiei IT în activitatea curentă.

Justificare

Neaplicarea programelor informatizate duce la pierderi importante de timp, atât pentru contribuabili, cât și pentru angajații primăriei, o menținere a înregistrărilor necorespunzătoare și în general o calitate scăzută a serviciilor administrației. Se impune ca o necesitate utilizarea programelor informatice pentru menținerea înregistrărilor (registru agricol, cadastru, și pregătirea personalului propriu pentru utilizarea acestor programe. Implementarea acestor programe informatice ar contribui și la obținerea unor date mult mai clare și actualizate la nivel de comună, fapt care ar permite și analize mai bune și elaborarea unor măsuri de intervenție corespunzătoare.

Descrierea activităților ce trebuie să se întreprindă:

- a) analiza nevoilor pentru implementarea programelor informatice;
- b) identificarea furnizorilor de programe informatice;
- c) pregătirea personalului propriu al primăriei pentru utilizarea programelor informatice;
- d) achiziționarea și dotarea cu echipamente IT;
- e) achiziționarea programelor informatice;

Componenta 5.3. Îmbunătățirea activității de siguranță publică

Obiectivul componentei

Modernizarea activității de ordine și siguranță publică – îmbunătățirea infrastructurii fizice.

Justificare

În acest moment, la nivelul comunei Gratia există un sediu de poliție și 4 persoane angajate, respectiv, un șef de post și 2 agenți de poliție

Există un serviciu de intervenție pentru calamități, dar nu există un sistem de pază comunală și obștească. În condițiile date activitatea de ordine și siguranță nu se desfășoară la parametrii doriți.

Din acest motiv se impune o intervenție rapidă în domeniu.

Descrierea activităților ce trebuie să se întreprindă:

- a) implementarea unui sistem de supraveghere video în comuna ;
- b) derularea unor campanii de educare a populației în spiritul respectării legii.

Componenta 5.4. Înființarea unui punct de informare a populației

Obiectivul componentei

Aducerea informației europene și guvernamentale în fața populației locale în scopul fructificării oportunităților legate de integrarea în Uniunea Europeană – accesare de fonduri structurale.

Justificare

La nivel de comună se constată ca o necesitate înființarea unui punct de informare a populației pe diverse teme, începând cu cele legate de administrarea locală propriu zisă și continuând cu oportunitățile care se deschid către comunitate odată cu aderarea la Uniunea Europeană. Acest punct de informare nu trebuie să fie amenajat în sediul Primăriei, el poate fi amenajat și în sediul Căminului Cultural, dar necesită o dotare minimă (computer, imprimantă, copiator, acces telefon și internet.

Accesarea fondurilor europene va însemna un volum de muncă uriașă în scrierea și implementarea proiectelor de dezvoltare, astfel ca acest compartiment va trebui suplimentat cu personal. Asta nu înseamnă cheltuieli suplimentare deoarece salariile implicate vor putea fi acoperite prin proiecte. Rolul persoanelor implicate este de a permite accesul oricărui cetățean la oportunitățile care există. Tot acest departament poate întocmi proiecte de finanțare pentru administrația locală, dar și pentru cetățenii comunei, în scopul absorbției fondurilor comunitare și în special al fondurilor de dezvoltare agricolă – deschidere de noi afaceri, infrastructură rurală, etc. Această activitate prestată către terți poate fi sursa de venit, dar în primul rând poate aduce sume importante sub forma de finanțare nerambursabilă în comunitatea locală. În condițiile în care vor fi fonduri numeroase pentru dezvoltare rurală, primăria însăși ar trebui să construiască un compartiment puternic și funcțional din 2-3 persoane pentru accesarea de fonduri și pentru derularea proiectelor.

Descrierea activităților ce trebuie îndeplinite:

- a) înființarea unui punct de informare pentru locuitorii comunei;
- b) dotarea acestui punct și alegerea personalului;
- c) pregătirea personalului și participarea la diverse sesiuni de training;
- d) sesiuni de informare a locuitorilor comunei;
- e) elaborarea de propuneri de finanțare;
- f) implementarea proiectelor;

Prioritate 6. Dezvoltare economică

Obiectivul acestei priorități constă în ridicarea nivelului de trai al populației prin îmbunătățirea condițiilor de dezvoltare economică a comunei Gratia. Este evident că de activități aducătoare de venit nu se ocupă administrația locală, ci agenții economici, însă administrația poate sprijini dezvoltarea economică prin acordarea de diverse stimulente.

Componenta 6.1. Industrie

Obiectivul componentei:

Crearea condițiilor necesare pentru dezvoltarea industriei prin atragere de investitori, fapt care va conduce la creșterea numărului de locuri de muncă, creșterea veniturilor populației și îmbunătățirea standardului de viață al populației.

Justificare

Pe plan local există un potențial deosebit de dezvoltare a unei industrii de valorificare a resurselor locale. În plus, există și forță de muncă necesară. Lipsesc însă fondurile necesare pentru investiții de start-up, dar programul european de dezvoltare rurală include fonduri pentru deschiderea de mici activități economice în mediul rural, cum ar fi brutărie, fabrică de lapte, etc.

Din punct de vedere industrial firmele de pe raza comunei desfășoară activități în principal în domeniile construcții, transporturi, prestări servicii

Pentru a crește veniturile la bugetul local, trebuie atrase și alte firme care să și stabilească locația pe raza comunei, profitând de avantajul existenței forței de muncă a nivelului de salarizare mai scăzut față de zonele urbane. De exemplu, firmele de confecții își vor schimba locațiile în viitor, orientându-se către mediul rural, unde există forță de muncă.

Vor trebui însă acordate anumite avantaje (acces la utilități, nivelul taxelor și impozitelor, etc.) pentru a atrage potențialii investitori, iar în faza inițială cheltuielile legate de aceste avantaje vor fi mai mari decât veniturile, în condițiile în care extinderea rețelei de utilități este costisitoare.

Pe de altă parte, pentru populația comunei trebuie create condițiile de dezvoltare de mici afaceri și aici considerăm că stă cheia dezvoltării localității Gratia. Si în acest sens trebuie stimulat spiritul antreprenorial prin organizarea unor forme de pregătire, activități care sunt finanțate prin numeroase proiecte. În același timp informația despre afaceri trebuie să ajungă la localnici deoarece există numeroase oportunități de finanțare pentru diverse afaceri și pentru sprijinirea întreprinzătorilor la start. Fondurile europene au de asemenea o componentă pentru IMM-uri.

Descrierea activităților ce trebuie întreprinse:

- a) identificarea de potențiali investitori în zonă, contactarea lor și efectuarea unor oferte;
- b) promovarea spiritului antreprenorial în rândul populației comunei prin organizarea a diverse forme de pregătire în domeniu;
- c) informarea populației cu privire la oportunitățile de finanțare pentru dezvoltarea industrială;

Componenta 6.2. Agricultură

Scopul intervenției este acela de a contribui la dezvoltarea unei agriculturi competitive, durabile, bazată pe inițiativă privată, pentru a proteja patrimoniul natural al localității. Acest lucru se poate realiza prin:

- Modernizarea exploatațiilor agricole;
- Sprijinirea fermelor agricole de semi-subzistență;
- Sprijin pentru crearea și dezvoltarea de micro-întreprinderi;
- Diversificarea producției, ajustarea profilului, nivelului și calității producției la cerințele pieței, inclusiv a celei ecologice;
- Politici de marketing eficiente în domeniul agriculturii;
- Activități agricole diversificate și generatoare de venit la bugetul local;
- Îmbunătățirea veniturilor întreprinderilor sprijinite prin creșterea valorii adăugate a produselor agricole;
- Încurajarea înființării grupurilor de producători din sectorul agricol și silvic în vederea obținerii de produse de calitate care îndeplinesc standardele comunitare, prin aplicarea unor tehnologii de producție unitare;

Obiectivul componentei

Creșterea productivității în sectorul agricol și reducerea populației ocupate în agricultura de subsistență.

Justificare

La nivelul comunei populația ocupată în agricultură este destul de redusă. Populația crește animale în gospodării pentru obținerea unor produse pentru consumul propriu.

Productivitatea în gospodăriile țărănești este foarte scăzută din mai multe motive, printre care imposibilitatea de a cultiva pe suprafețe mari (care nu există), absența dotărilor, clima secetoasă, precum și solurile, nefavorabile unei agriculturi intensive.

Se impun mai multe măsuri pentru apropierea agriculturii de nivelul existent în Uniunea Europeană. Administrația locală are un rol important în informarea populației cu privire la cerințele UE în domeniul agricol și de stimulare a întreprinzătorilor interesați să investească în acest domeniu.

În plus, vor exista numeroase posibilități de finanțare în domeniu. Sectorul agricol va suferi schimbări radicale în următorii ani, iar pentru localnici vor trebui investiții masive pentru a putea face față concurenței.

Un alt domeniu este cel al amenajărilor de sere și solarii, nefructificat până în prezent. Dar adevărata provocare o reprezintă activități noi, cum ar fi creșterea prepelițelor,

ciupercării și alte activități de acest gen, pentru care însă nu există expertiză.

Descrierea activităților ce trebuie să se întreprindă:

- a) informarea populației cu privire la reglementările în domeniul agriculturii și zootehniei: subvenții, facilități, etc.;
- b) sprijin pentru investitorii interesați de amenajări de luciu de apă pentru piscicultura și acvacultura;
- c) sprijinirea deschiderii de afaceri în agricultură de către întreprinzători (sere, ciupercării, creșterea de prepelițe, etc.); sprijinul se poate face prin asigurarea de consultanță gratuită;
- d) asigurarea de consultanță agricolă de specialitate;
- e) dezvoltarea unor interfețe de preluare a recoltelor agricole pentru valorificare în centre de predare;
- f) promovarea unei politici de mecanizare a agriculturii – asigurarea unui serviciu pentru utilaje agricole;

Componenta 6.3. Comerț

Obiectivul componentei

Crearea condițiilor necesare pentru desfășurarea unui comerț civilizată pe raza comunei Gratia, comerț care să respecte reglementările în vigoare și care să nu pericliteze sănătatea populației.

Justificare

Pe raza comunei comerțul se desfășoară prin intermediul a 15 puncte comerciale particulare

Apariția acestora puncte de desfacere s-a făcut într-un mod nesistematizat. Atribuția administrației locale în domeniu este de a veghea la respectarea reglementărilor.

Se preconizează apariția unor puncte de comercializare a materialelor de construcții. În contextul actual domeniul construcțiilor va căpăta o dezvoltare foarte puternică deoarece fondurile europene pentru infrastructură vor contribui la creșterea cererii pentru materiale de construcții și în general la creșterea nivelului de trai, fapt ce implică un consum de bunuri ridicat.

Descrierea activităților ce trebuie să se întreprindă:

- a) informarea comercianților cu privire la condițiile de comercializare a produselor alimentare;
- b) stabilirea mecanismelor de control a respectării reglementărilor în vigoare

- c) identificarea de comercianți doritori să investească;
- d) asigurarea facilităților necesare (utilități) pentru localizarea acestor afaceri în comuna Gratia.

Componenta 6.4. Servicii

Obiectivul componentei:

Îmbunătățirea calității serviciilor oferite către populație pe raza comunei.

Justificare:

Infrastructura de servicii este mai puțin dezvoltată în localitatea Gratia și acest fapt conduce de deplasarea populației către alte localități pentru rezolvarea problemelor, cu efect legat de creșterea costurilor acestor servicii. Administrația locală poate stimula potențialii investitori în domeniul serviciilor, de exemplu prin acordarea unor terenuri sau spații prin contracte de parteneriat.

În acest scop se impune identificarea serviciilor necesare pe raza comunei și elaborarea unor oferte, care să includă acces la utilități, etc. Domeniul serviciilor, dezvoltat haotic până în acest moment, va suferi mari schimbări în perioada următoare. Este în sarcina administrației locale să întrevadă aceste evoluții, să le sprijine și să profite de pe urma lor.

Nu trebuie neglijate serviciile prestate de către furnizori de mărime redusă (cum ar fi tâmplărie aluminiu, izolații termice de clădiri, etc. La situația actuală a fondului locativ, în viitorul apropiat vor trebui aduse îmbunătățiri, ceea ce înseamnă activitate pentru mici meseriași. Stimularea spiritului antreprenorial și informarea cetățenilor cu privire la oportunități legate de diverse scheme de finanțare ar reduce costurile față de cele practicate de firme din alte localități (datorită transportului și a costurilor mai mari cu forță de muncă) și ar contribui și la bugetul local prin plata de taxe și impozite.

Descrierea activităților ce trebuie întreprinse:

- a) informarea prestatorilor de servicii cu privire la cerințele în domeniu;
- b) promovarea unei politici de asociere a întreprinzătorilor locali și pentru dezvoltarea unor activități economice în domeniul serviciilor;
- c) înființarea unor servicii de consultanță în domeniu, inclusiv pentru accesarea de fonduri europene.

Componenta 6.5. Turism și agroturism

Obiectivul componentei

Obținerea de resurse financiare prin inițierea de afaceri în domeniul turismului și al agroturismului.

Justificare

Activitatea turistică la nivelul comunei este foarte puțin dezvoltată și din acest motiv și veniturile din astfel de activități sunt reduse, în principal datorită lipsei obiectivelor turistice .

Mult mai fezabilă în primă fază pare varianta construirii unor pensiuni agroturistice private, incluse apoi în circuitul turistic. Astfel se poate testa și piața. Vor trebui însă construite oferte turistice complete cu activități diversificate (obiceiuri populare, călărie, pescuit, etc.).

Descrierea activităților ce trebuiesc întreprinse:

- a) amenajarea unei zone de agrement ;
- b) crearea infrastructurii pentru turism și agroturism – căi de acces și alte utilități;
- c) crearea de condiții alternative pentru petrecerea timpului liber de către turiști;
- d) sprijinirea întreprinzătorilor privați în deschiderea de afaceri în domeniu – pensiuni turistice cu iaz, etc.

6.4 Coordonare, implementare, monitorizare si evaluare

Coordonare

Coordonarea implementarii Strategiei de Dezvoltare Economico-Sociala Durabila va fi asumata si asigurata de Consiliul Local al comunei Gratia, prin intermediul structurilor existente sau nou create, de ex: Biroul de Integrare Europeana si a functionarilor publici specializati, desemnati in acest sens.

Responsabilitatile de coordonare a Strategiei de dezvoltare locala vizeaza:

- Asigurarea unui circuit informational adecvat privind implementarea Strategiei;
- Desfasurarea unui management coerent al riscurilor ce intervin in implementarea Strategiei;
- Asigurarea resurselor tehnice si administrative necesare bunei implementari a Strategiei;
- Coordonarea si gestionarea personalului/ echipei responsabile de activitatile care conduc la implementarea Strategiei;
- Asigurarea unui management eficient si corect in implementarea strategiei, inclusiv a gestionarii financiare corecte a fondurilor alocate implementarii actiunilor asumate;
- Asigurarea atingerii indicatorilor de progres, impact si rezultat a obiectivelor, directiilor si actiunilor de dezvoltare;
- Monitorizarea stadiului de implementare a Strategiei si stabilirea eventualelor revizuii periodice;
- Raportarea activitatilor de implementare si de revizuire periodica.

Implementare

Implementarea Strategiei de dezvoltare locala este un proces complex care, pe lânga oferirea unor directii de dezvoltare in cadrul documentului strategic, presupune si o implementare eficienta a masurilor si actiunilor propuse.

Implementarea cu succes a prezentei Strategii presupune parcurgerea urmatoarelor etape:

- I. Supunerea Strategiei de Dezvoltare Economico-Sociala Durabila a comunei Gratia, pentru perioada 2021-2027, in vederea avizarii Consiliului Local. Astfel documentul devine oficial iar prioritatile prevazute de acesta deveni prioritatile comunitatii locale.
- II. Strategia de dezvoltare va fi adusa la cunostinta tuturor institutiilor publice, organizatiilor si a reprezentantilor mediului de afaceri local.
- III. Punerea in aplicarea a Strategiei pentru care se propune o serie de instrumente de implementare care sa faciliteze atingerea viziunii si obiectivelor de dezvoltare ale Strategiei.

Planul de actiuni este o prezentare structurata a tuturor actiunilor si proiectelor propuse de prezenta Strategie.

Dezvoltarea socio-economica a comunei presupune implicarea si colaborarea tuturor componentelor sferei sociale si economice locale, fie ca e vorba de institutii ale statului, fie ca vorbim de unitati economice sau chiar de locuitorii comunei.

Se vor dezvolta parteneriate cu alte institutii sau organizatii care sa-si aduca contributia la implementarea Strategiei - care va deveni un document de lucru nu numai pentru Consiliul Local ci si pentru entitatile cuprinse in parteneriat.

Atributiile si responsabilitatile partenerului referitor la implementarea

activitatilor prevazute vor fi stabilite cu precizie inca de la inceputul colaborarii. Asumarea responsabilitatilor de implementare, de catre Consiliul local Gratia.

Monitorizarea si evaluarea implementarii

Monitorizarea si evaluarea sunt procese corelate si interdependente. Monitorizarea este procesul de colectare periodica si analiza a informatiei cu scopul de fundamenta procesul de luare a deciziei de catre cei abilitati, asigurând transparenta in luarea deciziei si furnizând o baza pentru viitoarele actiuni de evaluare. In elaborarea evaluarilor este necesara utilizarea informatiilor relevante colectate in urma activitatii de monitorizare. Monitorizarea implementarii strategiei este in principiu o practica formala putin cunoscuta si asumata in mediul institutional public. Aceasta presupune resurse considerabile alocate (sisteme de colectare, prelucrare si raportare) si o pregatire specifica (definirea indicatorilor cantitativi si calitativi, corelat cu potentialele surse de colectare/ productie a acestora).

Monitorizarea implementarii strategiei are ca scop realizarea obiectivelor stabilite in contextul actiunilor propuse, a resurselor umane, materiale si financiare alocate,

respectarea graficelor de timp, a parteneriatelor incheiate, managementul riscurilor, etc.

Pentru o implementare cu succes se impune un management coerent al riscurilor care pot aparea pe parcursul implementarii, fie ca vorbim de situatii de criza sau situatii de forta majora, reactii negative sau neasteptate din partea participantilor la strategie sau proiect, etc. Monitorizarea implementarii trebuie sa includa un plan de revizuire bine pus la punct, prin care sa se asigure cele mai eficiente si rationale solutii de remediere care sa restabileasca cursul initial de implementare a Strategiei si, astfel, sa se asigure realizarea impactului asteptat.

Pentru a putea monitoriza implementarea Strategiei si pentru a-i putea analiza performanta in raport cu scopurile stabilite se va utiliza urmatorul set de indicatori:

- *Indicatori administrativi* prin care se va monitoriza capacitatea de planificare, de a respecta termenele, capacitatea de a utiliza resursele disponibile pentru atingerea obiectivelor;
- *Indicatori de performanta* care vor ajuta la evaluarea impactului real al Strategiei la nivel economic, politic, social, etc. Pe baza acestor indicatori se va putea masura atingerea rezultatelor implementarii.

In functie de obiectivele strategiei, indicatorii de **performanta** se pot referi la:

- Gradul de saracie
- Calitatea aerului si a apei
- Cresterea si diversificarea fortei de munca
- Cresterea veniturilor
- Quantumul investitiilor directe straine
- Transparenta administratiei publice locale
- Gradul de satisfactie si de incredere fata de administratia publica locala exprimata de locuitori si alti actori locali importanti

Exemple de indicatori de monitorizare si evaluare:

- Quantumul veniturilor pe gospodarie
- Rata de ocupare a fortei de munca active

- Rata somajului
- Drumuri modernizate (%)
- Gradul de conectare la sistemul public de canalizare
- Gradul de conectare la rețeaua de distribuție a apei potabile
- Gradul de conectare la rețeaua de distribuție a gazului natural
- Suprafața spațiilor verzi intravilane pe cap de locuitor
- Rata de creștere / descreștere a numărului de întreprinderi
- Rata de creștere/ descreștere a capacității de cazare turistică existentă

Strategia va fi **evaluata** anual prin intermediul:

- rapoartelor de monitorizare;
- raport privind gradul de atingere a indicatorilor stabiliți;
- organizarea de întâlniri anuale, la care va participa personalul, partenerii, reprezentanți ai beneficiarilor și ai comunității, unde vor fi comunicate și evaluate rezultatele implementării Planului de Acțiune.

Evaluarea se va efectua în trei etape:

- I. *Evaluarea inițială* (înaintea începerii acțiunii) prin care se evaluează impactul potențial al acțiunii și corectitudinea presupunerilor, constituind un element important de decizie asupra oportunității proiectului/acțiunii.
- II. *Evaluarea intermediară* a acțiunii care se efectuează la jumătatea perioadei de implementare, analizând cursul corect al acțiunii și rezultatele intermediare.
- III. *Evaluarea finală* (după finalizarea proiectului), prin care se va analiza dacă au fost atinse rezultatele prevăzute de proiect.

Evaluarea va fi realizată de către aceeași echipă care realizează și activitatea de monitorizare a Strategiei. Activitatea de evaluare se concretizează într-un raport de evaluare care va conține situația indicatorilor de evaluare. În funcție de aceste rapoarte, se vor lua deciziile privind eventuale modificări sau actualizări ale prevederilor Strategiei.

ANEXE

FIȘE DE PROIECTE IDENTIFICATE PENTRU PERIOADA 2021-2027 PE SECTOARE DE ACTIVITATE

1.	<u>Infiintarea rețelei de furnizare a gazului metan</u>
----	---

Dezvoltarea Infrastructurii

1	Infiintarea rețelei de furnizare a gazului metan
2	Modernizarea rețelei de drumuri de exploatare agricola
3	Reabilitarea si modernizarea aleilor pietonale
4	Modernizarea accesului la proprietati și șanturi dalate
5	Dezvoltarea capacitatii de furnizare a apei potabile
6	Finalizarea modernizarii rețelei de iluminat public
7	Amenajarea teritoriului și creșterea accesului la utilități

Comuna Gratia
Strategia de dezvoltare locala 2021-2027

SOLICITANT	PRIMĂRIA COMUNEI GRATIA, CONSILIUL LOCAL GRATIA				
VALOARE PROIECT	36,466,441.02 lei				
STADIU PROIECT	IDEE	SF	PT	DE	EXECUȚIE
		DA			
SURSA DE FINANȚARE	Buget de stat	Buget local		Fonduri comunitare	Surse private
	FINANȚARE	COFINANȚARE		FINANȚARE	
FONDUL DE FINANȚARE SAU A.M.	POIM				
	MINISTERUL FONDURILOR EUROPENE				
OBIECTIV GENERAL	Infiintarea rețelei de gaz metan astfel încât acesta să fie la dispoziția oricărei gospodării din comuna Gratia				
REZULTATE OBȚINUTE	Proiectarea și construcția rețelei de distribuție a gazelor naturale; Integrarea de funcționalități și sisteme inteligente de monitorizare, control și siguranță în exploatare Construcția unei stații de reglare-masurare-predare (SRMP) a gazelor naturale, ce va reduce presiunea gazelor din zona de presiune inalta in presiune medie				
POTENȚIALI BENEFICIARI	Locuitorii din comună; Potențiali investitori; Agenți economici din zonă;				

Comuna Gratia
Strategia de dezvoltare locala 2021-2027

2.	<u>Modernizarea drumurilor de exploatare agricolă</u>				
SOLICITANT	PRIMĂRIA COMUNEI GRATIA, CONSILIUL LOCAL GRATIA				
VALOARE PROIECT	-				
STADIU PROIECT	IDEE	SF	PT	DE	EXECUȚIE
	DA				
SURSA DE FINANȚARE	Buget de stat	Buget local	Fonduri comunitare		Surse private
	FINANȚARE	COFINANȚARE	FINANȚARE		
FONDUL DE FINANȚARE SAU A.M.	P.N.D.R.,P.O. TRANSPORT; PNS PAC post 2020				
	MINISTERUL TRANSPORTURILOR				
	MINISTERUL AGRICULTURII ȘI DEZVOLTĂRII RURALE				
OBIECTIV GENERAL	Modernizarea drumurilor de exploatare agricolă cu efecte benefice asupra dezvoltării economice a localității				
REZULTATE OBȚINUTE	Reabilitarea și consolidarea rețelei de drumuri de exploatare agricolă				
POTENȚIALI BENEFICIARI	Locuitorii din comună ,Potențiali investitori;Agenți economici din zonă; Participanți la traficul rutier ce tranzitează zona.				

Comuna Gratia
Strategia de dezvoltare locala 2021-2027

3.	<u>Reabilitarea si modernizarea aleilor pietonale</u>				
SOLICITANT	PRIMĂRIA COMUNEI GRATIA, CONSILIUL LOCAL GRATIA				
VALOARE PROIECT	-				
STADIU PROIECT	IDEE	SF	PT	DE	EXECUȚIE
	DA				
SURSA DE FINANȚARE	Buget de stat	Buget local	Fonduri comunitare		Surse private
	FINANȚARE	COFINANȚARE	FINANȚARE		
FONDUL DE FINANȚARE SAU A.M.	PODD; PNS				
	MINISTERUL MEDIULUI				
	MINISTERUL AGRICULTURII ȘI DEZVOLTĂRII RURALE CONSILIUL JUDEȚEAN TELEORMAN				
OBIECTIV GENERAL	Creșterea calității vieții prin asigurarea unei infrastructuri pietonale moderne.				
REZULTATE OBȚINUTE	Îmbunătățirea sistemului pietonal, reducerea accidentelor rutiere, etc				
POTENȚIALI BENEFICIARI	Copiii care frecventează cursurile școlare ,Locuitorii din zonă;Potențiali investitori;Agenți economici din zonă; Instituțiile publice.				

Comuna Gratia
Strategia de dezvoltare locala 2021-2027

4.	Modernizarea accesului la proprietati-santuri dalate				
SOLICITANT	PRIMĂRIA COMUNEI GRATIA, CONSILIUL LOCAL GRATIA				
VALOARE PROIECT	-				
STADIU PROIECT	IDEE	SF	PT	DE	EXECUȚIE
	DA				
SURSA DE FINANȚARE	Buget de stat	Buget local	Fonduri comunitare		Surse private
	FINANȚARE	COFINANȚARE	FINANȚARE		
FONDUL DE FINANȚARE SAU A.M.	PODD; PNS				
	MINISTERUL MEDIULUI				
	MINISTERUL AGRICULTURII ȘI DEZVOLTĂRII RURALE CONSILIUL JUDEȚEAN TELEORMAN				
OBIECTIV GENERAL	Creșterea calității vieții				
REZULTATE OBȚINUTE	Îmbunătățirea sistemului pietonal, reducerea accidentelor rutiere, etc				
POTENȚIALI BENEFICIARI	,Locuitorii din zonă;Potențiali investitori;Agenți economici din zonă; Instituțiile publice.				

Comuna Gratia
Strategia de dezvoltare locala 2021-2027

5.	Dezvoltarea capacitatii de furnizare de apă potabila				
SOLICITANT	PRIMĂRIA COMUNEI GRATIA, CONSILIUL LOCAL GRATIA				
VALOARE PROIECT	-				
STADIU PROIECT	IDEE	SF	PT	DE	EXECUȚIE
	DA				
SURSA DE FINANȚARE	Buget de stat	Buget local	Fonduri comunitare		Surse private
	FINANȚARE	COFINANȚARE	FINANȚARE		
FONDUL DE FINANȚARE SAU A.M.	PODD; POR; PNS				
	MINISTERUL MEDIULUI				
	MINISTERUL AGRICULTURII ȘI DEZVOLTĂRII RURALE CONSILIUL JUDEȚEAN TELEORMAN				
OBIECTIV GENERAL	Extinderea și modernizarea rețelei de alimentare cu apă are ca obiectiv atât realizarea unei soluții alternative de alimentare cu apă, cât și creșterea calității vieții pentru locuitorii comunei Grataia, acoperirea necesarului de apă, utilizarea eficientă a resurselor de apă, asigurarea calității corespunzătoare a apei potabile.				
REZULTATE OBȚINUTE	Diminuarea riscurilor provocate agriculturii locale de către secetă; asigurarea unei cantități suficiente de apă pentru populație și agenți economici; asigurarea unei calități certificate a apei în localitatea Gratia.				
POTENȚIALI BENEFICIARI	Locuitorii din zonă; Potențiali investitori; Agenți economici din zonă; Instituțiile publice.				

Comuna Gratia
Strategia de dezvoltare locala 2021-2027

6.	Finalizarea modernizarii rețelei de iluminat public				
SOLICITANT	PRIMĂRIA COMUNEI GRATIA, CONSILIUL LOCAL GRATIA				
VALOARE PROIECT	-				
STADIU PROIECT	IDEE	SF	PT	DE	EXECUȚIE
	DA				
SURSA DE FINANȚARE	Buget de stat	Buget local		Fonduri comunitare	Surse private
	FINANȚARE	COFINANȚARE	FINANȚARE		
FONDUL DE FINANȚARE SAU A.M.	POR; PNS PAC post 2020				
	PNDL 3				
	MINISTERUL DEZVOLTĂRII REGIONALE ȘI ADMINISTRAȚIEI PUBLICE				
	MINISTERUL AGRICULTURII ȘI DEZVOLTĂRII RURALE CONSILIUL JUDEȚEAN TELEORMAN				
OBIECTIV GENERAL	Extinderea și modernizarea rețelei de iluminat public are ca obiectiv îmbunătățirea calității vieții pentru locuitorii comunității, prin creșterea siguranței cetățenilor pe timp de noapte, creșterea siguranței de transport a pasagerilor și mărfurilor pe timp de noapte, scăderea consumului de energie electrică, îmbunătățirea calității mediului.				
REZULTATE OBȚINUTE	Scăderea consumului de energie electrică; îmbunătățirea calității mediului; schimbarea rețelei electrice și înlocuirea sau montarea unor becuri economice.				
POTENȚIALI BENEFICIARI	Locuitorii din zonă; Potențiali investitori; Agenți economici din zonă; Participanți la traficul rutier ce tranzitează zona.				

Comuna Gratia
Strategia de dezvoltare locala 2021-2027

7	Amenajarea teritoriului și creșterea accesului la utilități				
SOLICITANT	PRIMĂRIA COMUNEI GRATIA, CONSILIUL LOCAL GRATIA				
VALOARE PROIECT	-				
STADIU PROIECT	IDEE	SF	PT	DE	EXECUȚIE
	DA				
SURSA DE FINANȚARE	Buget de stat	Buget local	Fonduri comunitare		Surse private
	FINANȚARE	COFINANȚARE	FINANȚARE		
FONDUL DE FINANȚARE SAU A.M.	POR; PNS PAC post 2020				
	PNDL 3				
	MINISTERUL DEZVOLTĂRII REGIONALE ȘI ADMINISTRAȚIEI PUBLICE				
	MINISTERUL AGRICULTURII ȘI DEZVOLTĂRII RURALE CONSILIUL JUDEȚEAN TELEORMAN				
OBIECTIV GENERAL	Creșterea accesului la rețeaua de telefonie fixă, mobilă și internet pentru un număr cât mai mare de locuitori, Clarificarea aspectelor de proprietate asupra teritoriului.				
REZULTATE OBȚINUTE	Cadastrarea drumurilor comunale, agricole și a întregii comune, Realizarea evidenței bunurilor domeniale; Creșterea responsabilității locuitorilor față de bunurile proprii; Reparcelare pentru eliberarea titlurilor de proprietate				
POTENȚIALI BENEFICIARI	Locuitorii din zonă; Potențiali investitori; Agenți economici din zonă				

Protecția mediului

1.	Amenajarea spațiilor verzi și a unei zone de agrement
2.	Împăduriri în zonele limitrofe
3.	Combaterea eroziunii solului și amenajări hidrotehnice
4.	Combaterea poluării aerului, solului și apelor
5.	Amenajarea islazurilor comunale

1.	Amenajarea spațiilor verzi și a unui loc de agrement
----	--

Comuna Gratia
Strategia de dezvoltare locala 2021-2027

SOLICITANT	PRIMĂRIA COMUNEI GRATIA, CONSILIUL LOCAL GRATIA				
VALOARE PROIECT	-				
STADIU PROIECT	IDEE	SF	PT	DE	EXECUȚIE
	DA				
SURSA DE FINANȚARE	Buget de stat	Buget local		Fonduri comunitare	Surse private
	FINANȚARE	COFINANȚARE	FINANȚARE		
FONDUL DE FINANȚARE SAU A.M.	PODD; PNS; BUGET LOCAL; PNDL 3				
	MINISTERUL MEDIULUI ȘI SCHIMBĂRILOR CLIMATICE				
	MINISTERUL AGRICULTURII ȘI DEZVOLTĂRII RURALE				
OBIECTIV GENERAL	Îmbunătățirea calității vieții și creșterea gradului de confort pentru populația comunei Gratia prin amenajarea spațiilor verzi din comună				
REZULTATE OBȚINUTE	Îmbunătățirea calității vieții și creșterea gradului de confort pentru populația comunei Gratia prin amenajarea spațiilor verzi din comună				
POTENȚIALI BENEFICIARI	Locuitorii din zonă; Potențiali investitori; Agenți economici din zonă;				

Comuna Gratia
Strategia de dezvoltare locala 2021-2027

2.	Împăduriri în zonele limitrofe				
SOLICITANT	PRIMĂRIA COMUNEI GRATIA, CONSILIUL LOCAL GRATIA				
VALOARE PROIECT	-				
STADIU PROIECT	IDEE	SF	PT	DE	EXECUȚIE
	DA				
SURSA DE FINANȚARE	Buget de stat	Buget local		Fonduri comunitare	Surse private
	FINANȚARE	COFINANȚARE	FINANȚARE		
FONDUL DE FINANȚARE SAU A.M.	PODD; PNS; BUGET LOCAL; PNDL 3				
	MINISTERUL MEDIULUI ȘI SCHIMBĂRILOR CLIMATICE AGENTIA NATIONALA A FONDULUI DE MEDIU				
	MINISTERUL AGRICULTURII ȘI DEZVOLTĂRII RURALE				
OBIECTIV GENERAL	Îmbunătățirea calității mediului prin creșterea suprafețelor împădurite.				
REZULTATE OBȚINUTE	Creșterea suprafețelor silvice ,în general și a celor împădurite, în special; Reducerea riscurilor de producere a alunecărilor de teren și distrugerea de drumuri, case sau alte proprietăți publice și private; creșterea calității mediului.				
POTENȚIALI BENEFICIARI	Locuitorii din zonă; Potențiali investitori; Agenți economici din zonă;				

Comuna Gratia
Strategia de dezvoltare locala 2021-2027

3.	Combaterea eroziunii solului, amenajări albiei cursuri de apă, regularizări, desecări și alte lucrări hidrotehnice				
SOLICITANT	PRIMĂRIA COMUNEI GRATIA, CONSILIUL LOCAL GRATIA				
VALOARE PROIECT	-				
STADIU PROIECT	IDEE	SF	PT	DE	EXECUȚIE
	DA				
SURSA DE FINANȚARE	Buget de stat	Buget local		Fonduri comunitare	Surse private
	FINANȚARE	COFINANȚARE		FINANȚARE	
FONDUL DE FINANȚARE SAU A.M.	PODD; PNS; BUGET LOCAL; PNDL 3				
	MINISTERUL MEDIULUI ȘI SCHIMBĂRILOR CLIMATICE AGENCIA NAȚIONALĂ A FONDULUI DE MEDIU				
	MINISTERUL AGRICULTURII ȘI DEZVOLTĂRII RURALE				
OBIECTIV GENERAL	Prin regularizarea cursurilor de apă se va îmbunătăți calitatea mediului, prin scăderea riscului de inundații și degradare a terenurilor, a infrastructurii de transport și a locuințelor.				
REZULTATE OBȚINUTE	Coborârea pânzei freatice; redarea în circuitul agricol a terenurilor mlăștinoase sau inundate; protejarea proprietății publice și private; reprofilarea/recalibrarea albiei; reabilitarea / executarea unui zid de sprijin .				
POTENȚIALI BENEFICIARI	Locuitorii din zonă; Potențiali investitori; Agenți economici din zonă;				

Comuna Gratia
Strategia de dezvoltare locala 2021-2027

4.	Combaterea poluării aerului, solului și apelor				
SOLICITANT	PRIMĂRIA COMUNEI GRATIA, CONSILIUL LOCAL GRATIA				
VALOARE PROIECT	-				
STADIU PROIECT	IDEE	SF	PT	DE	EXECUȚIE
	DA				
SURSA DE FINANȚARE	Buget de stat	Buget local		Fonduri comunitare	Surse private
	FINANȚARE	COFINANȚARE	FINANȚARE		
FONDUL DE FINANȚARE SAU A.M.	PODD; PNS; BUGET LOCAL; PNDL 3				
	MINISTERUL MEDIULUI ȘI SCHIMBĂRILOR CLIMATICE AGENCIA NATIONALA A FONDULUI DE MEDIU				
	MINISTERUL AGRICULTURII ȘI DEZVOLTĂRII RURALE				
OBIECTIV GENERAL	Reducerea poluării aerului, apei și solului pe raza comunei Gratia				
REZULTATE OBȚINUTE	Reducerea poluării aerului, apei și solului pe raza comunei Gratia				
POTENȚIALI BENEFICIARI	Locuitorii din zonă; Potențiali investitori; Agenți economici din zonă;				

Comuna Gratia
Strategia de dezvoltare locala 2021-2027

5.	Amenajarea pășunilor comunale				
SOLICITANT	PRIMĂRIA COMUNEI GRATIA, CONSILIUL LOCAL GRATIA				
VALOARE PROIECT	-				
STADIU PROIECT	IDEE	SF	PT	DE	EXECUȚIE
	DA				
SURSA DE FINANȚARE	Buget de stat	Buget local		Fonduri comunitare	Surse private
	FINANȚARE	COFINANȚARE		FINANȚARE	
FONDUL DE FINANȚARE SAU A.M.	PODD; PNS; BUGET LOCAL; PNDL 3				
	MINISTERUL MEDIULUI ȘI SCHIMBĂRILOR CLIMATICE AGENTIA NATIONALA A FONDULUI DE MEDIU				
	MINISTERUL AGRICULTURII ȘI DEZVOLTĂRII RURALE				
OBIECTIV GENERAL	Creșterea valorii economice a pășunilor și islazurilor de pe raza comunei				
REZULTATE OBȚINUTE	Creșterea valorii economice a pășunilor și islazurilor de pe raza comunei				
POTENȚIALI BENEFICIARI	Locuitorii din zonă; Potențiali investitori; Agenți economici din zonă;				

Modernizarea infrastructurii pentru educație și cultură

1.	Reabilitarea și modernizarea Gradinita Gratia
2.	Echipamente din domeniul tehnologiei – IT mobile, respectiv tablete, echipamente si dispozitive necesare activității didactice pentru elevii și cadrele didactice din învățământul preuniversitar, comuna Gratia, județul Teleorman
3.	Reabilitarea și modernizarea Scoala cu clasele I-VIII Gratia
4.	Intretinerea caminului cultural si activitati in cadrul acestuia

Comuna Gratia
Strategia de dezvoltare locala 2021-2027

1.	Reabilitarea și modernizarea Gradinita Gratia				
SOLICITANT	PRIMĂRIA COMUNEI GRATIA, CONSILIUL LOCAL GRATIA				
VALOARE PROIECT	1.485.342 lei				
STADIU PROIECT	IDEE	SF	PT	DE	EXECUȚIE
	DA				
SURSA DE FINANȚARE	Buget de stat	Buget local		Fonduri comunitare	Surse private
	FINANȚARE	COFINANȚARE		FINANȚARE	
FONDUL DE FINANȚARE SAU A.M.					
	AGENȚIA FONDULUI DE MEDIU				
	MINISTERUL AGRICULTURII ȘI DEZVOLTĂRII RURALE				
OBIECTIV GENERAL	modernizarea clădirilor publice cu destinație de unități de învățământ				
REZULTATE OBȚINUTE	creșterea eficienței energetice și gestionarea inteligentă a energiei în clădirile cu destinație de unități de învățământ				
POTENȚIALI BENEFICIARI	Tineri, elevi, părinți, alte persoane interesate și familiile acestora, cadre didactice				

Comuna Gratia
Strategia de dezvoltare locala 2021-2027

2.	Reabilitarea și modernizarea Școala cu clasele I-VIII Gratia				
SOLICITANT	PRIMĂRIA COMUNEI GRATIA, CONSILIUL LOCAL GRATIA				
VALOARE PROIECT	-				
STADIU PROIECT	IDEE	SF	PT	DE	EXECUȚIE
	DA				
SURSA DE FINANȚARE	Buget de stat	Buget local	Fonduri comunitare		Surse private
	FINANȚARE	COFINANȚARE	FINANȚARE		
FONDUL DE FINANȚARE SAU A.M.	POCU; PNS; BUGET LOCAL				
	MINISTERUL EDUCAȚIEI NAȚIONALE AGENȚIA FONDULUI DE MEDIU				
	MINISTERUL AGRICULTURII ȘI DEZVOLTĂRII RURALE				
OBIECTIV GENERAL	Creșterea calității actului educațional.				
REZULTATE OBȚINUTE	Cadre didactice înalt pregătite ce se adaptează cerințelor școlare actuale; creșterea rezultatelor școlare la examenele naționale; motivarea elevilor; scăderea abandonului școlar.				
POTENȚIALI BENEFICIARI	Tineri, elevi, părinți, alte persoane interesate și familiile acestora, cadre didactice				

Comuna Gratia
Strategia de dezvoltare locala 2021-2027

3.	Echipamente din domeniul tehnologiei – IT mobile, respectiv tablete, echipamente si dispozitive necesare activității didactice pentru elevii și cadrele didactice din învățământul preuniversitar, comuna Gratia, județul Teleorman				
SOLICITANT	PRIMĂRIA COMUNEI GRATIA, CONSILIUL LOCAL GRATIA				
VALOARE PROIECT	-				
STADIU PROIECT	IDEE	SF	PT	DE	EXECUȚIE
	DA				
SURSA DE FINANȚARE	Buget de stat	Buget local		Fonduri comunitare	Surse private
	FINANȚARE	COFINANȚARE	FINANȚARE		
FONDUL DE FINANȚARE SAU A.M.	Program Operațional Competitivitate				
	MINISTERUL FONDURILOR EUROPENE				
OBIECTIV GENERAL	asigurarea accesului elevilor la procesul de învățare în mediul on-line din comuna Gratia, județul Teleorman prin achiziția de echipamente din domeniul tehnologiei – IT mobile, respectiv tablete, echipamente si dispozitive necesare activității didactice pentru elevii și cadrele didactice din învățământul preuniversitar				
REZULTATE OBȚINUTE	.Numarul de elevi care beneficiaza de tablete cu acces inclus la internet pe o perioada de 24 de luni este de 143 persoane. 2. Numarul de sali dotate cu laptopuri, camere web si table interactive este de 9 clase. Numarul de cadre didactice beneficiare de echipamente prin intermediul carora pot sustine cursurile in sistem online este de 16 persoane.				
POTENȚIALI BENEFICIARI	Tineri, elevi, părinți, cadre didactice				

Comuna Gratia
Strategia de dezvoltare locala 2021-2027

4.	Intretinerea caminului cultural si activitati in cadrul acestuia				
SOLICITANT	PRIMĂRIA COMUNEI GRATIA, CONSILIUL LOCAL GRATIA				
VALOARE PROIECT	-				
STADIU PROIECT	IDEE	SF	PT	DE	EXECUȚIE
	DA				
SURSA DE FINANȚARE	Buget de stat	Buget local	Fonduri comunitare		Surse private
	FINANȚARE	COFINANȚARE	FINANȚARE		
FONDUL DE FINANȚARE SAU A.M.	POCU; PNS; BUGET LOCAL				
	MINISTERUL EDUCAȚIEI NAȚIONALE MINISTERUL CULTURII				
	MINISTERUL AGRICULTURII ȘI DEZVOLTĂRII RURALE				
OBIECTIV GENERAL	Creșterea gradului de cultură în rândul locuitorilor				
REZULTATE OBȚINUTE	Îmbunătățirea calității vieții locuitorilor comunei Gratia prin asigurarea de alternative de petrecere a timpului liber și revitalizarea culturii și tradițiilor locale, inclusiv activități suport pentru dezvoltare comunitară.				
POTENȚIALI BENEFICIARI	Tineri, elevi, studenți, părinți, alte persoane interesate și familiile acestora, cadre didactice				

Comuna Gratia
Strategia de dezvoltare locala 2021-2027

5.	Introducerea tehnologiei IT				
SOLICITANT	PRIMĂRIA COMUNEI GRATIA, CONSILIUL LOCAL GRATIA				
VALOARE PROIECT	-				
STADIU PROIECT	IDEE	SF	PT	DE	EXECUȚIE
	DA				
SURSA DE FINANȚARE	Buget de stat	Buget local		Fonduri comunitare	Surse private
	FINANȚARE	COFINANȚARE	FINANȚARE		
FONDUL DE FINANȚARE SAU A.M.	POCU; PNS; BUGET LOCAL				
	MINISTERUL EDUCAȚIEI NAȚIONALE MINISTERUL CULTURII				
	MINISTERUL AGRICULTURII ȘI DEZVOLTĂRII RURALE				
OBIECTIV GENERAL	Îmbunătățirea calității vieții locuitorilor comunei prin introducerea tehnologiei IT în fiecare unitate publică și în cât mai multe gospodării private				
REZULTATE OBȚINUTE	Îmbunătățirea calității vieții locuitorilor comunei prin introducerea tehnologiei IT în fiecare unitate publică și în cât mai multe gospodării private				
POTENȚIALI BENEFICIARI	Locuitorii comunei				

Modernizarea infrastructurii pentru servicii de asistență socială și sănătate

1	Dezvoltarea serviciului de asistență socială
2	Măsuri de îmbunătățire a actului medical-construire și dotare dispensar medical uman sau reabilitarea celui existent
3	Înființarea unui centru de permanență medicală

Comuna Gratia
Strategia de dezvoltare locala 2021-2027

1.	Dezvoltarea serviciului de asistență socială al primăriei, infiintarea unui cămin de bătrâni, infiintarea unei cantine sociale si sistem de ingrijire la domiciliu				
SOLICITANT	PRIMĂRIA COMUNEI GRATIA, CONSILIUL LOCAL GRATIA				
VALOARE PROIECT	-				
STADIU PROIECT	IDEE	SF	PT	DE	EXECUȚIE
	DA				
SURSA DE FINANȚARE	Buget de stat	Buget local	Fonduri comunitare		Surse private
	FINANȚARE	COFINANȚARE	FINANȚARE		
FONDUL DE FINANȚARE SAU A.M.	PROGRAME NAȚIONALE; PN de Sanatate;POR MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI ȘI PROTECȚIEI SOCIALE MINISTERUL SĂNĂTĂȚII MINISTERUL DEZVOLTĂRII REGIONALE ȘI ADMINISTRAȚIEI PUBLICE MINISTERUL AGRICULTURII ȘI DEZVOLTĂRII RURALE				
OBIECTIV GENERAL	Funcționarea unui serviciu social destinat persoanelor vârstnice cu probleme sociale și economice, Creșterea calității vieții pentru persoanele defavorizate social și economic de pe raza comunei Gratia.				
REZULTATE OBȚINUTE	Creșterea speranței de viață, scăderea morbidității, scăderea abandonului școlar, creșterea rezultatelor școlare, Creșterea calității vieții pentru beneficiarii serviciului și a familiilor lor prin oferirea unor servicii sociale și medicale la domiciliul acestora				
POTENȚIALI BENEFICIARI	Locuitorii comunei Gratia.				

Comuna Gratia
Strategia de dezvoltare locala 2021-2027

2.		REABILITARE ŞI DOTARE /CONSTRUIRE SEDIU DISPENSAR UMAN				
SOLICITANT	PRIMĂRIA COMUNEI GRATIA, CONSILIUL LOCAL GRATIA					
VALOARE PROIECT	-					
STADIU PROIECT	IDEE	SF	PT	DE	EXECUŢIE	
	DA					
SURSA DE FINANŢARE	Buget de stat	Buget local	Fonduri comunitare		Surse private	
	FINANŢARE	COFINANŢARE	FINANŢARE			
FONDUL DE FINANŢARE SAU A.M.	PROGRAME NAŢIONALE; PN de Sanatate;POR					
	MINISTERUL SĂNĂŢĂŢII					
	MINISTERUL DEZVOLTĂRII REGIONALE ŞI ADMINISTRAŢIEI PUBLICE					
	MINISTERUL AGRICULTURII ŞI DEZVOLTĂRII RURALE					
OBIECTIV GENERAL	Asigurarea unor servicii medicale calificate, inclusiv de urgență, 24 de ore pe zi, șapte zile pe săptămână, pentru locuitorii comunei Gratia.					
REZULTATE OBȚINUTE	Creșterea calității vieții pentru locuitorii comunei , creșterea speranței de viață; îmbunătățirea actului medical.					
POTENȚIALI BENEFICIARI	Locuitorii comunei Gratia.					

Comuna Gratia
Strategia de dezvoltare locala 2021-2027

3.	Măsuri de îmbunătățire a actului medical/înființare centru de permanență medicală				
SOLICITANT	PRIMĂRIA COMUNEI GRATIA, CONSILIUL LOCAL GRATIA				
VALOARE PROIECT	-				
STADIU PROIECT	IDEE	SF	PT	DE	EXECUȚIE
	DA				
SURSA DE FINANȚARE	Buget de stat	Buget local	Fonduri comunitare		Surse private
	FINANȚARE	COFINANȚARE	FINANȚARE		
FONDUL DE FINANȚARE SAU A.M.	PROGRAME NAȚIONALE; PN de Sanatate;POR				
	MINISTERUL SĂNĂTĂȚII MINISTERUL DEZVOLTĂRII REGIONALE ȘI ADMINISTRAȚIEI PUBLICE				
	MINISTERUL AGRICULTURII ȘI DEZVOLTĂRII RURALE				
OBIECTIV GENERAL	Îmbunătățirea stării de sănătate a populației din comuna prin creșterea calității actului medical.				
REZULTATE OBȚINUTE	Creșterea calității vieții pentru locuitorii comunei; creșterea speranței de viață; îmbunătățirea actului medical.				
POTENȚIALI BENEFICIARI	Locuitorii comunei Gratia.				

Modernizarea serviciului administrației publice locale

1.	Întărire instituțională
2.	Informatizarea instituției
3.	Îmbunătățirea activității de siguranță publică
4.	Înființarea unui punct de informare al populației

Comuna Gratia
Strategia de dezvoltare locala 2021-2027

1.	Întărire instituțională				
SOLICITANT	PRIMĂRIA COMUNEI GRATIA, CONSILIUL LOCAL GRATIA				
VALOARE PROIECT	-				
STADIU PROIECT	IDEE	SF	PT	DE	EXECUȚIE
	DA				
SURSA DE FINANȚARE	Buget de stat	Buget local	Fonduri comunitare		Surse private
	FINANȚARE	COFINANȚARE	FINANȚARE		
FONDUL DE FINANȚARE SAU A.M.	PROGRAME NAȚIONALE; POCU; PNS				
	MINISTERUL DEZVOLTĂRII REGIONALE ȘI ADMINISTRAȚIEI PUBLICE				
	MINISTERUL AGRICULTURII ȘI DEZVOLTĂRII RURALE				
OBIECTIV GENERAL	Îmbunătățirea calității serviciilor oferite de administrația publică locală întărirea capacității instituționale -modernizarea infrastructurii fizice și pregătirea personalului.				
REZULTATE OBȚINUTE	Adaptarea anuală a organigramei, a regulamentului de organizare și funcționare și adaptarea fișelor de post la nevoile și cerințele instituției, la schimbările legislative naționale și europene.				
POTENȚIALI BENEFICIARI	Locuitorii comunei Gratia; Angajații Primăriei.				

Comuna Gratia
Strategia de dezvoltare locala 2021-2027

2.	Informatizarea instituției și pregătirea personalului pentru utilizarea programelor informatice la registrul agricol, taxe și impozite, etc				
SOLICITANT	PRIMĂRIA COMUNEI GRATIA, CONSILIUL LOCAL GRATIA				
VALOARE PROIECT	-				
STADIU PROIECT	IDEE	SF	PT	DE	EXECUȚIE
	DA				
SURSA DE FINANȚARE	Buget de stat	Buget local	Fonduri comunitare	Surse private	
	FINANȚARE	COFINANȚARE	FINANȚARE		
FONDUL DE FINANȚARE SAU A.M.	PROGRAME NAȚIONALE; POCU; PNS				
	MINISTERUL DEZVOLTĂRII REGIONALE ȘI ADMINISTRAȚIEI PUBLICE				
	MINISTERUL AGRICULTURII ȘI DEZVOLTĂRII RURALE				
OBIECTIV GENERAL	Îmbunătățirea calității serviciilor oferite de administrația publică locală întărirea capacității instituționale -modernizarea infrastructurii fizice și pregătirea personalului.				
REZULTATE OBȚINUTE	Îmbunătățirea capacității administrative				
POTENȚIALI BENEFICIARI	Locuitorii comunei Gratia; Angajații Primăriei.				

Comuna Gratia
Strategia de dezvoltare locala 2021-2027

3.	Îmbunătățirea activității de siguranță publică-sistem video				
SOLICITANT	PRIMĂRIA COMUNEI GRATIA, CONSILIUL LOCAL GRATIA				
VALOARE PROIECT	-				
STADIU PROIECT	IDEE	SF	PT	DE	EXECUȚIE
	DA				
SURSA DE FINANȚARE	Buget de stat	Buget local		Fonduri comunitare	Surse private
	FINANȚARE	COFINANȚARE	FINANȚARE		
FONDUL DE FINANȚARE SAU A.M.	PROGRAME NAȚIONALE; POCU; PNS				
	MINISTERUL DEZVOLTĂRII REGIONALE ȘI ADMINISTRAȚIEI PUBLICE				
	MINISTERUL AGRICULTURII ȘI DEZVOLTĂRII RURALE				
OBIECTIV GENERAL	Prin implementarea unui sistem video de supraveghere video a traficului rutier și pietonal va duce la creșterea siguranței cetățenilor participanți la traficul rutier și pietonal.				
REZULTATE OBȚINUTE	Scăderea numărului de accidente rutiere; responsabilizarea tuturor participanților la traficul rutier și pietonal; creșterea sentimentului de siguranță a cetățenilor; scăderea numărului de furturi din mașini și / sau locuințe.				
POTENȚIALI BENEFICIARI	Locuitorii din zonă; Potențiali investitori; Agenți economici din zonă; Participanți la traficul rutier și pietonal .				

Comuna Gratia
Strategia de dezvoltare locala 2021-2027

4.	Înființarea unui punct de informare a populației				
SOLICITANT	PRIMĂRIA COMUNEI GRATIA, CONSILIUL LOCAL GRATIA				
VALOARE PROIECT	-				
STADIU PROIECT	IDEE	SF	PT	DE	EXECUȚIE
	DA				
SURSA DE FINANȚARE	Buget de stat	Buget local		Fonduri comunitare	Surse private
	FINANȚARE	COFINANȚARE		FINANȚARE	
FONDUL DE FINANȚARE SAU A.M.	PROGRAME NAȚIONALE; POCU; PNS				
	MINISTERUL DEZVOLTĂRII REGIONALE ȘI ADMINISTRAȚIEI PUBLICE				
	MINISTERUL AGRICULTURII ȘI DEZVOLTĂRII RURALE				
OBIECTIV GENERAL	Aducerea informației europene și guvernamentale în fața populației locale în scopul fructificării oportunităților legate de integrarea în Uniunea Europeană – accesare de fonduri structurale.				
REZULTATE OBȚINUTE	Aducerea informației europene și guvernamentale în fața populației locale în scopul fructificării oportunităților legate de integrarea în Uniunea Europeană – accesare de fonduri structurale.				
POTENȚIALI BENEFICIARI	Locuitorii din comună; Potențiali investitori; Agenți economici din zonă;				

INIȚIATOR, PRIMAR, FLOREA ION

AVIZAT, SECRETAR GENERAL, VOICU ION